

Talousarvio 2021 Taloussuunnitelma 2022-24

Kaupunginhallitus 30.11.2020

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	2
2. YLEISET LÄHTÖKOHDAT	4
2.1 VÄESTÖ	5
2.2 HENKILÖSTÖ	9
3. TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	12
3.1 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	13
3.2 KUNTATALOUS	14
3.3 YLIVIESKAN KAUPUNGIN TALOUS	16
3.4 TULO- JA MENOPERUSTEET	20
3.5 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE	23
3.6 TALOUSARVION SITOVUUS	24
3.7 TILIVELVOLLISET	25
3.8 TALOUDEN KEHITYS JA MUUTOKSET	25
3.9 KUNTALAIN 110 §:N MUKAINEN TOIMENPIDEOHJELMA	27
4. YLIVIESKAN KAUPUNGIN STRATEGIA 2019-2030: YLIVIESKA – KASVUN KAUPUNKI.	28
4.1 TALOUSARVIOEOT	29
5. KÄYTTÖTALOUSOSA	34
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	35
Vaalit	35
TARKASTUSLAUTAKUNTA	36
Tarkastustoiminta	36
KAUPUNGINHALLITUS	37
Hallintopalvelut	37
KAUPUNGINHALLITUS	40
Elinkeinopalvelut	40
KAUPUNGINHALLITUS	42
Pelastuspalvelut (kaupungin osuus)	42
Peruspalvelukuntayhtymä Kallion oma toiminta	44
Erikoissairaanhoito (ostettu) / Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	46
Muu sosiaali- ja terveydenhuolto	47
PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA	49
Jokilaaksojen pelastuslaitos	49
SIVISTYSLAUTAKUNTA	55
Yleissivistävät koulutuspalvelut	55
Varhaiskasvatuspalvelut	58
Nuorisopalvelut	62
KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA	64
Kirjastopalvelut	64
Kulttuuripalvelut	67
MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA	70
Musiiikkiopiston toiminta	70
KANSALAISOPISTON JOHTOKUNTA	72
Kansalaisopiston toiminta	72
LIIKUNTALAUTAKUNTA	74
Liikuntapalvelut	74
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	77
Tekniset palvelut	77
Viemärlaitos	83
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	85
Ympäristöpalvelut	85
JÄTELAUTAKUNTA	88
Jätelautakunta	88
6. TYTÄRYHTIÖT	90
6.1 YLIVIESKAN VUOKRA-ASUNNOT OY	91
6.2 YLIVIESKAN TEKNOLOGIAKYLÄ YTEK OY	91
6.3 VIESKAN TEOLLISUUSTALO OY	91
6.4 YLIVIESKAN TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OY	92
6.5 ASUNTO OY RAUDASSATO	92
6.6 ASUNTO OY YLIVIESKAN KOIVUKALLIONSATO	92
7. TULOSLASKELMAOSA	93
8. INVESTOINTIOSA	99
9. RAHOITUSOSA	104

1. Kaupunginjohtajan katsaus talousarviovuoteen 2021

Ylivieskan lähes koko 2000-luvun jatkunut väestönkasvu jatkui kuluneena vuonna, Ylivieskassa on tällä hetkellä yli 15 300 asukasta. Ylivieskan väkiluvun kasvun taustalla on erityisesti vahva syntyvyys, vaikka ikäluokkien koko onkin tippunut hieman takavuosista. Väkiluvun kasvu on tuonut investointipainetta. Ylivieskan historian suurimmat investoinnit, Taanilan yhtenäiskoulun ja Kaisaniemen koulun rakennustyöt ovat aikataulussaan ja koulut otetaan käyttöön lukuvuoden 2021-2022 alussa. Talousarviossa osoitetaan koulujen rakentamisen loppuun saattamiseen tarvittavat määrärahat, kuten myös piha-alueiden ja liikenneinfran rakentamiseen. Talousarviossa myös huomioidaan koulujen toiminnan käynnistyminen henkilöstösuunnitelmassa. Tiedossa on, että rakennusten poistot tulevat haastamaan Ylivieskan kaupungin talouden myös tulevina vuosina. Uusimpien tilastokeskuksen julkaisujen mukaan Ylivieskan työpaikkamäärän kasvu on jatkunut. Ylivieskassa oli vuonna 2018 (uusin tilastoluku) 225 työpaikkaa edellisvuotta enemmän.

Kuluvana vuonna eletty koronaepidemia on tuonut tullessaan monenlaista. Keväällä kaupungin toiminnot järjestettiin viranomaisten sulkupäätösten myötä uuteen uskoon. Mm. toimipisteiden sulkeminen, etäkouluun siirtyminen ja päätöksenteon järjestäminen digitaaliseen malliin tapahtui nopeasti ja haastoi meidät kaikki, niin työntekijät, viranhaltijat ja päättäjät. Syksy on eletty valmiudessa tehdä nopeita päätöksiä, mikäli koronatilanne kiihtyisi alueellamme. Vuoden 2021 talousarvio sisältää myös useita koronaan liittyviä asioita: valtio on tukenut ja tukee kuntia valtionosuuksien ja veroperusteiden muutosten kautta, mutta toisaalta esimerkiksi verotulojen arviointi on haastavaa eikä tulevaisuutta tiedetä kovin pitkälle.

Syyskuun 2020 työllisyyskatsauksen mukaan Ylivieskan työttömyysprosentti oli 11,4 %, mikä on enemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Suurin osa työttömien määrän kasvusta on lomautettuja, mikä johtunee osittain koronaepidemian vaikutuksista. Avoimia työpaikkoja oli kuitenkin 15 % enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Tällä hetkellä viesti on, että teollisuudessa eletään epävarmoja aikoja erityisesti viennin osalta. Osaavan työvoiman saatavuus on edelleen haaste. Ylivieskan, Kalajoen ja Oulaisten kaupungit sekä Alavieskan ja Merijärven kunnat ovat yhdessä hakeutuneet TEM:n työllisyyden kuntakokeilualueeksi. Kokeilun on tarkoitus alkaa vuoden alkupuolella, kunnille siirtyy useita työvoimahallinnon tehtäviä sekä resursseja. Vuoden 2021 talousarvio sisältää näihin varatut resurssit. Kuntakokeilulle asetamme suuret odotukset, kun palvelut palaavat taas lähemmäksi asiakkaita.

Tilinpäätöksen 2019 yhteydessä todettiin, että Ylivieskan taloustilanne oli hyvin heikko, taseen ollessa 10,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Organisaatiossa käytiin yhteistoimintaneuvottelut henkilöstösäästöjen aikaan saamiseksi kevättalvella 2020 ja huhtikuussa kaupunginhallitus päätti mittavista sopeutustoimista. Koko kaupungin henkilöstö, pelastuslaitosta lukuun ottamatta, lomautetaan 14 päiväksi kuluvan vuoden aikana. Lisäksi annettiin ohjeita vuosilomien pitämisestä ja lomapalkkavelan pienentämisestä. Lomauttaminen on aina erittäin raaka ja viimesijainen toimenpide, lomautukset ovat aiheuttaneet monenlaisia haasteita työyksiköissä ja tästä johtuen koko vuosi on ollut poikkeuksellinen ja vaikea. Viimeisimmässä talouden osavuositarkastuksessa voidaan kuitenkin todeta, että toimenpiteillä on ollut vaikutus kaupungin talouden tervehdyttämiseen. Lisäksi aivan vasta saimme tietää Valtioneuvoston päätöksestä myöntää Ylivieskan

kaupungille vuoden 2020 harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta 1,5 miljoonaa euroa. Näiden tietojen valossa vuoden 2020 tulosennuste on positiivinen ja talouden suunta on oikea, vaikka työtä on vielä paljon tehtävänä. Myös vuoden 2021 tuloveroprosentiksi kaupunginvaltuusto on yksimielisesti vahvistanut 23 %. Luku on koko Suomen mittakaavassa korkea, mutta päätös oli välttämätön.

Talousarvio sisältää myös varautumista muihin suuriin, rakenteellisiin muutoksiin. Valtion tasolla on tehty päätökset oppivelvollisuuden jatkamisesta ja tämä näkyy myös Ylivieskan kaupungin talousarviossa. Myös valmistelu sote-uudistuksen osalta on jälleen käynnistynyt ja uudistuksen valmisteluorganisaatio myös maakunnassamme on järjestäytynyt.

Haasteista huolimatta kaupungin tilanne ei ole mahdoton ja paljon kehitystä ja positiivia asioita ollaan tekemässä. Käynnissä on mm. useita kaavoitushankkeita, jotka vahvistavat Ylivieskan elinvoimaa. Esimerkiksi asemanseudun kaavoituksen osalta tavoite on, että kaupunginvaltuusto saa kaavan käsiteltäväkseen ensi vuoden toukokuussa. Olemme myös saamassa paikkakunnalle uutta ammattikorkeakoulutusta: Centria tuo Ylivieskaan koneinsinöörin opinnot ja Raudaskylän kristillinen opisto yhdessä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa toteuttaa ohjelmisto-alan opintoja.

Haluan kiittää koko kaupungin henkilöstöä ja kaikkia luottamushenkilöitä kaupunkimme hyväksi tehdystä työstä.

Maria Sorvisto
Kaupunginjohtaja
Ylivieskan kaupunki

2.Yleiset lähtökohdat

2.1 Väestö

Väestökehitys

Tilanne 31.12	Väestö	Muutos	%
1880	4.471		
1900	6.313		
1920	7.865		
1940	8.046		
1960	10.100		
1980	11.738		
1990	13.053		
1995	13.521	-15	-0,1
1996	13.435	-86	-0,6
1997	13.357	-78	-0,6
1998	13.263	-94	-0,7
1999	13.276	+13	+0,1
2000	13.248	-28	-0,2
2001	13.235	-13	-0,1
2002	13.220	-15	-0,1
2003	13.185	-35	-0,3
2004	13.343	+158	+1,2
2005	13.482	+139	+1,0
2006	13.571	+89	+0,7
2007	13.650	+79	+0,6
2008	13.803	+153	+1,1
2009	13.895	+92	+0,7
2010	14.067	+172	+1,2
2011	14.266	+199	+1,4
2012	14.533	+267	+1,9
2013	14.748	+215	+1,5
2014	14.976	+228	+1,6
2015	15.039	+63	+0,4
2016	15.199	+160	+1,1
2017	15.251	+52	+0,4
2018	15.216	-35	-0,2
2019	15.255	+43	+0,3
9/2020	15.314		

Väestötavoite

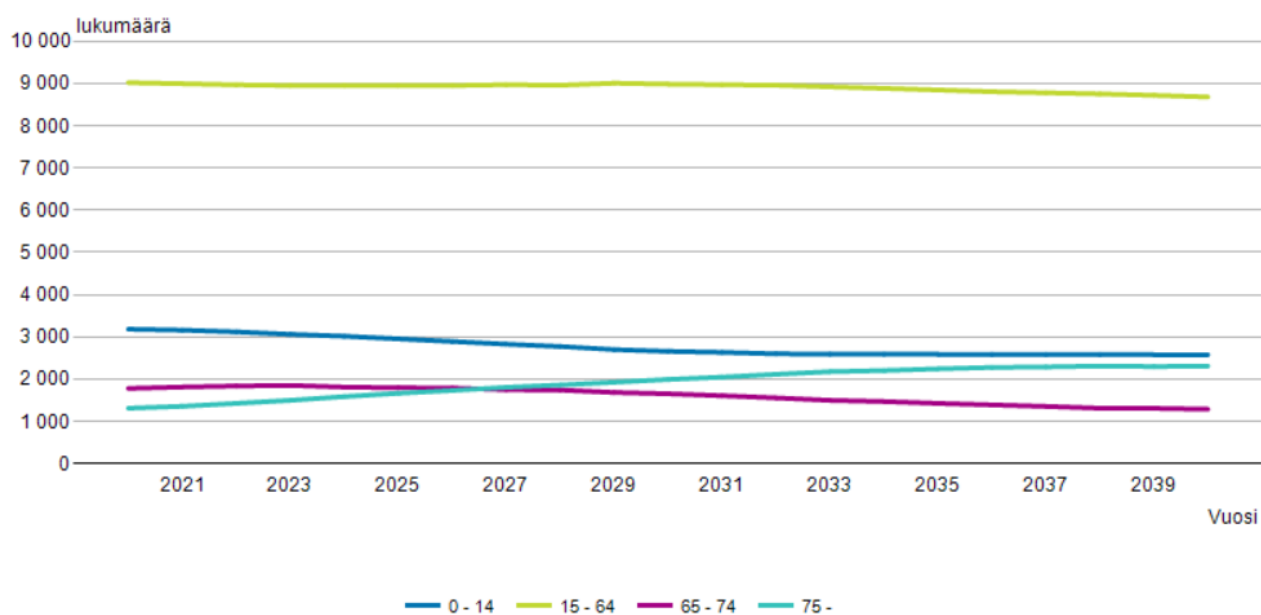
Vuosi	Ylivieskan vä- estötavoite	Tilastokes- kuksen en- nuste vuo- delta 2019
2021	15.360	15.341
2022	15.400	15.365
2023	15.440	15.376
2024	15.480	15.379
2030	15.700	15.302

Väestönmuutokset

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Syntyneet	208	205	225	231	251	213	200	205	180	160
Kuolleet	95	118	103	107	112	104	102	139	126	122
Syntyneiden enemmitys	113	87	122	124	139	109	98	67	54	38
Kuntaan muutto	780	829	947	880	900	890	858	883	838	764
Kunnasta muutto	721	717	802	789	811	936	830	917	935	771
Muuttovoitto/-tappio	59	112	145	91	89	-46	28	-16	-94	-7
Väestönmuutos	+172	+199	+267	+215	+228	+63	+160	52	-35	43
Asukasmäärä	14 067	14 266	14 533	14 748	14 976	15 039	15 199	15 251	15 216	15 255

Taulukosta voidaan havaita, että luonnollinen väestönkasvu on säilynyt Ylivieskassa pitkään hyvänä. Syntyvyys on heikentynyt parina viime vuonna jääden alle 200 lapsen. Muuttovoittoa on saatu varsinkin vuosina 2010-2014. Vuosien 2004-2017 väestönlisäys oli keskimäärin 1,1 % vuodessa. Tilastokeskuksen väestöennuste 2019 ennakoii Ylivieskan väestökasvun tasaantuvan lähivuosina noin 40 henkeen.

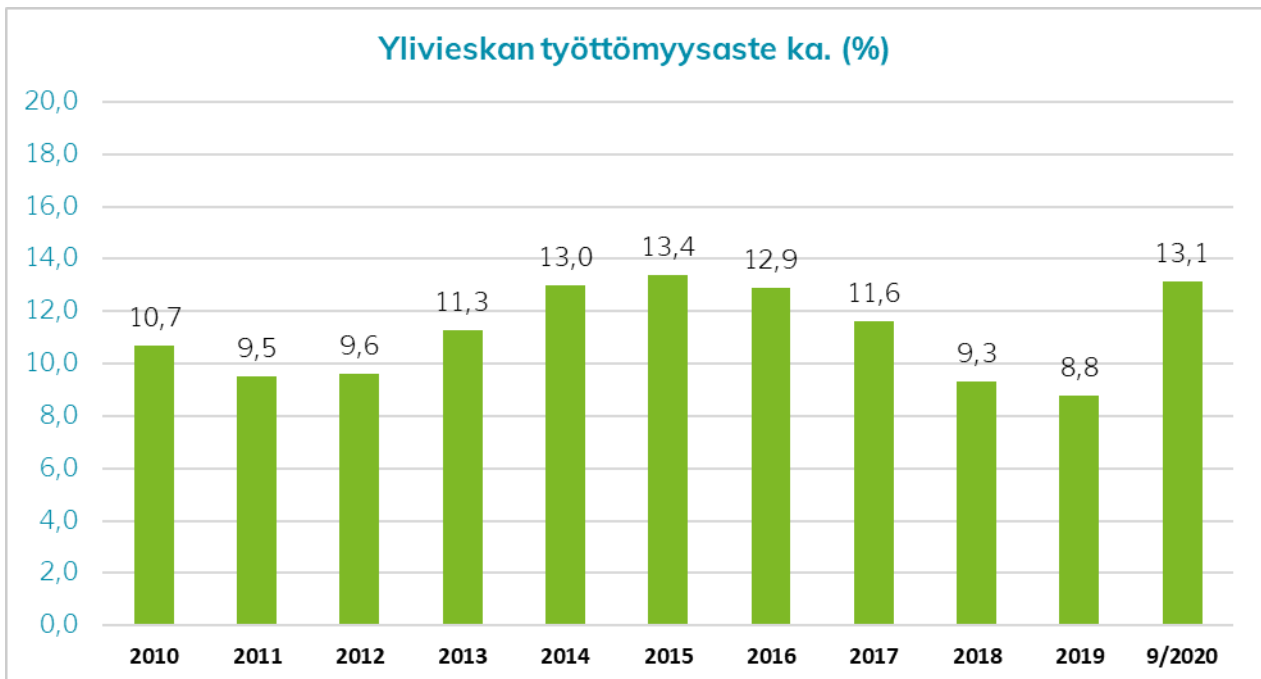
Väestöennuste 2019-2040: Ikärakenne

Väestöllinen huoltosuhde (Tilastokeskuksen ennuste 2019)	2020	2021	2022	2023	2024	2030	2040
Ylivieska	69,7	70,5	71,3	71,7	71,8	70,3	71,2

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 -vuotiaiden määrään. Lapsia ja vanhuksia 100 työikäistä kohti.

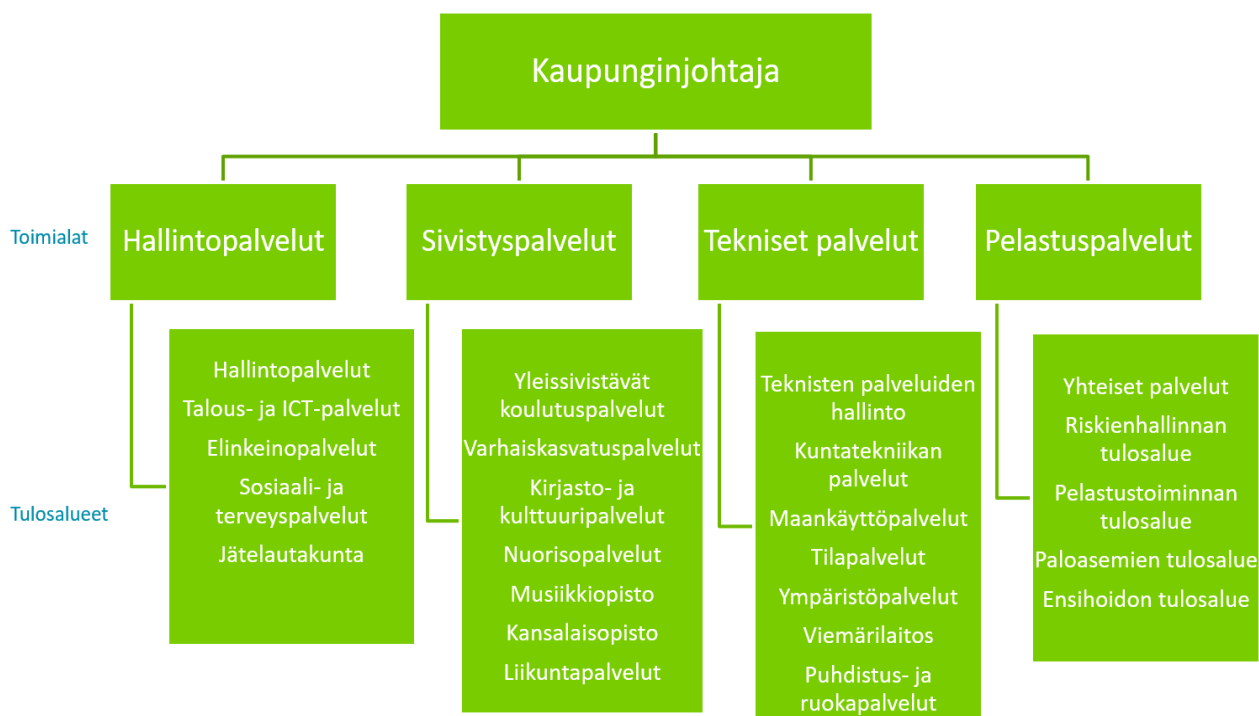
Tunnuslukuja	Ylivieska	Pohjois-Pohjanmaa	Koko maa
Taajama-aste, %, 2018	86	83,7	86,1
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2019	21,2	19,2	15,8
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2019	58,9	61,1	62
Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2019	19,9	19,6	22,3
Syntyneiden enemmisyys, henkilöä, 2019	38	517	-8 336
Kuntien välinen muuttovoitto/-tappio, henkilöä, 2019	-7	-862	0
Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus, %, 2019	73	47,4	38,7
Vuokra-asunnoissa asuvien asuntokuntien osuus, %, 2018	27,7	31,3	33,3
Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, %, 2018	74,3	75,1	73,3
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, %, 2018	26,7	29,8	31,8
Alueella asuvan työllisen työvoiman määrä, 2018	6 285	166 784	2 373 668
Työllisyysaste, %, 2018	73,7	69,7	72,1
Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus, %, 2017	70,5	75,9	65,4
Työttömien osuus työvoimasta, %, 2018	9,1	10,7	9,7
Eläkeläisten osuus väestöstä, %, 2018	23,9	23,9	25,9
Taloudellinen huoltosuhde, 2018	142	147,1	132,5
Alueella olevien työpaikkojen lukumäärä, 2017	6 483	160 581	2 327 730
Alkutuotannon työpaikkojen osuus, %, 2017	2,5	4,3	2,9
Jalostuksen työpaikkojen osuus, %, 2017	21,4	23,5	21,1
Palvelujen työpaikkojen osuus, %, 2017	75,1	71	74,8
Työpaikkaomavaraisuus, 2017	106,2	98,9	100

Pitkään jatkuneen talouden taantuman seurauksena Ylivieskan työttömyysaste nousi 13,4 % :iin vuonna 2015 ja laski siitä vuoden 2019 lopussa 8,8 % :iin. Vuoden 2020 alussa COVID-19-pandemian seurauksena työttömyys ja etenkin lomautukset lisääntyivät ja vuoden 2020 ka.työttömyysaste kohosi yli 13 %:n.

2.2 Henkilöstö

Ylivieskan kaupungin virasto-organisaatiossa tapahtuu vuonna 2021 merkittävä muutos, kun hyvinvoinnin toimiala aloittaa toimintansa ja elinkeinopalvelut sulautetaan kaupungin ydinorganisaatioon. Alla olevassa virastokaaviossa ei ole huomioitu kyseistä muutoksia, koska niiden valmistelu on vielä kesken, eivätkä lopulliset vaikutukset organisaatioon ole vielä selvillä.

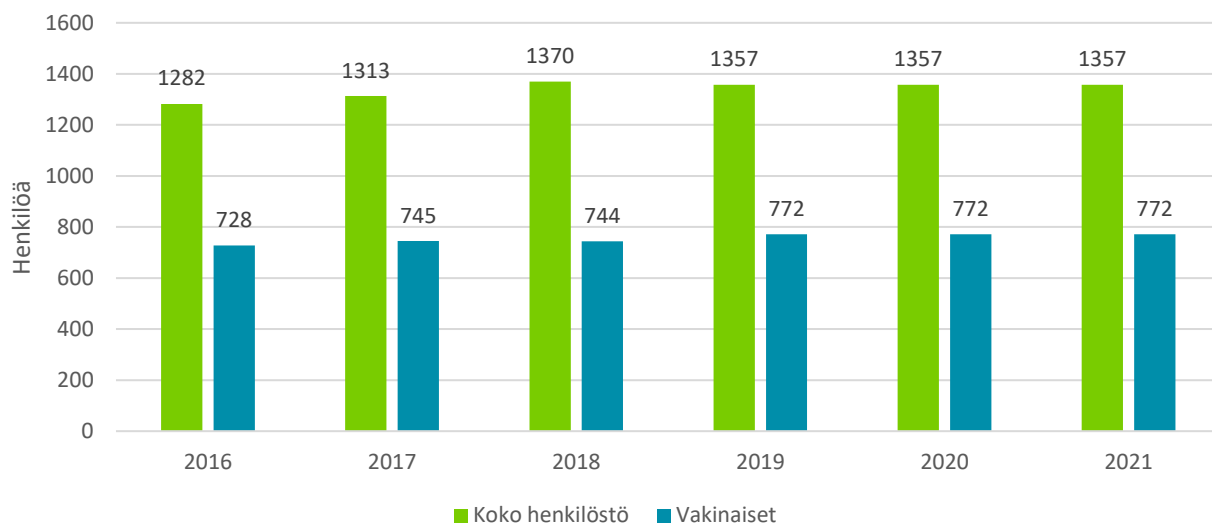

Tulosalueet jakautuvat edelleen tulosyksiköihin

Henkilöstömäärän kehitystä arvioitaessa tarkastelu on perusteltua aloittaa vuodesta 2016, jolloin varhaiskasvatus siirtyi osaksi Ylivieskan kaupungin toimintaa. Ennen vuotta 2016 tapahtui useita merkittäviä organisaatiomuutoksia, joiden vuoksi edeltävät vuodet eivät ole vertailukelpoisia nykytilan kanssa koko organisaation tasolla.

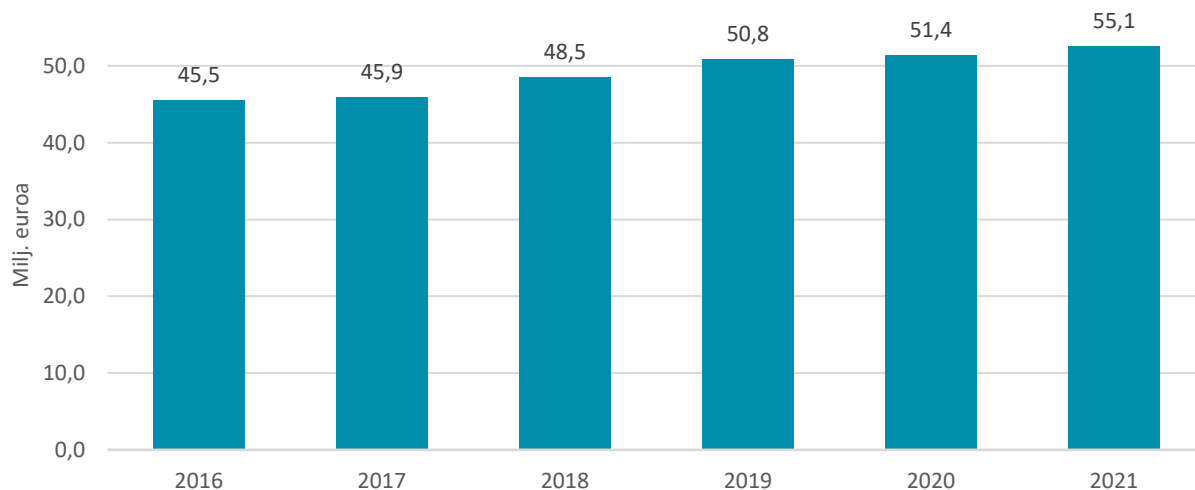
Ylivieskan kaupungin henkilöstömäärä on kasvanut jonkin verran vuodesta 2016 vuoteen 2019. Vuonna 2019 henkilöstön määrän kasvu kääntyi laskuun. Vuonna 2021 henkilöstömäärä pysynee vuosien 2018 ja 2019 tasossa.

Henkilöstömäärä

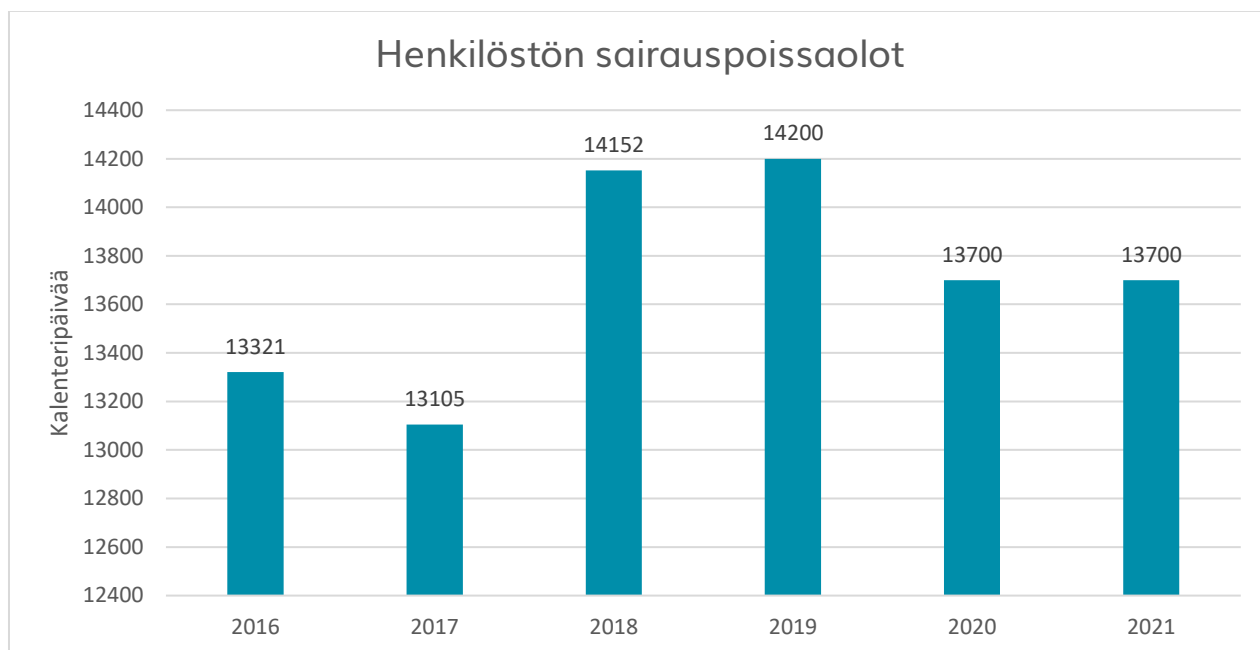
Henkilöstömenot ovat nousseet vuodesta 2016 alkaen. Vuodelle 2021 palkat ja henkilöstömenot 55,1 miljoonaa euroon.

Palkat ja henkilöstömenot

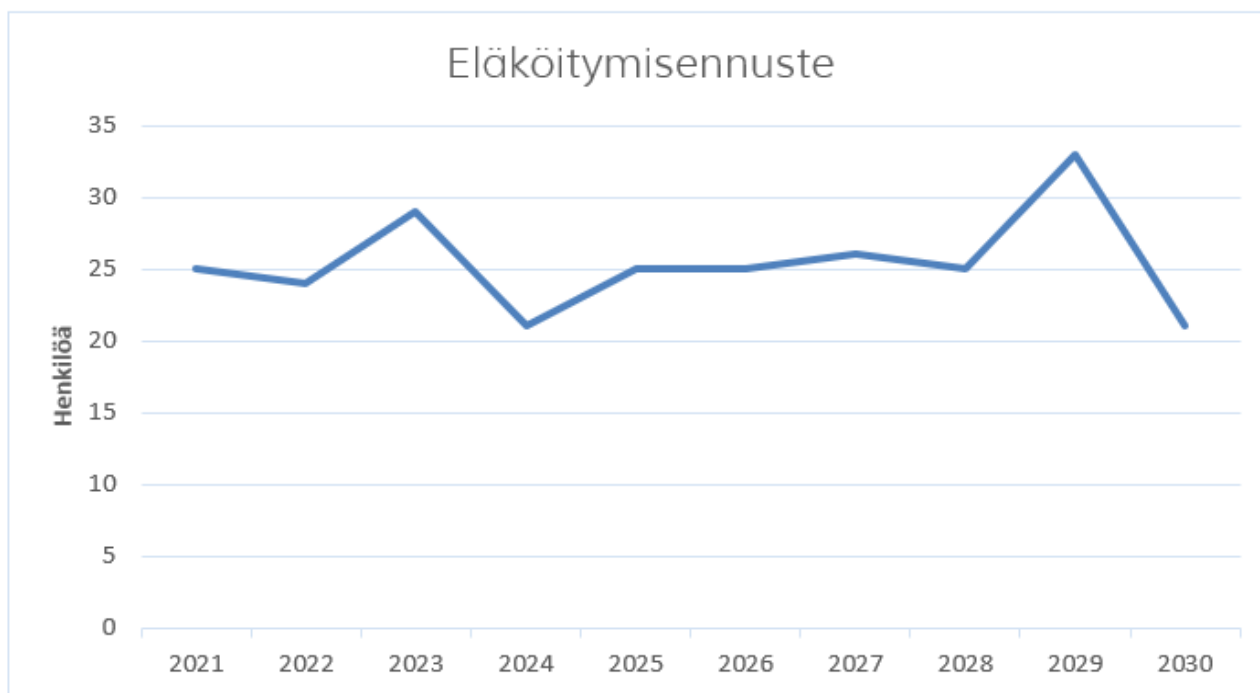

Henkilöstön sairauspoissaoloja on vaikea ennustaa, koska erityisesti lyhyissä poissaoloissa tapahtuu merkittävää vaihtelua eri vuosien välillä. Vaihtelut selittyvät kausiflunssan vaihteluilla. Syyskuun tilastojen mukaan vuonna 2020 lyhyet poissaolot ovat olleet vähäisempiä kuin vuonna 2019, johon on saattanut vaikuttaa koronavirusepidemian nojalla mahdollistettu laaja etätyömahdollisuus. Etätyön ja muiden joustavien työmuotojen vaikutusta lyhyisiin sairauspoissaoloihin voi kuitenkin arvioida vasta useamman vuoden otoksella.

Mikäli lyhyiden sairauspoissaolojen tilanne pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2020, vuonna 2021 sairauspoissaolot jäisivät alle 14 000 kalenteripäivän.

Alla oleva kaavio perustuu Kevan ennakointitietoon Ylivieskan kaupungin vanhuuselä-kepoistumasta (KuEL ja VaEL) vuoteen 2030 mennessä. Tarkasteluun on otettu yleinen ikäluokan alin eläkeikä, mikäli henkilöllä ei ole ammatillista tai henkilökohtaista eläkeikää.

3.Taloudelliset lähtökohdat

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

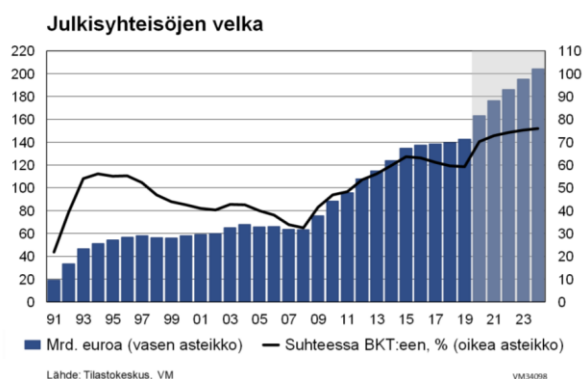
Kansantalous

Valtiovarainministeriön syksyn 2020 talouskatsauksen mukaan talouden näkymät niin Suomessa kuin maailmantaloudessa ovat edelleen hyvin epävarmoja. Talouden toipuminen tämän vuoden loppupuolelta alkaen on hidasta taloudenpitäjien alhaisen luottamuksen sekä epävarmuuden kasvun seurauksena. Talous toipuu alkuvuoden pysähdyksestä asteittain. Nopeimmin palautuu yksityinen kulutus, mutta yksityisten palveluiden kulutuksen kasvu jää edelleen vaisuksi. Investointien toipumista heikentää asuinrakentamisen väheneminen. Vienti ja teollisuus kärsivät pandemian jatkumisesta.

Taloudellisen katsauksen mukaan vuonna 2020 Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 4,5 prosenttia, kun vielä kesän taloudellisessa katsauksessa arvioitiin bruttokansantuotteen supistuvan 6 % ja tätä edellisessä, talven taloudellisessa katsauksessa arvioitiin bruttokansantuotteen kasvavan 1,6 %. Bruttokansantuotteen arvioidaan kääntyvän kasvuun vuodesta 2021 alkaen: vuonna 2021 kasvua olisi 2,6 % ja vuonna 2022 1,7 %. Taloudellisen katsauksen tietojen mukaan vuonna 2020 viennin (-12,5 %) lisäksi supistuvat yksityinen kulutus (-1,5 %) sekä yksityiset investoinnit (-7,6 %). Julkisen kulutuksen (+3,9 %) ja julkisten investointien (+8,7 %) lisääntyminen tukee talouskasvua tänä vuonna. Lisäksi valtio on aloittanut tukitoimet pandemian taloudellisten vaikutusten lieventämiseksi suomalaisyrityksille. Maailmantalouden arvioidaan olevan syvässä taantumassa: maailmantalous supistuisi 6,1 % tänä vuonna ja kasvaisi 5,5 % vuonna 2021.

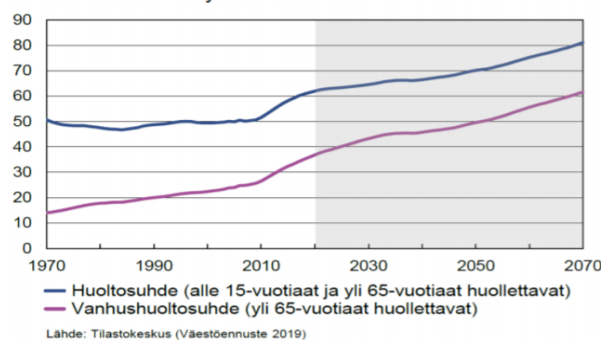
Katsauksessa arvioidaan tulevina vuosina työllisyysasteen jäävän vajaaseen 71 - 71,5 %:iin lähivuosina. Työttömyysaste olisi noin 8,0 - 8,2 % lähivuo-

vuonna julkisen talouden alijäämä kasvaa noin 18 miljardiin euroon ja julkisyhteisöjen velka kipuaa noin 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Vuoteen 2024 mennessä velkasuhde nousee yli 75 prosenttiin. Julkisen talouden kokonaiskestävyyden kannalta tilanne on osin haasteellinen, koska valtion kyky ottaa vastaan uusia finanssi- ja talouskriisejä sekä kansainvälisiä häiriö- ja pandemiatilanteita tilanteita heikentyvät.

Talouden voimakas supistuminen sekä Covid-19-pandemian haittojen vähentämiseksi tehdyt toimet heikentävät julkista taloutta, toisaalta näin tekisi myös epidemian mahdollinen uusi aalto eri toimineen. Lisäksi julkista taloutta heikentävät rakenteelliset ongelmat. Väestön ikääntyminen kasvattaa automaattisesti julkisia menoja ja heikentää talouden kasvupotentiaalia ja siten verotulojen kasvua. Taloudellisen katsauksen mukaan myös merkittävästi lisääntyneet takausvastuut lisäävät riskejä. Taloudellisen katsauksen mukaan eri huoltosuhteet ovat vähitellen voimakkaassa kasvussa.

Huoltosuhte ja vanhushuoltosuhte
huollettavia 100 työkäistä kohden

Tilastokeskuksen 15.9.2020 julkaiseman

tuotannon suhdannekuvaajan heinäkuu 2020 mukaan kansantalouden heinäkuun kausitasoitettu tuotanto laski 2,8 prosenttia vuodentakaisesta. Heinäkuun kausitasoitettu tuotanto kasvoi 0,9 prosenttia edelliskuukaudesta. Kesäkuun 2020 työpäiväkorjattu tuotanto laski tarkentuneiden tietojen mukaan 4,2 prosenttia (oli -4,8) edellisvuoden kesäkuusta.

3.2 Kuntatalous

Valtiovarainministeriön 5.10.2020 julkaiseman Kuntatalousohjelma vuodelle 2021 –syksy 2020 – julkaisun (64/2020) tarkoituksena on syventää valtion talousarviovalmistelun kuntataloutta koskevaa arviointia. Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvitä peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä.

Maan hallitus on käsitellyt kuntatalousohjelman valtion vuoden 2021 talousarvioesitystä koskevissa neuvotteluissa. Kuntatalousohjelman mukaan kuntatalouden näkymät ovat syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Vuoden 2019 tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous jatkoi heikkenemistään edelleen vuonna 2019. Lisäksi yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuoden 2019 loppupuoliskolla ja vuoden 2020 alussa Suomeen levinnyt koronaviruspandemia ja sitä seuranneet hallituksen asettamat rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana.

Kuntatalousohjelmassa on kuvattu suurimmaksi ongelmaksi kuntataloudessa koronakriisin tuomien lisähaasteiden lisäksi jo pitkään jatkunut tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Vuosien ajan palvelutarpeet ja sote-menot ovat lisääntyneet ikäihmisten määrän kasvaessa ja tämä kehitys tulee edelleen jatkumaan tulevina vuosina ja vuosikymmenenä. Samanaikaisesti

työikäisen väestön määrän pieneneminen heikentää veropohjaa. Demografinen muutos lisäksi eriyttää erikokoisten ja olosuhteiltaan erilaisten kuntien talouskehitystä.

Keväällä 2020 Suomeen levinnyt koronaviruspandemia sekä sitä seuranneet hallituksen maaliskuussa asettamat rajoitustoimet vaikuttivat merkittävästi koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Tilanne vaikutti kevään aikana voimakkaasti kuntien tehtäväkenttään, palvelujen tarpeeseen ja kysyntään sekä niiden tuottamisen tapaan. Samanaikaisesti kuntien verotulot putosivat, myynti- ja maksutulot vähenivät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon menot kasvoivat kuntien ja sairaanhoitopiirien valmistautuessa koronapotilaiden hoitoon. Myös kiireetöntä hoitoa lykättiin osittain kuntien ja kuntayhtymien, osittain asiakkaiden toimesta. Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen muun muassa kuntien erilaisista tulorakenteista, elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista. Työllisyyden ja yritystoiminnan näkökulmasta pandemian alkuvaiheessa keväällä 2020 vaikutukset kohdistuivat erityisesti kuntiin, joiden elinkeinorakenteessa palvelu-, logistiikka-, tapahtuma- ja matkailualan merkitys on suuri, toisin sanoen suuriin kaupunkeihin sekä pienempiin matkailusta riippuvaisiin kuntiin.

Valtio on tukenut kotitalouksia, yrityksiä ja kuntia suoraan useilla toimenpiteillä vuoden 2020 aikana annetuissa lisätalousarvioissa. Tukitoimenpiteillä pyrittiin turvaamaan työllisyyden, taloudellisen toimeliaisuuden sekä peruspalvelujen järjestämisen edellytykset kaikissa kunnissa sekä huolehtimaan kunnille suunnatun tuen osalta siitä, että tuki kohdistuisi mahdollisimman hyvin juuri niihin kuntiin ja tehtäviin, joihin koronakriisi vaikutti voimakkaimmin. Mittaluokaltaan merkittävien kuntiin kohdistuva toimenpide oli vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa osoitettu, toisiaan täydentävistä toimenpiteistä

muodostunut kuntien tukipaketti. Tukipaketin toimet kohdentuivat pääosin vuoteen 2020 ja se oli yhteensä noin 1,4 miljardia euroa.

Syksyn 2020 budjettiriihen yhteydessä hallitus päätti osoittaa kunnille lisätukea syksyn 2020 lisätalousarviossa. Peruspalvelujen valtionosuuksia korotetaan vielä 400 miljoonalla eurolla ja sairaanhoitopiirien valtionavustusta 200 miljoonalla eurolla. Lisäksi syksyn lisätalousarviossa osoitetaan 355 miljoonaa euroa koronavirukseen liittyvien välittömien kustannusten, kuten testauksen, täysimääräiseen korvaamiseen. Näiden merkittävien tukipakettien lisäksi kuntiin on kohdennettu useita muitakin tukitoimia vuoden 2020 aikana. Vuoden 2020 kuntatalouden tulos ja rahoitusasema ovatkin muodostumassa selvästi kevään 2020 kuntatalousohjelmassa esitettyä vahvemmaksi. Vahvistumisen taustalla ovat merkittävimpänä tekijänä hallituksen kuntataloutta vahvistavat tukitoimet peruspalvelujen järjestämisen turvaamiseksi ja kuntatalouden aktiviteetin ylläpitämiseksi. Myös verotulojen kehitys on ollut keväällä ennustettua parempaa. Tukitoimien ansiosta kuntatalous vahvistuu selvästi poikkeuksellisen heikkoon viime vuoteen verrattuna, mutta toiminnan ja investointien rahavirta pysyy silti negatiivisena ollen noin -0,8 miljardia euroa.

Valtion talousarvioesityksessä on monia kuntatalouteen liittyviä toimenpiteitä. Peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan 300 miljoonan euron lisäys, josta 20 miljoonaa euroa kohdistetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen, ja yhteisöveron jako-osuuden korotusta jatketaan vielä vuonna 2021. Lisäksi kuntakonsernien kertyneen alijäämän kattamiskauden väliaikaisella pidentämisestä koskevalla kuntalain muutoksella helpotetaan kaikkien kuntien tilannetta ja annetaan lisää aikaa talouden sopeuttamiselle. Kuntatalousohjelman mukaan koronavirustilanteeseen välittömästi liittyvät kustannukset esimerkiksi testaukseen, jäljittämiseen ja potilaiden hoitoon liittyen korvataan kunnille täysimääräisesti. Tähän

varataan vuonna 2021 yhteensä 1,66 miljardia euroa. Kuntatalousohjelman mukaan kuntien uusiin tai laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin osoitetaan täysimääräinen rahoitus, jolloin uudistusten toteuttaminen ei vaikuta kuntataloutta heikentävästi. Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 vuoteen, mikä laajentaa oikeutta saada maksutonta opetusta. Hankkeeseen kohdennetaan lisärahoitusta 22 miljoonaa euroa vuonna 2021. Lisäksi oppilais- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan. Vanhuspalvelujen hoitohenkilöstön vähimmäismitoituksen nostamiseen kohdennetaan 53 miljoonaa euroa vuonna 2021, ja lisäksi siihen liittyen lähihoitajien koulutuksen lisäämiseen osoitetaan 20 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakia uudistetaan, minkä arvioidaan vähentävän maksutuloja 17 miljoonaa eurolla vuonna 2021. Kuntien valtionosuuksiin tehdään vastaava lisäys. Varhaiskasvatuksen kehittämiseen kohdennetaan 15 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan, mikä vähentää kuntien maksutuloja vuositasolla 70 miljoonalla eurolla. Muutos tulee voimaan 1.8.2021, joten maksutulojen alennema on vuonna 2021 vain 30 miljoonaa euroa. Maksutulojen menetys kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pysyvästi kahdella prosenttiyksiköllä.

Kuntatalousohjelman mukaan Valtion toimenpiteet vahvistavat kokonaisuutena kuntataloutta 865 miljoonalla eurolla vuonna 2021 vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Kuntataloutta vahvistavat erityisesti valtionosuuksien määräaikainen 300 miljoonan euron korotus ja yhteisöveron jako-osuuden korotuksen jatkaminen vuodelle 2021.

Katsottaessa kuntataloutta yhtä talousarviovuotta pidemmällä aikaperspektiivillä, on tilanne heikompi. Monet kiireettömän hoidon toimenpiteet siirrettiin tai peruttiin koronatartuntojen uhan ja varautumisen edellyttämän terveydenhuollon resurssien riittävyyden vuoksi tuleville vuosille.

Vaikka hoitojonojen purkaminen on ehditty jo aloittaa, siirtyy vuoden 2020 sosiaali- ja terveydenhuollon hoitovelkaa tuleville vuosille. Lisäksi kuntatalouden tilannetta haastaa talouden hidas toipuminen ja menojen sopeuttamisen vaikeus nykytilanteessa, jonka kesto on vaikea vielä arvioida. Talouden hidas toipuminen yhdessä väestön ikääntymisen ja rakennuskannan iästä ja muuttoliikkeestä aiheutuvien investointipaineiden kanssa pitävät kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapainon mittavana koko ennustejakson. Vuoden 2021 jälkeen valtion koronavirustilanteeseen liittyvät tukitoimet poistuvat ja toiminnan ja investointien rahavirta jää kehyskauden lopussa runsaat 2 miljardia euroa negatiiviseksi. Siksi myös kuntatalouden lainakanta jatkaa painelaskelmassa ripeää kasvuaan ja uhkaa kasvaa noin 33 miljardiin euroon vuonna 2024.

Kuntatalousohjelman mukaan kuntatalouden näkökulmasta koronakriisistä ollaan siirtymässä akuutin kriisin jälkeiseen aikaan. Jatkossa vaikutukset riippuvat monilta osin paitsi koronavirustapauksien määrästä eri alueilla, myös mahdollisista uusista rajoitustoimista sekä kansainvälisen talouden kehityksestä. Myös kuluttajien varovaisuudella ja esimerkiksi matkailun elpymisellä on vaikutusta erityisesti suurten kaupunkien ja matkailusta riippuvaisten kuntien tilanteeseen. Voidaankin arvioida, että koronapandemian alueelliset vaikutukset tulevat vaihtelevaan myös tulevina vuosina merkittävästi. Siten tarve kuntasektorin kestävyttä parantaviin rakenteellisiin uudistuksiin korostuu entisestään. Rakenteellisten uudistusten lisäksi kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös kuntien omia tuottavuus- ja sopeutustoimia.

Vuonna 2020 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan paranevan koko maan tasolla vuoteen 2019 verrattuna. Merkittävänä syynä tähän on koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilanteen johdosta kuntatalouteen kohdistetut mittavat valtion tukitoimenpiteet. Eniten toiminnan ja

investointien rahavirta paranee 40 000–100 000 ja 5 000–10 000 asukkaan kuntakokoryhmissä. Vuonna 2021 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän voimakkaasti kaikissa kuntakokoryhmissä valtion tukitoimien pienentyessä. Vuonna 2022 toiminnan ja investointien rahavirta näyttää heikkenevän lähestulkoon kaikissa kuntakokoryhmissä.

Kuntien toiminnan ja investointien rahavirran muutokset voidaan suhteuttaa myös kunnallisveroprosentin yksikkötuottoon ja veroprosentin laskennalliseen korotuspaineeseen tai mahdollisuuden alentaa veroprosenttia. Koska toiminnan ja investointien rahavirta pysyy lähivuosina kaikissa kuntakokoryhmissä negatiivisena, on kaikilla kunnilla laskennallisesti painetta veroprosentin korottamiseen. Vuonna 2021 merkittävien kunnallisveron korotuspaine kohdistuu 20 000–40 000 asukkaan kuntiin. Tarkastelukauden lopulla korotuspaine on edelleen suurin alle 20 000 asukkaan kunnissa ja pienin yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. On kuitenkin syytä huomioida, että kuntakokoryhmien sisällä ja yksittäisen kuntien välillä veroprosentin korotuspaine vaihtelee merkittävästi. Tätä selittää kunnallisveroprosentin tuoton voimakas kuntakohtainen vaihtelu.

3.3 Ylivieskan kaupungin talous

Ylivieskan kaupungin taloudellinen tilanne on erityisen kireä. Tilanne on ollut kireä koko 2000-luvun. Eräänä kesto-ongelmana on kaupungin voimakas investointitarve väestönkasvun seurauksena. Kaupunki on joutunut lisäämään varhaiskasvatus- ja koulutusresursseja, mutta väestönkasvusta tuleva tulovirta verotulojen ja valtionosuuksien osalta realisoituu viiveellä.

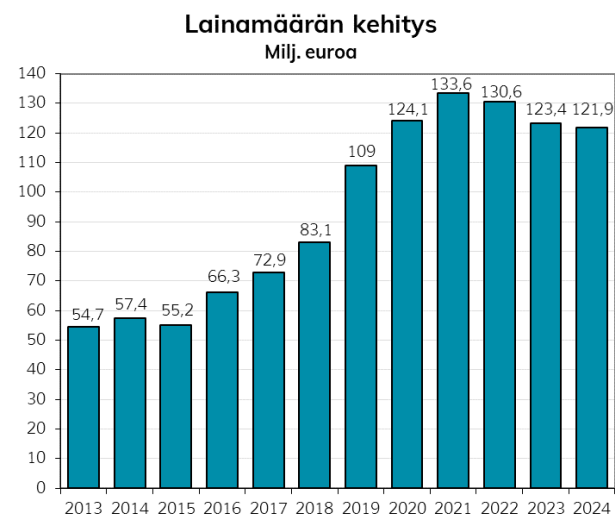
Vuosina 2018 ja 2019 Ylivieskan kaupunki teki selvästi alijäämäisen tuloksen. Tämän seurauksena kaupungin taseen alijäämä painuu noin 10,9 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Alkuperäisessä

talousarviossa 2020 taseen alijäämä ei pienene, mutta valtioneuvosto myönsi 19.11.2020 Ylivieskan kaupungille 1,5 miljoonaa euroa harkinnanvaraista valtionosuutta, joka pienentää alijäämää. Pääosa alijäämän kattamisesta jää siten vuosille 2021-23. Tämä tarkoittaisi yli 3,13 miljoonan euron ylijäämän tekemistä vuodessa, johon ei päästä vuoden 2021 osalta. Vuosille 2022-23 aiheutuukin merkittävä alijäämän kattamispaine. Taloussuunnitelmassa alijäämä on osoitettu kattettavan toimintakatteen minimaalisella kasvulla ja veroprosentin nostolla 2023.

Erittäin mittavasta investointiohjelmasta johtuen velkamäärä on kasvanut yli 120 milj. euron. Korkeasta velkamäärästä aiheutuu kohoavat lainanhoitomenot ja korkotason merkittäväänkin kasvuun on varauduttava pitkällä aikavälillä. Investointitaso vaikuttaa käyttötalouteen poistomäärien kohoamisena.

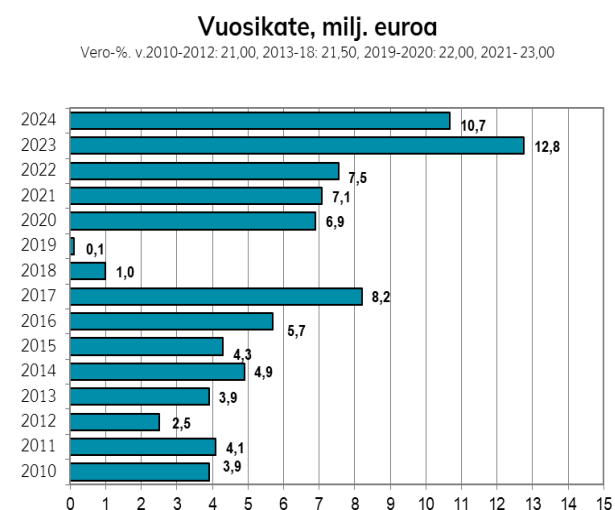
Lainamäärän kehitys

Velkamäärä on kasvanut/kasvaa merkittävästi vuosien 2019-2021 aikana ja yli kaksinkertaistuu vuoteen 2016 verrattuna.

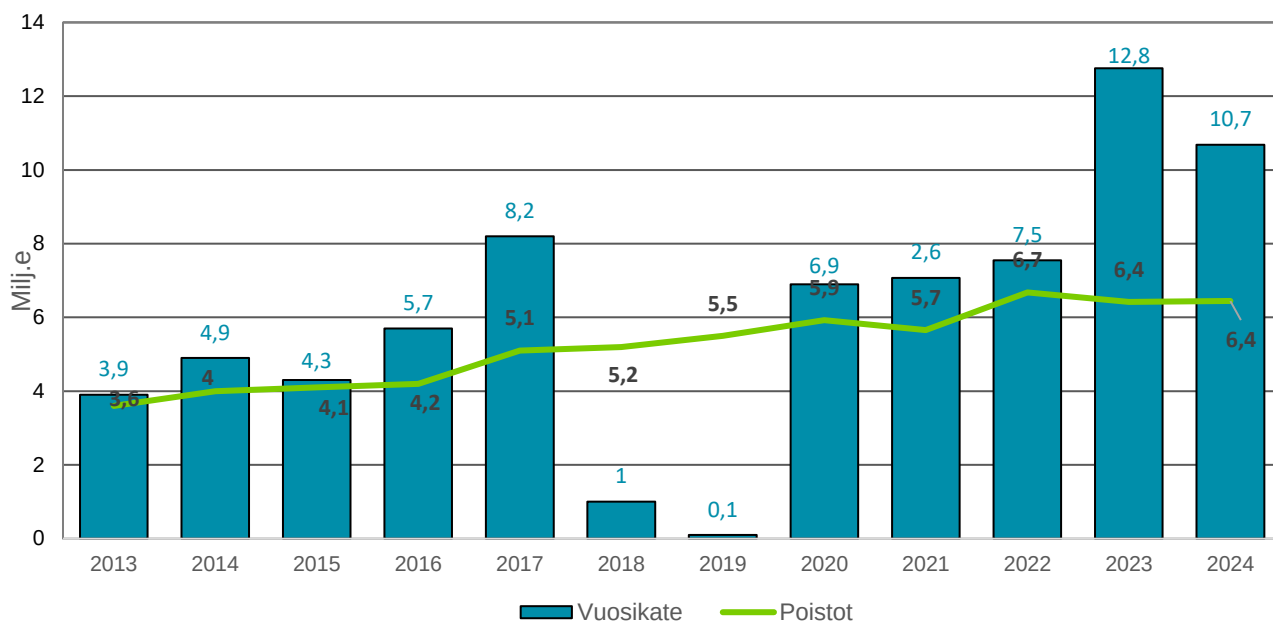

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuoden 2021 talousarvion vuosikate on 7,1 milj. euroa.

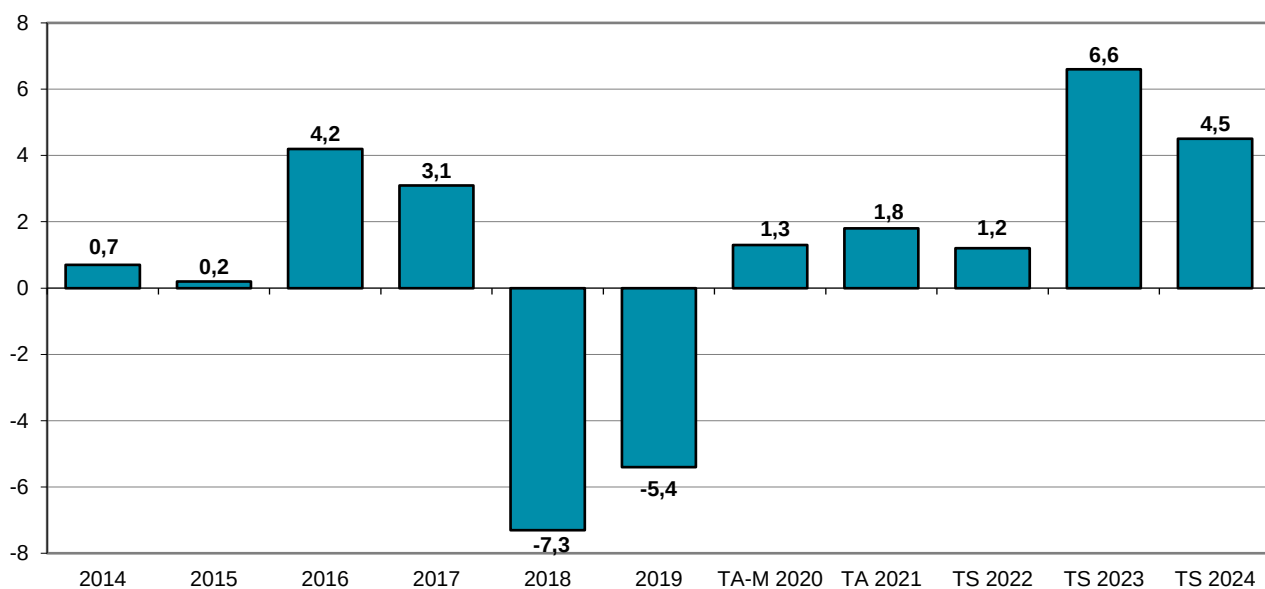
Vuosikatteen (tulorahoituksen) riittävyys poistoihin (milj.euroa)

Tilikauden yli-/alijäämä

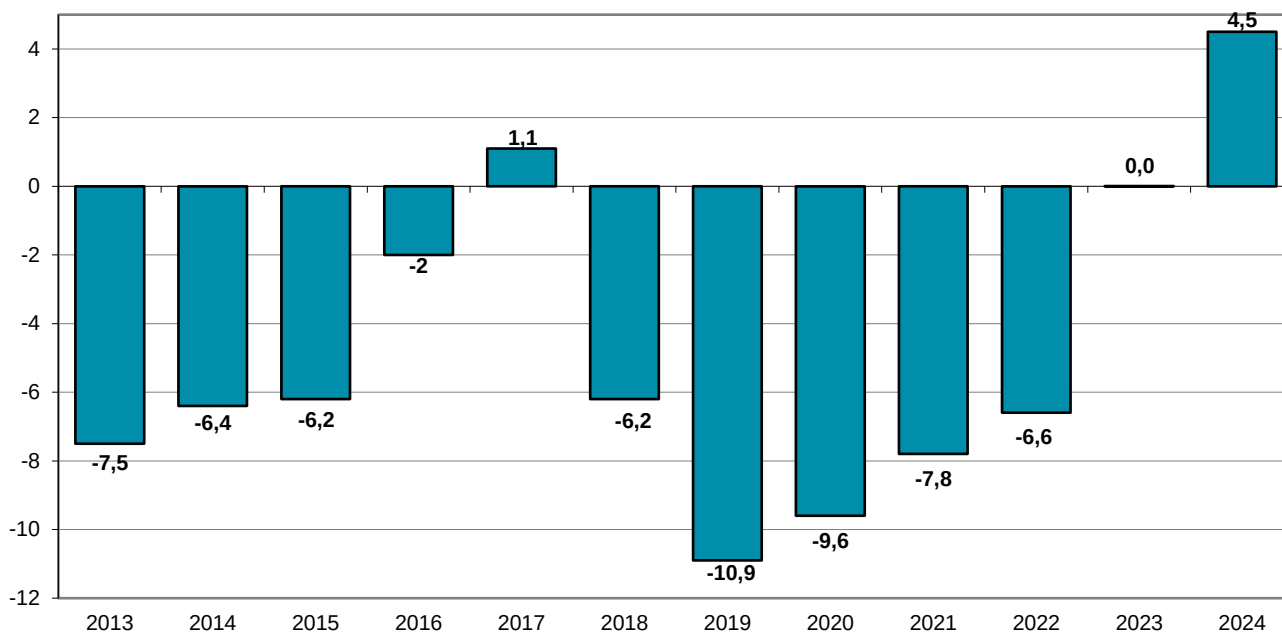
Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

Tilikauden yli-/alijäämä (milj.euroa)

Vuoden 2018 tuloksessa näkyy Jokirannan koulun 3,4 miljoonan euron alaskirjaus. Vuoden 2020 osalta on huomioitu 1,5 miljoonan euron harkinnanvarainen valtionosuus.

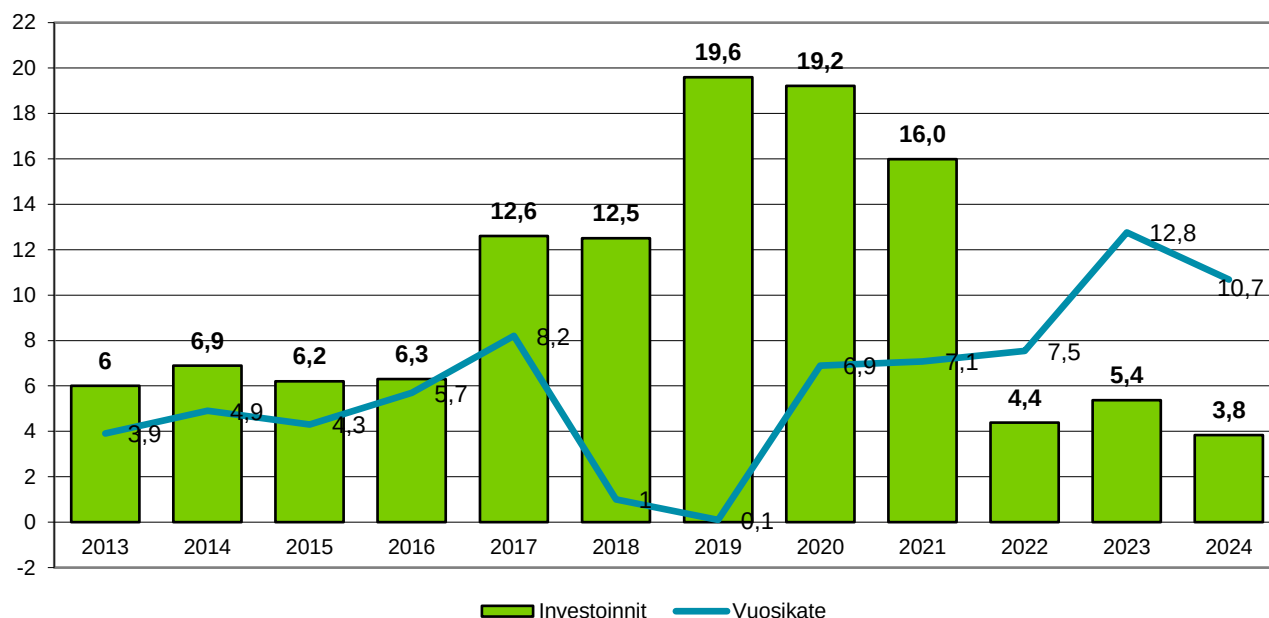
Yli-/alijäämä taseessa (milj.euroa)

Taseen alijäämä on Kuntalain mukaan katettava vuoteen 2023 mennessä.

Vuosikate (=omarahoitus) ja nettoinvestoinnit (milj.e)

Ilman Vieskan liikelaitosky:n purkamiseen liittyviä investointierä v. 2016 osalta

Omarahoitus ei ole riittänyt kattamaan nettoinvestointeja vuosina 2012-2021, josta on aiheutunut voimakas velkaantuminen. Omarahoitus ylittää nettoinvestoinnit 2022 lähtien investointimäärän pudotessa.

3.4 Tulo- ja menoperusteet

Tuloperusteet

Verotulot

Vuonna 2021 kunnallisveroprosentti nousee valtuuston päätöksen mukaisesti yhdellä prosenttiyksiköllä 23 %iin. Kunnallisverotuloja ennustetaan kertyvän 51,8 milj. euroa. Muutos vuoden 2020 toteumaennusteeseen on +6,2 %. Kunnallisveroprosentti on suunnitelmavuodelle 2022 ennakoitu pidettävän ennallaan ja vuodelle 2023 nostettavan 23,50 prosenttiin, jotta taseen alijäämä saataisiin katettua määräaikaan mennessä. Alijäämän kattamisen jälkeen vuonna 2024 palattaisiin nykyiseen 23,00 kunnallisveroprosenttiin, jonka tuotto olisi 55 milj.euroa.

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero, jonka saajia ovat valtio ja kunnat. Osana kuntien koronatukipakettia päätettiin valtion talousarvioesityksessä korottaa myös kuntien osuuksia yhteisöveron tuotosta. Kuntien yhteisöveron jako-osuuteen tehdään näin ollen 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus vuodelle 2021. Lisäksi kunnille kompensoidaan varhaiskasvatusmaksujen alentamiset korottamalla yhteisöveron jako-osuutta pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä verovuodesta 2021 eteenpäin. Ylivieskan kaupungille ennakoidaan kertyvän yhteisöverotuloja noin 3,8 milj. euroa vuonna 2020. Kuntaryhmän osuus yhteisöverosta on alustavasti 44,29 %. Määräaikaisen korotuksen poistuminen 2022 vähentää kuntien yhteisöverotuottoa ja tuolloin verokertymäksi arvioidaan 3,5 milj. euroa, vuonna 2023 3,5 milj. euroa ja vuonna 2024 3,5 milj. euroa.

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain

mukaan valtuusto määrää kiinteistöveroprosentin suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa tuloveroprosentin.

Kiinteistöveron tuotto vuonna 2021 on noin 5,0 milj. euroa. Kaupungissa on käynnissä rakennusrekisterin päivittämishanke, jonka ennakoidaan kasvattavan kiinteistöverotuottoa jopa 5-20 %:a. Hankkeen tulolisäyksenä vuodesta 2022 lähtien on arvioitu 0,5 miljoona euroa. Vuonna 2022 kiinteistövero arvioidaankin kertyvän 5,6 milj. euroa, vuonna 2022 5,6 milj. euroa ja vuonna 2023 5,7 milj. euroa. Kiinteistöveron tuottoon vaikuttaa kiinteistöjen määrän kasvu, verotusarvojen kohoamisen ja veroperustemuutokset.

Valtakunnallinen kiinteistöverotuksen kehittämishanke on edelleen käynnissä ja etenee siten, että arvostusmenetelmät uudistetaan sekä maapohjien että rakennusten osalta. Uuden järjestelmän mukaiset verotusarvot otettaneen käyttöön vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtionosuuksista erillisenä eränä on veromenetysten kompensatio.

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset

kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uudessa järjestelmässä peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Valtionosuuden muutokseen vuodesta 2020 vuoteen 2021 vaikuttavat mm.

- Vuoden 2021 valtionosuusmaksatukseen vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa (9.4.2020) päätetty ja 5. lisätalousarviossa (3.9.2020) tarkistettu koronavirusepidemiaan liittyvä veronmaksulykkäysten aiheuttamien verotulomenetysten tilapäinen korvaus, joka lisää kuntien valtionosuutta 118 milj. € vuonna 2020 ja vähentää valtionosuutta 123 milj. € vuonna 2021.
- Kustannustason muutoksesta johtuva indeksikorotus. Vuoden 2021 kustannustason muutos (+2,4 %) lisää kuntien valtionosuutta 166 milj. euroa.
- Koronatukipaketti lisää valtionosuutta 280 milj.euroa.
- Automaattinen määräytymistekijöiden muutos lisää kuntien valtionosuutta 29 milj. euroa.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (perustuen

vuoden 2018 toteutuneisiin kustannuksiin) vähentää kuntien valtionosuutta - 13,7 milj. euroa vuonna 2021.

- Tehtävien ja velvoitteiden muutokset liisäävät kuntien valtionosuutta 67 milj. euroa.

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,12 prosenttiyksikköä ja on 25,63 % vuonna 2021 (25,51 % vuonna 2020 elokuusta 2020 alkaen). Valtionosuusprosentin nousu johtuu kunnille lailla säädettyjen tehtävien ja velvoitteiden liisääntymisestä vuonna 2021. Tehtävien lisäyksestä aiheutuva kustannusten kasvu rahoitetaan hallitusohjelman mukaisesti täysimääräisesti (100 % valtionosuus), mikä osittain toteutetaan valtionosuusprosenttia korottamalla.

Peruspalveluiden valtionosuudesta on vuodesta 2020 lähtien erotettu erikseen valtion veromene-tysten kompensatio.

Lisäksi osana valtionosuusjärjestelmää on verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Tasausraja on nostettu sataan prosenttiin. Tasausrajan alapuolella oleville kunnille tasauslisänä lisätään valtionosuuteen tasausrajan ja kunnan laskennallisen verotulon erotuksesta 80 % (kunnan omavastuu 20 %).

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään esi- ja perusopetuksen sellaisten toimintojen rahoituksesta, joita ei rahoiteta valtiovarainministeriön hallinnoimalla ikäluokkapohjaisella valtionosuudella. Opetus- ja kulttuuriministeriö hallinnoi perusopetuksen rahoitusta perusopetuslaissa tarkoitettuun liisäopetukseen, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen, muille kuin oppivelvollisille järjestettävään esi- ja perusopetukseen sekä ulkomail- la järjestettävään opetukseen, pidennettyyn oppivelvollisuuteen perustuvaan opetukseen, koulukotiopetukseen, sisäoppilaitosmuotoisesti järjestettyyn perusopetukseen ja

joustavaan perusopetukseen. Näiden toimintojen rahoitus määräytyy oppilasmäärän ja oppilasta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

Opetustoimen rahoitus käyttökustannuksiin maksetaan suoraan koulutuksen järjestäjälle eli kunnalle, kuntayhtymälle tai yksityiselle yhteisölle tai säätiölle, jonka oppilaitokseen opiskelija on otettu. Myönnetyn rahoituksen käyttö ei ole sidottu rahoituksen myöntämis- ja laskentaperusteisiin, vaan kunta tai muu koulutuksen järjestäjä voi päättää varojen kohdentamisesta.

Valtionosuudet maksetaan kunnille kuukausittain ilman korvamerkintää yhtenä eränä.

Ennakkolaskelmien perusteella valtionosuuksia kertyy vuonna 2021 noin 44,7 milj. euroa, josta verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasasta 10,1 milj. euroa ja veromenetysten kompensatiot 7,0 milj.euroa. Valtionosuuksien yhteismäärä laskee vuodesta 2020 noin 1,3 milj. euroa, eli 2,8 %. Suunnitelmavuosien osalta valtionosuuksien määrän ennakkoidaan kasvavan maltillisesti peruspalveluiden valtionosuuksien, valtionosuuksien tasauksen ja myös OKM:n valtionosuuksien osalta. Arvio perustuu valtionvarainministeriön 5.10.2020 julkaisemiin painelaskelmiin ja niissä oleviin valtionosuusarvioihin.

Maksut ja taksat

Viemärlaitoksen taksojen taso määrätään tuloslaskelman perusteella. Tavoitteena on saada viemärlaitoksen kokonaistulos ylijäämäiseksi.

Muissa palvelumaksuissa tehdään pääsääntöisesti vähintään kustannustason muutosta vastaavat korotukset. Pitemmällä aikavälillä tavoitteena on nostaa palvelujen omakatteisuustasoa ja kaupungin maksutulojen kokonaismäärää, mikäli palvelujen kysyntä sen mahdollistaa.

Menoperusteet

Henkilöstömenot

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksen (KVTES) sopimuskausi on 1.4.2020-28.2.2022. Sopimuksen mukaan 1.4.2021 lähtien maksetaan 1,00 %:n yleiskorotus ja samaan aikaan maksettava paikallinen järjestelyerä, jonka suuruus on 0,8 prosenttia KVTES:n palkkasummasta. Vuonna 2021 palkkakustannukset nousevatkin keskimäärin 2,05 %:a vuoteen 2020 verrattuna, joka merkitsee noin 850.000 euron menokasvua.

Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut nousevat. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut ovat:

Kuntatyönantajan henkilösivukulut	2020	2021
Työnantajan osuuspalkkaperusteisesta eläkemaksusta KuEL (sis.työkyvyttömyysmaksu)	16,85 %	16,85 %
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu	1,70	1,90
Sairausvakuutusmaksu	1,35	1,53
Valtion eläkemaksu VaEL	16,34	16,34
Tapaturmavakuutus (muu kaupunki) (Pelastuslaitos ja VPK:t 0,28 %)	0,15 %	0,20 %
Työntekijän eläkemaksu, jonka työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä:	7,15 %	7,15 %
- Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	8,65 %	8,65 %
- Työntekijän eläkemaksu 53-62 vuotiailla		

Työnantajan KuEL-maksu jakaantuu palkkaperusteiseen maksuun (16,85 %) ja eläkemenoperusteiseen maksuun (3,95 %). Palkkaperusteinen

maksu kohdistuu eri toimialojen menoksi palkkojen suhteessa. Eläkemenoperusteinen maksu kohdennetaan eri tulosalueiden menoksi aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Palvelujen ostot

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuottaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Määrärahavaraus vuodelle 2021 on yhteensä 56,5 milj. euroa, josta ostetun erikoissairaanhoidon osuus on 18,3 milj. euroa. Vuosien 2022 ja 2023 taloussuunnittelun lähtökohtana on, että Kallion tuottavuusohjelmaa toteuttamalla menot saadaan pysytettyä nykyisellä tasolla.

Pelastuspalvelut tuottaa Jokilaaksojen pelastuslaitos. Ylivieskan osuus alueellisen pelastuslaitoksen vuoden 2021 kuntamaksusuuksista on 1,956 milj. euroa.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tuottaa Kuntien Hetapalvelut Oy. Määrärahavaraus vuodelle 2021 on noin 580.000 euroa (sis. pelastuslaitoksen.) Menot kohdistetaan toimialoille palvelujen käytön mukaisessa suhteessa.

Maaseutuhallintopalvelut ostetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti isäntäkuntana toimivalta Nivalan kaupungilta. Määrärahavaraus ostopalveluihin vuodelle 2021 on noin 55.000 euroa. Osa kohdistuu suoraan kaupungille ostopalvelusopimuksen ulkopuolelta.

Elinkeinopalvelut ostetaan Ylivieskan kaupungin konserniyhtiö Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy:ltä. Elinkeinopalvelut siirtyvät osaksi kaupungin omaa palvelutuotantoa talousarviovuoden aikana. Määrärahavaraus talousarviovuodelle on 270.000 euroa.

3.5 Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne

Kuntalain mukainen taloudenohjaus ja talousarvion rakenne

Kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja taloussuunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto.

Kunnan kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa on säädetty. Tältä osin sitovia ohjeita ja lausuntoja kunnille antaa työ- ja elinkeinoministeriön alainen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan kolmeksi tai useammaksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Talousarvio on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi, alijäämän kattamiskaudeksi, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen näkökulmasta.

Käyttötalouden avulla valtuusto ohjaa kaupungin palvelutoimintaa. Käyttötalouden valtuusto asettaa toimielimille ja niiden alaisille tehtäville strategiaan ja hyväksyttyihin toimenpideohjelmiin perustuvat toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden vaatimat määrät rahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kaupungin tilikaudelle jaksettu tulorahoitus riittää

palvelutoiminnan jaksotettuihin menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosan avulla ohjataan kaupungin investointeja. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarvio- ja suunnitelmavuosille. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosan lopussa esitetään näiden yhteenlaskettu muutos, joka kuvaa rahavirtojen vaikutusta kaupungin maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Valtuusto vahvistaa kunkin tilivuoden talousarviorakenteen.

3.6 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin toimielimiä ja viranhaltijoita.

Käyttötalousoosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat ja asettaa toiminnalliset tavoitteet tehtävittäin. Tehtävän sitovuustaso on toimintamäärärahan ja tulotavoitteen erotus, eli toimintakate.

Viemärlaitoksesta, Jokilaaksojen pelastuslaitoksesta ja Ylivieskan kulttuurikeskus Akustiikasta ja liikuntapalveluista laaditaan tuloslaskelma. Tuloslaskelmassa valtuustoon nähden sitova taso on liikeyli-/alijäämä. Viemärlaitoksesta muodostettiin 1.1.2018 lähtien kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö, jolta peritään peruspääoman korkona 4,0 %:a.

Toimielimet veloitetaan kantamaan ja hakemaan tulosalueiden tulot talousarvioon hyväksytyn mukaisesti.

Tulosalueiden palveluajatus, strategiset menestystekijät ja toiminta- ja taloussuunnitelman perustelut ovat lähinnä ohjeellisesti sitovia.

Toiminnalliset tavoitteet (teot) vuodelle 2021 ovat valtuustoon nähden sitovia ja niiden toteutumista seurataan ja toteutumisesta raportoidaan valtuustolle.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia. Poikkeuksena hankeryhmä Maa- ja vesialueet, jossa sitovuustaso on nettotaso.

Kunnallistekniikan ja liikunta-alueiden nimetyt kohteet ovat myös sitovia.

Investointiosan poistonalaisena irtaimen omaisuuden hankintana pidetään vähintään 10.000 euron arvoista hyödyke tai hyödykeryhmän hankintaa. Irtaimen omaisuuden määrärahat ovat sitovia toimielintasolla.

Tulosalueet veloitetaan kantamaan ja hakemaan investointien valtionosuudet ja muut tulot talousarvioon merkityn mukaisesti. Hankkeen, hankeryhmän tai irtaimen omaisuuden määrärahaa ei saa käyttää ennen talousarvioon hyväksytyn tulorahoituksen varmistumista.

Tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan valtuuston hyväksymien meno- ja tuloerien toteutumisen valvontavastuu on kaupunginhallituksella. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat, tuloarviot ja ohjeellisesti sitovat perustelut on esitetty tuloslaskelman ja rahoituslaskelman perusteluissa.

Talousarviossa olevat tunnusluvut eivät ole valtuustoon nähden sitovia, mutta suoritettavotteita tulee pitää ohjeellisina.

Suunnitelmapoistot ja laskennalliset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

3.7 Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n (uusi kuntalaki) mukaisesti tilivelvollisina pidetään kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäseniä, esittelijöitä sekä toimialan johtavia viranhaltijoita. Edellä mainittujen lisäksi tilivelvollisina voidaan pitää itsenäisestä tulosalueesta vastaavia viranhaltijoita. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia kaupunginvaltuuston jäsenyydestä. Tilivelvollisuus rajaa ne henkilöt, joiden kohdalta on erikseen tehtävä tilinpäätöksen yhteydessä päätös siitä, voidaanko heille myöntää vastuuvapaus vai kohdistetaanko heihin joku muistutus. Tilivelvollisuudella tarkoitetaan oikeudellisen vastuunalaisuuden lisäksi vastuunalaisuutta tehokkaasta johtamisesta tavoitteiden saavuttamiseksi.

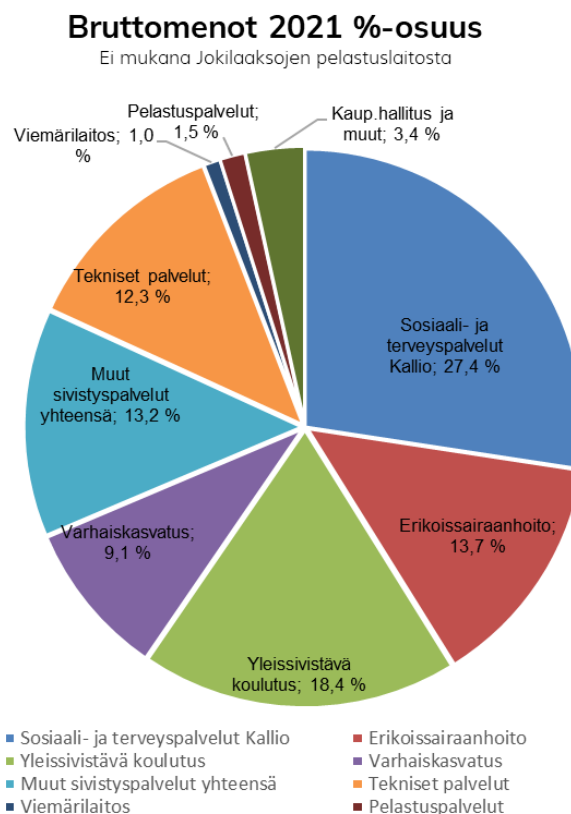
Vahvistaessaan talousarvion valtuusto hyväksyy tilivelvolliset.

Tilivelvollisia ovat:

- kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenet
- kaupunginjohtaja
- hallintojohtaja, talousjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja ja pelastusjohtaja
- varhaiskasvatusjohtaja, kulttuurijohtaja, kirjastojohtaja, musiikkiopiston rehtori, kansalaisopiston rehtori ja apulaisrehtori, nuorisopalveluiden johtaja, liikuntajohtaja, sivistyspalveluiden talouspäälikkö, kuntatekniikan päälikkö, kaupunginarkkitehti, puhdistus- ja ruokapalveluiden palvelujohtaja, ympäristöpäälikkö, jätelautakunnan esittelijä ja johtava rakennustarkastaja

3.8 Talouden kehitys ja muutokset

Seuraavassa kuvassa on esitetty bruttomenojen osuus kaikista käyttötalouden menoista ilman Jokilaaksojen pelastuslaitosta.

Kokonaisuutena suurin osa 41,1 %:a kaupungin bruttomenoista menee sosiaali- ja terveystalveluihin, kun Jokilaaksojen pelastuslaitosta ei huomioida. Omasta palvelutuotannosta suurimmat kustannukset aiheutuvat yleissivistävästä koulutuksesta 18,4 %, teknisistä palveluista 12,3 % ja varhaiskasvatuksesta 9,1 %. Kirjasto, kulttuuri, nuorisopalveluiden, musiikki- ja kansalaisopiston sekä liikuntapalveluiden yhteenlaskettu osuus on 13,2 %. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan hallintopalveluiden, elinkeinopalveluiden, vaalien ja tarkastustoiminnan yhteenlasketut bruttomenot ovat 3,4 %.

Talousarviossa seurattavien toimialojen/tulosalueiden toimintakate (nettomenot) 2020/2021

Käyttötalouden sitovat määrärahat valtuustoon nähden:

TOIMINTAKATE, 1000€	TP2019	TA2020	TA2021	%
100 VAALIT	-15		-36	
110 TARKASTUSTOIMINTA	-49	-50	-45	-10,7
120 YLEISHALLINTO	1 368	1 394	3 835	175,2
130 ELINKEINOPALVELUT	-617	-621	-631	1,7
150 PELASTUSPALVELUT	-1 750	-1 771	-1 904	7,5
1291 SOTE KALLIO	-33 712	-34 077	-36 578	7,3
1292 ERIKOISSAIRAANHOITO	-18 870	-17 450	-18 315	5,0
1293 MUU SOTETOIMINTA	-1 820	-1 752	-1 615	-6,5
160 PPKY KALLIO (YHT.)	-54 402	-53 254	-56 508	6,1
190 JOKILAAKSOJEN PELASTUSL	16	80		-100,0
220 YLEISSIVISTÄVÄT KOULUTUS	-22 444	-22 913	-24 567	7,2
222 VARHAISKASVATUSPALVELU	-10 604	-11 129	-11 423	2,6
225 KIRJASTOPALVELUT	-797	-809	-820	1,4
230 NUORISOPALVELUT	-354	-385	-400	3,9
235 KULTTUURIPALVELUT	-754	-683	-682	-0,2
240 MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA	-915	-959	-955	-0,4
245 KANSALAI SOPISTON TOIMINT	-671	-682	-693	1,6
250 LIIKUNTAPALVELUT	-2 161	-2 148	-2 160	0,6
255 TEKNISET PALVELUT	309	-307	-2 342	663,0
256 YMPÄRISTÖPALVELUT	-252	-271	-277	2,4
260 VIEMÄRILAITOS	436	674	600	-10,9
264 JÄTELAUTAKUNTA				32,6

*TA 2020 alkuperäinen.

*Erona vuoteen 2020, on 2021 Kallion pääomavuokratuloja kohdistaminen Teknisiltä palveluilta yleishallintoon. Yleissivistävän koulutuksen määrärahan kasvua selittää Kaisaniemen ja Taanilan koulujen uusien koulujen käyttöönotto syksyllä 2021.

Ta2020 -sarakeessa alkuperäisen talousarvion luvut.

3.9 Kuntalain 110 §:n mukainen toimenpideohjelma

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukein. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Ylivieskan tase painui tilinpäätöksessä 31.12.2018 alijäämäiseksi, jolloin taseen alijäämän kattamiskausi on 2020-23. Tilinpäätöksessä 2019 taseen alijäämä kasvoi noin 10,9 miljoonaan euroon.

Tavoiteaikataulu alijäämän kattamiseen:

Taloussuunnitelmasta käy ilmi, että alijäämä tullaan kattamaan 2023 vuoteen mennessä.

Toimenpiteet alijäämän kattamiseksi:

1. Tuottavuusohjelman 2023 toimenpiteiden toteuttaminen. Tuottavuusohjelman toimenpiteiden euromääräiset vaikutukset:

TA 2021	SU 2022	SU 2023
2,56 milj. euroa	2,14 milj. euroa	2,24 milj. euroa

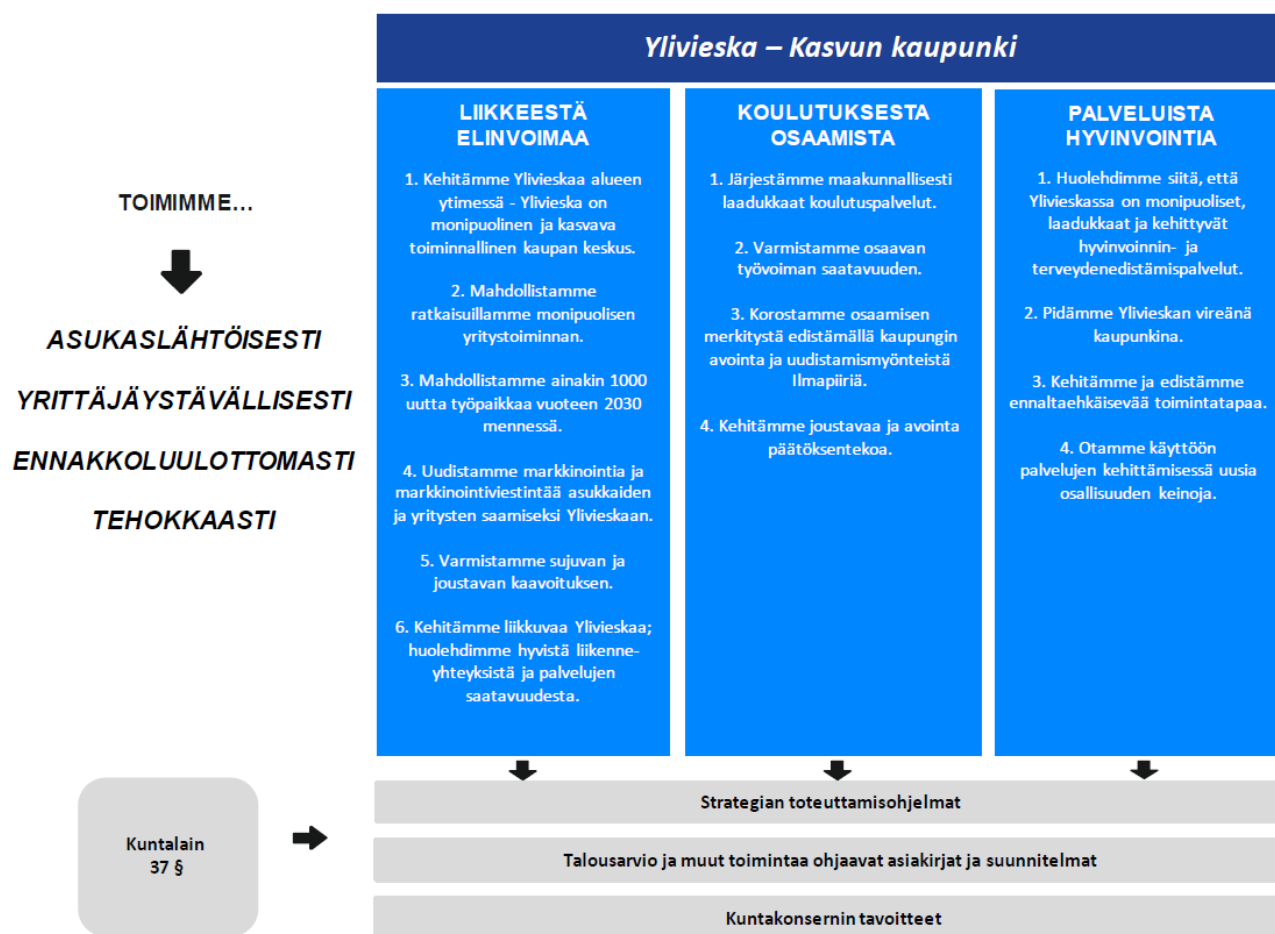
Tuottavuusohjelma 2023:a seurataan ja tarkistetaan vuosittain.

2. Tuloveroprosentin korottaminen tarvittaessa vuonna 2023.

4. Ylivieskan kaupungin strategia 2019-2030: Ylivieska – kasvun kaupunki.

Ylivieskan kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.2.2019 Ylivieskan kaupungin strategian 2019-2030: Ylivieska – kasvun kaupunki.

Strategia jakautuu kolmeen strategiseen näkökulmaan, jotka jäsentävät strategiasisällön. Jokaiselle näkökulmalle on luotu strategian toteutumista osoittavia mittareita, jolloin strategian suorituskyvyn seuranta on mahdollista. Strategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain.

4.1 Talousarvioteot

Aiemmista vuosista poiketen talousarvioteot esitetään kootusti strategisten tavoitteiden yhteydessä:

	Strateginen tavoite	Teot 2021	Mittari	Mittarin tavoitetaso	Vastuutaho (tulosaalueen nimi)
LIIKKEESTÄ ELINVOIMA	1. Kehitämme Ylivieskaa alueen ytimessä - Ylivieska on monipuolinen ja kasvava toiminnallinen kaupan keskus.	Vetovoimamarkkinoinnin ja viestinnän lisääminen uusien koulujen valmistumisen myötä	Asukasmäärän kasvu	Asukasmäärä kasvaa n.1 %	Hallintopalvelut
		Sun Pampas -festivaalin järjestäminen yhteistyökumppanin kanssa	Kävijämäärä vuoden 2019 festivaalia korkeampi. Kyllä/ei	Kyllä	Hallintopalvelut, kulttuuripalvelut
		Messutapahtumien järjestäminen Ylivieskassa yhteistyökumppanin kanssa	Kotona -messujen lisäksi toinen messutapahtuma. Kyllä/ei	Kyllä	Hallintopalvelut, liikuntapalvelut
	2. Mahdollistamme ratkaisullamme monipuolisen yritystoiminnan	YTEK:n Battery Recycle Akkupuisto -hankkeen myötä ensimmäiset yritykset sijoittuvat Akkupuistoon	Akkupuistoon sijoittunut yrityksiä. Kyllä/ei	Kyllä	Elinkeinopalvelut
		Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään monituottajamallilla, joka mahdollistaa yksityisen yrittäjyyden	Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin ja yksityisen hoidon tuen lukumäärä 30-40 %:n välillä. Kyllä/ei	Kyllä	Varhaiskasvatuspalvelut
	3. Mahdollistamme ainakin 1000 uutta työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä	Taanilan yritysalueen rakentumisen alkaa kaupungin edistämänä	Sitovat sopimukset rakentamisesta. Kyllä/ei	Kyllä	Elinkeinopalvelut
		Kaupunki edistää osaltaan uuden yrityspuiston syntymistä, jossa olemassa olevien yritysten väljää tilaa hyödynnetään.	Yrityspuiston käynnistyminen. Kyllä/ei	Kyllä	Elinkeinopalvelut
		Mahdollistamme vanhempien työssäkäynnin ja opiskelun järjestämällä riittävät varhaiskasvatuspalvelut.	Varhaiskasvatuspaikka järjestyy vähintään lakisäateisessä ajassa kaikille varhaiskasvatuspaikkaa hakeville. Kyllä /Ei	Kyllä	Varhaiskasvatuspalvelut
	4. Uudistamme markkinointia ja markkinointiviestintää asukkaiden ja yritysten saamiseksi Ylivieskaan	Kaupungin ja elinkeinopalveluiden visuaalisen ilmeen yhtenäistäminen	Kyllä/ei	Kyllä	Hallintopalvelut
		Internet-sivujen kieliversioiden monipuolistamisesta.	Kyllä/ei	Kyllä	Hallintopalvelut
		Elinkeinopalveluiden "Sijoitu Ylivieskaan" -yritysesite suomeksi ja englanniksi valmis	Kyllä/ei	Kyllä	Elinkeinopalvelut
	5. Varmistamme sujuvan ja joustavan kaavoituksen	Kaavoituksen ja maankäytön edistäminen kaavoitussovimuksilla ja maanhankinnoilla. Kaavoitukseen liittyvät maanhankinnat tehdään niin, että tonttitarjonta on monipuolista ja riittävää. Huolehdimme siitä, että kaavoitusta koskeva päätöksentekomme on ripeää ja sujuvaa.	Kaavoitussovimusten lkm, Myytyjen / vuokrattujen tonttien määrä (kpl / vuosi, € / vuosi) Kaavojen käsittelyajat	Kaavoitussovimusten lkm: 3 kpl. Myytyt tontit: 24 kpl. Vuokratut: 4 kpl. Kaavojen käsittelyaika: n. 1 vuosi	Maankäyttöpalvelut

	Rakennus-, toimenpide-, ympäristö- ym.lupia koskeva käsittely ja päätöksenteko on ripeää, joustavaa ja sujuvaa.	Käsittelyaika	Käsittelyaika: 2-4 viikkoa	Ympäristöpalvelut
6. Kehitämme liikkuvaa Ylivieskaa; huolehdimme hyvistä liikenneyhteyksistä ja palvelujen saatavuudesta	Katujen ja kevyen liikenteen väylien rakentaminen ja kunnostaminen.	Kunnostetut ja rakennetut kevyen liikenteen väylät ja ulkoilureitit (m)	500 metriä	Kuntatekniikan palvelut
	Kehitämme koko liikennejärjestelmää kaupungin alueella yhteistyössä muiden kuntien ja toimijoiden kanssa ja tuomme esiin Ylivieskan kaupungin saavutettavuutta.	Päivittäin Ylivieskassa pysähtyvät junat ja muu julkinen liikenne (kpl)	Kaikki henkilöliikennejunat pysähtyvät Ylivieskassa	Kuntatekniikan palvelut
	Liikenneturvallisuuden parantaminen.	Liikenneonnettomuudet ja vahingot katuverkolla (kpl)	0 kpl	0

KOULUTUKSESTA OSAA-MISTA	Strateginen tavoite	Teot 2021	Mittari	Mittarin tavoitetaso	Vastuutaho
	1. Järjestämme maakunnallisesti laadukkaat koulutuspalvelut	Tarjoamme lapsiperheille monipuoliset ja laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut.	Palveluiden monipuolisuus palvelukuvauksen mukaisesti. Palveluiden laadun kehittäminen varhaiskasvatuksessa, toimipaikoissa ja työtiimeissä. Kyllä /Ei.	Kyllä Kyllä	Varhaiskasvatuspalvelut
		Laadukkaat kansalaisopiston järjestämät kurssit	Kurssiarviointi asteikolla 1-5.	4	Kansalaisopisto
		Vetovoiman ylläpitäminen niin, että alueelliseen musiikkiopistoon riittää hakijoita ja oppilaspaikat ovat täynnä.	Oppilaspaikat täynnä. Kyllä/ei	Kyllä	Musiikkiopisto
		Kaupunki edistää osaltaan Ylivieskan Centria-ammattikorkeakoulun kiinteistön uudistamista	Sitovapäätös uudistamisesta olemassa. Kyllä/ei	Kyllä	Elinkeinopalvelut, hallintopalvelut
		Kaisaniemen ja Taanilan koulujen uudet oppimisympäristöt ovat valmiit ja opetus käynnistyy syksyllä 2021	Koulujen uudet tilat ovat koulujen ja muiden käyttäjien käytettävissä. Kyllä / Ei	Kyllä	Tilapalvelut ja yleissivistävät koulutuspalvelut
		Laadukas perusopetus ja oppimistulosten parantaminen	Jokainen nuori jatkaa opiskelua peruskoulun jälkeen. Kyllä/ei Perusopetuksen päätötodistus. Päätötodistusten lkm % Jatko-opintoihin sijoittuminen. %	Päätötodistuksen saaneet oppilaat: 100% Jatko-opintoihin sijoittuneet oppilaat: 100%	Yleissivistävät koulutuspalvelut
		Laadukas lukio-opetus	Yo- kirjoitusten tulokset.	Yo- kokeiden tulokset ovat valtakunnan keskiarvossa	Yleissivistävät koulutuspalvelut
	2. Varmistamme osaavan työvoiman saatavuuden	Kaksoistutkinto-opiskelun edistäminen	Kaksoistutkintojen lukumäärä	Määrä on vähintään suunnitellusta ka. asukasluvuun suhteutettuna	Yleissivistävät koulutuspalvelut

		Toteutetaan VESO- ja täydennyskoulutuksen yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopiston kanssa	Suunnitellaan ja toteutetaan koulutusyh-teistyötä. Kyllä/ei	Toteutuneet koulutukset	Yleissivistävät koulutuspalve-lut	
	3. Korostamme osaamisen mer-kitystä edistä-mällä kaupungin avointa ja uudis-tamismyönteistä ilmapiiriä	Automatisoidun tiedon laaduk-kaampi hyödyntäminen ja tietova-rannon luonti (digihankkeen jatku-minen ja päättyminen 2021)	Hankkeen tuloksena automatisoitua tietoa voidaan hyödyntää tiedolla johtamisessa ja tieto on koottu tie-tovarantoon. Kyllä/ei	Kyllä	Hallintopalvelut	
		Vahvistamme työhyvinvointia	Sairauspoissolojen määrä ja työkyvyttö-myyseläkemaksujen taso.Työtyytyväisyys-kyselyn tulokset.	Sairauspois-solojen määrä ja työkyvyttö-myyseläke-maksujen taso laskee vuo-desta 2019.Työtyyty-väisyyskyselyn tulokset para-nevat.	Hallintopalvelut	
		Henkilöstön osaamisen kehittämi-nen ja sijaisuusketjujen paranta-minen	Laaditaan henkilös-tön kehittämisoh-jelma. Kyllä/ei	Kyllä	Hallintopalvelut	
		Koulujen johtajien ja opettajien muutosvalmennusohjelma yhteis-työkumppaneiden kanssa 2020 - 2021.	Muutoskoulutuksen toteutuminen (Kyllä/ei), koulutuspäi-vät (kasvu vuoteen 2019, kyllä/ei)	Kyllä	Yleissivistävät koulutuspalve-lut	
		Työn tuottavuuden ja osaamisen kasvattaminen resurssien uudel-leen kohdistuksella (esim. toimis-topalveluiden tiimiyttäminen, elä-köitymisten hyödyntäminen tms.)	Selvityksen perus-teella tehtävät muu-tokset. Kyllä/ei	Kyllä	Hallintopalvelut	
	4. Kehitämme joustavaa ja avointa päätök-sentekoa	Osallistavan budjetoinnin käyt-töönotto	Osallistava budje-tointi otetaan käyt-töön jollakin osa-alu-eella	Kyllä	Hallintopalvelut	
		Luottamushenkilöiden itsearviointi	Vuonna 2021 toteute-taan luottamushenki-löiden itsearviointi	Kyllä	Hallintopalvelut	
	PALVE-LUISTA HYVIN-VOINTIA	Strateginen ta-voite	Teot 2021	Mittari	Mittarin tavoit-tetaso	Vastuutaho
		1. Huolehdimme siitä, että Ylivies-kassa on moni-puoliset, laaduk-kaat ja kehitty-vät hyvinvoinnin ja terveydenedis-tämispalvelut	Oulun Eteläisen kirjastot yhdeksi kirjastoryhmäksi 2021, laajemmat kokoelmat asiakkaiden käyttöön, yhteiset käytänteet	Uusi kirjastoryhmä muodostettu, yhteiset käytänteet hyväk-sytty, kokoelmat ja verkkokirjasto yhteis-käytössä alueella. Kyllä / Ei	Kyllä	Kirjastopalvelut
			Kehitämme varhaiskasvatuksen laatua	Asiakastyytyväisyys-kysely lapsille ja huol-tajille kahden vuoden välein (parilliset vuo-det). Kyllä /Ei	Kyllä	Varhaiskasva-tuspalvelut

	Kansalaisopisto järjestää monipuolisesti terveyttä ja hyvinvointia edistävän kurssitarjonnan.	Kurssien määrä, opiskelijoiden (brutto/netto) määrä, opetustuntien määrä, toimipaikkojen määrä. Kyllä/ Ei	440 kurssia, 9540 oppituntia, 3200 netto-opiskelijaa, 7150 brutto-opiskelijaa, 60 toimipaikkaa.	Kansalaisopisto
	Kulttuurilakia noudattavat matkailun kynnyksen tapahtumien järjestäminen (Helaalan Myllyllä, Puuhkalassa ja Akustiikassa)	Asiakas- ja tapahtumatilaisuuksien lukumäärä	15 tapahtumaa	Kulttuuripalvelut
	Palvelustrategia ja kiinteistöstrategian laatiminen	Kyllä/ei	Kyllä	Hallintopalvelut
	Hyvinvoinnintoimiala on organisoitunut ja toiminta on käynnistynyt	Muutos toteutettu. Kyllä/ei	Kyllä	Kaupunginjohtaja
	Työllisyyttä parannetaan työllisyyden hoitoa parantamalla ja laadukkailla yrityspalveluilla	Työttömyysaste	Keskimääräinen työttömyysaste on alle 8,8 %:a.	Hallintopalvelut/ Elinkeino- palvelut
	Työllisyyden hoidon palveluprosesseja parannetaan työllisyyden kuntakokeilun avulla	Työmarkkinatuen kuntaosuus	Työmarkkinatuen kuntaosuus vähenee 30 %:a v.2019 tasosta.	Hallintopalvelut
2. Pidämme Ylivieskan vireänä kaupunkina	Kansalaisopisto on merkittävä alueen kulttuurituottaja ja paikalliskulttuurin ylläpitäjä.	Esiintyvien ryhmien ja teatteriesitysten määrä.	9 kuoroa, 3 orkesteria, 8 näytelmäryhmää ja 30 teatteriesitystä.	Kansalaisopisto
	Järjestämme monipuolisia konsertteja ja tapahtumia erilaisille kohderyhmille oppilaskonserttien lisäksi.	Vähintään 2 konserttia tai tapahtumaa. Kyllä/ei	Kyllä	Musiikkiopisto
	Tilojen optimaalinen käyttö	Käyttöaste ed.vuotta parempi. Kyllä/ei	Kyllä	Tilapalvelut
	Kulttuuritarjonta on laadukasta ja monipuolista. Tavoitteena on saada asiakas ja esiintyjä tulemaan uudelleen.	Laadukkuutta ja monipuolisuutta arvioidaan mm. asiakaskokemuksella ja -määriillä, esiintyjägenrellä, tukipalveluiden toimivuudella. Tarjonta on laadukas ja monipuolista. Kyllä/ei	Kyllä	Kulttuuripalvelut
3. Kehitämme ja edistämme ennaltaehkäisevää toimintatapaa	Tuetaan opiskelua ja työskentelyä tarjoamalla toimivampia työpiskeitä asiakkaiden työskentelyyn ja opiskeluun sekä digitukea sitä tarvitseville.	Toimenpiteitä suoritettu. Kyllä/ei	Kyllä	Kirjastopalvelut
	Juurrutetaan lapsiperhepalveluihin Perhekeskus- ja PerhePesätoiminta ennaltaehkäisevänä ja matkailun kynnyksen palveluna. Tavoitteena vaikuttaa raskaiden palveluiden tarpeen vähenemiseen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.	Seuranta asiakasmääristä. Asiakaspautekysely. Kyllä /ei	Kyllä	Varhaiskasvatustalvet

		Nuorten hyvinvoinnin parantaminen monialaisella oppilashuollolla	LaNu-yhteistyön toteutuminen / toimet. Toimintasuunnitelman toteutuminen. Kyllä/ei	Kyllä	Yleissivistävät koulutuspalvelut
		Teemme moniammatillista yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ennaltaehkäisevän toiminnan eri tapojen kehittämisessä; liikuntaneuvonnan palveluketjun kehittäminen Ppky Kallion ja muiden toimijoiden kanssa -> Liikuntaa lähetteellä Suunnitelma ja hankehaku 2021	Hankkeen käynnistymisen myötä säästöt sote-menoissa, työikäiset; sairauspoissaolojen vähentyminen, kaikenikäiset; elämänlaadun paraneminen Liikuntalähetteen määrä, asiakaspalaute. Kyllä/ei	Kyllä	Liikuntapalvelut
		Tuemme aktiivisesti monipuolisen liikunnan ja kulttuurin järjestämistä; Järjestämme matalankynnyksen tapahtumia ja tilaisuuksia kaikenikäisille yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa ja muiden toimijoiden kanssa (yhdistykset, urheiluseurat, hallintokunnat, srk, MLL, PeLa, yritykset)	Tilaisuuksien ja tapahtumien kävijämäärät. Kyllä/ei	Kyllä	Liikuntapalvelut, Kulttuuripalvelut
	4. Otamme käyttöön palvelujen kehittämisessä uusia osallisuuden keinoja	Toteutamme avoimia muskaritapahtumia eri toimipisteissä.	Vähintään kahdessa toimipisteessä avoin muskaritapahtuma. Kyllä/ei	Kyllä	Musiikkiopisto
		Kehitämme palveluita asukkaiden kanssa jo palveluiden suunnitteluvaiheessa hyödyntämällä osallistuvan suunnittelun menetelmiä sekä luomalla lisää puitteita asukkaalle osallistumisen mahdollistamiseksi.	Uudet tapahtumat ja tapahtumakokonaisuudet uusissa tiloissa ja kohteissa. Kyllä/ei	Kyllä	Liikuntapalvelut
		Kaupunkilaisten aktivointi osallistumaan kulttuuripalveluiden kehittämiseen ja asiakasnäkemyksen (ideat, palaute, osallistaminen) vahvempi huomioiminen sähköisiä kanavia käyttäen	Sähköisten kanavien nykyistä aktiivisempi käyttö asiakasnäkemyksiin ja kävijämäärien lisääntyminen. Kyllä/ei	Kyllä	Kulttuuripalvelut
		Osallistetaan kaupunkilaiset tulevaisuuden kirjastotilojen ja -palvelujen suunnitteluun	Asiakaskysely, työpaikat ja asiakasraati toteutettu 2021	Kyllä / Ei	Kirjastopalvelut
		Kuntalaiskuuleminen on käytössä kurssisuunnittelussa.	Kurssitoiveita tulevalle lukuvuodella - kaavake toimitetaan alkuvuodesta kylätöikunnille ja tulosalueille, sidosryhmille. Kyllä/ei	Kyllä	Kansalaisopisto

5.Käyttötalousosa

Vastuutoimielin:	10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija	Hallintojohtaja

Sitovuustaso:	100 Vaalit
---------------	------------

PALVELUAJATUS

Kuntavaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA

Vuonna 2021 järjestetään kuntavaalit. Suunnitelmakaudella toimitetaan eduskuntavaalit keväällä 2023 ja presidentinvaalit sekä europarlamenttivaalit 2024.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Äänestysalueet	2	2	2	2	2	2
Äänioikeutettuja	11500	11500	11500	11500	11500	11500

100 VAALIT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot	49 599					25 000	
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	49 599					25 000	
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-41 416		-25 000			-40 000	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-3 688		-4 200			-3 100	
Muut henkilösivukulut	-608		-850			-1 000	
Palvelujen ostot	-17 953		-4 094		-294	-5 994	-294
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-838		-1 000			-800	
Avustukset							
Muut toimintakulut	-398		-1 300				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-64 901		-36 444		-294	-50 894	-294
TOIMINTAKATE							
	-15 302		-36 444		-294	-25 894	-294

Vastuutoimielin:	15 TARKASTUSLAUTAKUNTA
------------------	------------------------

Sitovuustaso:	110 Tarkastustoiminta
---------------	-----------------------

PALVELUAJATUS

Kuntalain mukaisesti kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös arvioida kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Varsinainen tilintarkastus on JHTT-tilintarkastajan tehtävänä. Valtuusto on valinnut vuosien 2018–2021 tilintarkastajaksi JHTT-yhteisö Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:n.

TOIMINTASUUNNITELMA

Tarkastuslautakunta kokoontuu 12–16 kertaa vuodessa. Tilintarkastukseen käytetään noin 20 tarkastuspäivää vuodessa. Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät on eriytetty tarkastuspäivistä.

Toteutetaan hallinnon ja talouden tarkastus tehokkaasti ja luotettavasti, jolla varmistetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja taloudenpidon laillisuus, tuloksellisuus ja tarkoituksenmukaisuus, sisäisen valvonnan toimivuus ja kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä muun laskentatoimen oikeellisuus ja riittävyys.

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Jht-tarkastaja+ tarkastuslautakunnan kokoukset	20+14	20+14	20 +14	20+14	20+14	20+14

110 TARKASTUSTOIMINTA	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-21 427	-23 000	-23 000		-23 000	-23 000	-23 000
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-661						
Muut henkilösivukulut	-33	-700	-790	12,9	-800	-800	-800
Palvelujen ostot	-26 653	-24 685	-20 196	-18,2	-20 000	-20 000	-20 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut	-380	-2 000	-1 000	-50,0	-1 000	-1 000	-1 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-49 154	-50 385	-44 986	-10,7	-44 800	-44 800	-44 800
TOIMINTAKATE	-49 154	-50 385	-44 986	-10,7	-44 800	-44 800	-44 800

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja
Sitovuustaso:	120 Hallintopalvelut

PALVELUAJATUS

Kaupunginvaltuusto ylimpänä päätöksentekuelimenä päättää kaupungin strategiasta, palvelutasosta ja toiminnan keskeisistä tavoitteista ja osoittaa tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Kaupunginvaltuusto on Ylivieska-konsernin ylin valvoja.

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisatiosta ja taloudesta. Kaupunginhallitus vastaa myös paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä edistää Ylivieskan vetovoimaisuutta ja elinkeinoelämän myönteistä kehittymistä. Kaupunginhallitus ohjaa ja johtaa Ylivieska-konsernia.

Kaupunginhallituksen alaisena tulosalueina toimivat hallintopalvelut sekä talous- ja ICT-palvelut tuottavat tukipalveluja muille toimialoille ja vastaa sisäisestä ja ulkoisesta laskentatoimesta ja tietohallinnosta sekä huolehtii osaltaan kaupungin tiedotus-, neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävistä. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuottajana toimii Kuntien Hetapalvelut Oy ja ICT-palveluiden osalta Joki ICT Oy.

Hallintopalveluiden sitovuustason toimintamenoihin kuuluu myös mm. kaupungin verotuskustannusosuu-den, yhteistoimintaosuudet (Pohjois-Pohjanmaan liitto, Ylivieskan Seutukuntayhdistys, Kerttu Saalasti säätiö, Suomen Kuntaliitto ja Kunnallinen työmarkkinalaitos), jäsenmaksut ja yhteisöjen avustamisen sekä maa-seutuelinkeinojen kehittämisen avustaminen.

TOIMINTASUUNNITELMA

- Kaupunkistrategian jalkauttaminen.
- Kaupungin edunvalvonnan tehostaminen.
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus ja jalkauttaminen.
- Kaupungin viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen
- Tuottavuusohjelman toimeenpano

Yhteistoimintaosuuksia noin 210.000 euroa: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen Kuntaliitto, Kunnallinen työmarkkinalaitos ja Kerttu Saalasti säätiö. Kaupungin verotuskustannusosuus verohallinnolle on noin 330.000 e.

Jäsenmaksut seuraaville yhteisöille: Teosto, Kopiosto, Gramex, Jökilaaksojen Kauppaseura, Oulun Kauppakamari, Rieska-Leader, Pohjois-Suomen syöpäyhdistys, Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto.

Yhteisöavustuksilla tuetaan ensisijaisesti sellaista yhteisöjen toimintaa, joka täydentää kaupungin palveluja ja edistää työllisyyttä ja vapaaehtoistyötä. Kaupunginhallitus myöntää erillisavustuksia yhteisöille. Kylätöimintään, kylien kehittämisen avustamiseen ja 4H- yhdistyksen avustamiseen on varattu yhteensä 36.000 euroa. Avustuksen piirissä olevat kyläyhdistykset: Löytyn kyläyhdistys ry, Niemelänkylän kyläyhdistys ry, Savela-Ojakylän kyläyhdistys ry, Sorviston kyläyhdistys ry, Vähäkangas-Pylväs kyläyhdistys ry, Raudaskylän kyläyhdistys ry, Kantokylän Maa- ja kotitalousseura ry ja Kankaan Nuorisoseura ry. Tämän lisäksi kylätalojen sisäiset vuokrat kohdistetaan kaupunginhallitukselle.

Vuoden 2021 toiminta- ja kumppanuusavustukset haetaan koko kaupungin osalta keskitetysti. Avustusperiaatteiden mukaisesti vuoden 2020 aikana voidaan myöntää kohdeavustuksia esimerkiksi tapahtuman järjestämiseen.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot, päivinä	17.378	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Avustettavat yhteisöt (sis. 4H)	9	9	9	9	9	9
Avustettavat kyläyhdistykset	8	8	8	8	8	8
<u>Henkilöstö</u>						
- yleishallinto	13	13	13	13	13	13
- ICT-palvelut	1	1	1	1	1	1
- työllistämisprojektit (ohjaajat, työnjohto)	4	4,5	6	6	6	6

120 YLEISHALLINTO	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	7 800	5 900	4 500	-23,7	4 500	4 500	4 500
Maksutuotot	30						
Tuet ja avustukset	382 430	417 700	497 401	19,1	328 000	328 000	328 000
Muut toimintatuotot	4 360 890	4 571 236	7 025 641	53,7	7 031 338	7 030 338	7 025 338
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 751 150	4 994 836	7 527 542	50,7	7 363 838	7 362 838	7 357 838
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 121 375	-1 171 600	-1 293 300	10,4	-1 252 800	-1 153 100	-1 047 600
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-228 217	-268 400	-292 750	9,1	-286 100	-269 200	-251 600
Muut henkilösivukulut	-21 789	-38 060	-44 180	16,1	-42 600	-39 300	-35 500
Palvelujen ostot	-1 520 367	-1 485 241	-1 396 936	-5,9	-1 306 130	-1 306 130	-1 306 130
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 207	-57 000	-39 700	-30,4	-41 900	-39 700	-39 700
Avustukset	-97 401	-100 400	-124 000	23,5	-97 300	-97 300	-97 300
Muut toimintakulut	-354 683	-480 632	-501 230	4,3	-523 758	-475 758	-411 858
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 383 039	-3 601 333	-3 692 096	2,5	-3 550 588	-3 380 488	-3 189 688
TOIMINTAKATE							
	1 368 111	1 393 503	3 835 446	175,2	3 813 250	3 982 350	4 168 150

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	130	Elinkeinopalvelut
---------------	-----	-------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupunki ostaa elinkeino- ja kehittämispalvelut sekä asiantuntijapalvelut tytäryhtiöltään Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy:ltä. YTEK Oy hallinnoi yritystoimintaa edistäviä kehittämishankkeita ja tukee korkeaan osaamiseen perustuvan yritystoiminnan kehittämistä yhteistyöverkoston kautta. Elinkeino- ja kehittämistoiminta siirretään kaupungin omaksi toiminnaksi vuoden 2021 aikana.

Elinkeinopalveluiden sitovuustaso sisältää myös maaseutupalveluiden kustannukset. Ylivieska kuuluu Nivalan alueelliseen maaseutulautakuntaan, joka on viiden kunnan yhteinen lautakunta, jossa on jäseniä yhteensä viisi. Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kunnista kustakin 1 ja Nivalan kunnasta 2. Lautakunta on muodostettu kuntien välisellä yhteisellä sopimuksella. Se hoitaa alueen lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät sekä muita maaseudun ja maatalouden kehittämistehtäviä. Pääasiallisin tehtävä on hoitaa viljelijöiden EU- ja kansallisten maataloustukien hakemisen järjestäminen, hakemusten käsittely ja maksustehtävät annettuja sääädöksiä ja ohjeita noudattaen. Toiminta hoidetaan lähipalveluina siten, että jokaisessa kunnassa on maaseutupalvelujen toimipiste.

Maaseutupalvelut tehtävänä on kylien kehittämisrahan ja 4H -yhdistyksen avustuksen sekä maaseudun kehittämisrahan ohjaus ja hallinnointi.

TOIMINTASUUNNITELMA

YTEK Oy:n toiminnan tärkeimmät painopistealueet on määritelty kaupungin kanssa solmitussa ostopalvelusopimuksessa.

Painopistealueet vuonna 2021 ovat:

- mikro- ja yksinyrittäjien aktivointi yhteistyöhön ja liiketoiminnan kehittämiseen
- yritysten liiketoimintaedellytysten, omistajavaihdosten ja kasvun tukeminen
- eri rahoituslähteiden tehokas hyödyntäminen kehittämistoiminnassa
- uusien yrityshankkeiden edistäminen
- alueen suurhankkeiden mahdollisuuksien hyödyntäminen
- kaupungin strategian mukaisten kärkihankkeiden edistäminen ja toteuttaminen
- Centrian / TKI- toiminnan ja kaupungin /YTEK Oy:n välinen yhteistyö
- yhteistyössä kaupungin kanssa toteuttaa ja kehittää kuntamarkkinointia ja edistää uuden yritystoiminnan sijoittumista kaupunkiin

Kaupungin ja YTEK Oy:n välinen ostopalvelusopimus palvelujen tuottamisesta sisältää myös hankkeiden kuntarahoitusosuudet ja YTEK Oy:n yritysrahoitusosuudet.

Taloudellisten resurssien puitteissa muiden yritys lähtöisten kehittämishankkeiden kuntarahoituksesta päätetään tapauskohtaisesti.

Rieska-Leader ry:n hallinnoimiin hankkeisiin on varattu yhteensä 93.000 euroa kaupungin rahoitusosuutena.

Linjaliikenteen tukemiseen on varattu 180.000 euroa (mm. koululaiskuljetukset). Kutsutaksiliikenteen tukemiseen on varattu 8.000 euroa.

Tavoitteet: Ylivieskan Teknologia kylä YTEK	Tavoite 2020	Tavoite 2021
Asiakas- ja sidosryhmä tyytyväisyys; indeksiarvo	4,0	4,0
Asiakas- ja sidosryhmä tyytyväisyys; suositte l uindeksi	8,7	8,7
Asiakaskontaktointimäärä; alkavat yritykset	90 %	90 %
Asiakaskontaktointimäärä; toimivat yritykset (Oy:t)	33 %	33 %
Hankesalkun koko	400.000 €	400.000 €

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Aktiivitulojen määrä kpl (tukea hakeneet tilat)	136	132	127	120	114	110
Viljelyssä oleva peltopinta-ala ha	7394	7380	7400	7400	7400	7400
Sukupolvenvaihdot	1	0	2	2	2	2

130 ELINKEINOPALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-44						
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-8						
Palvelujen ostot	-524 822	-511 170	-516 850	1,1	-516 850	-516 850	-516 850
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-613	-600	-300	-50,0	-300	-300	-300
Avustukset	-78 000	-97 800	-97 800		-97 800	-97 800	-97 800
Muut toimintakulut	-13 928	-11 033	-16 131	46,2	-16 131	-16 131	-16 131
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-617 415	-620 603	-631 081	1,7	-631 081	-631 081	-631 081
TOIMINTAKATE	-617 415	-620 603	-631 081	1,7	-631 081	-631 081	-631 081

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	
Sitovuustaso:	150	Pelastuspalvelut (kaupungin osuus)

PALVELUAJATUS

Jokilaaksojen pelastustoimialueeseen kuuluu 17 kuntaa. Jokilaaksojen pelastustoimialueen hallinnosta vastaa sopimuskuntana toimiva Ylivieskan kaupunki, jonka ylläpitämä pelastuslaitos vastaa pelastustoimilain 4 §:n mukaisten tehtävien hoitamisesta alueella. Pelastuslaitoksen hallintoa varten valtuusto on asettanut Jokilaaksojen pelastustoimen johtokunnan.

TOIMINTASUUNNITELMA

Pelastuslaitoksen taloutta hoitaa ja siitä vastaa Ylivieskan kaupunki. Pelastuslaitos on itsenäinen taseyksikkö Ylivieskan kaupungin kirjanpidossa.

Pelastustoimessa sovelletaan tilaaja-tuottaja -mallia. Pelastuslaitoksen johtokunnan alaisuudessa toimiva Jokilaaksojen pelastuslaitos toimii pelastuspalvelujen tuottajana. Ylivieskan kaupungin maksuosuus on budjetoitu kaupunginhallituksen alaiselle pelastuspalvelujen tulosalueelle.

Pelastuslaitos on vastannut ensihoidon palveluista 1.1.2015 alkaen ja järjestäminen siirtyy Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirille 1.1.2022.

Kuntien maksuosuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti siten, että 60 % kustannuksista muodostuu asukasluvun perusteella ja 40 % kunnan riskiluokituksen perusteella.

Tunnusluvut

Ylivieskan kaupungin osuus alueellisen pelastuslaitoksen kustannuksista (%)								
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
12,7 %	12,7 %	12,9 %	13,2 %	13,3 %	13,7 %	13,8 %	13,8 %	14,1 %

150 PELASTUSPALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-19 037	-19 800	-20 200	2,0	-20 200	-20 200	-20 200
Muut henkilösivukulut							
Palvelujen ostot	-1 731 135	-1 750 960	-1 883 596	7,6	-1 883 596	-1 883 596	-1 883 596
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 750 172	-1 770 760	-1 903 796	7,5	-1 903 796	-1 903 796	-1 903 796
TOIMINTAKATE	-1 750 172	-1 770 760	-1 903 796	7,5	-1 903 796	-1 903 796	-1 903 796

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	
Sitovuustaso:	1291	Peruspalvelukuntayhtymä Kallion oma toiminta

PALVELUAJATUS

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestää ja tuottaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Kallion perustehtävä on järjestää alueen asukkaille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

TOIMINTASUUNNITELMA

Kallion toiminta perustuu sopimusohjaukseen ja omistajaohjaukseen. Sopimusohjaus on prosessi, jossa määritellään väestön palvelujen tarve sekä sovitaan palvelujen määrästä ja laadusta. Talousarvion valmistelussa tulosaluekohtaiset palvelukuvaukset, väestön palvelutarpeen ennakointi sekä sovittu palvelujen taso ja määrä ovat määrärahavarausten perustana.

Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät aiheuttamisperiaatteen mukaisesti vahvistetun toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta.

Kunnittaisen kustannustenjaon välineenä on Maisema-laskentatyökalu, jonka avulla lasketaan kullekin jäsenkunnalle tulosalueittaiset kustannukset tuoteryhmäkohtaisina suursuoritteina suunniteltujen/käytettävien palvelusuoritteiden mukaisessa suhteessa.

Tulosalueet

- Vastaanottopalvelut
- Suun terveydenhuolto
- Erikoissairaanhoito
- Aikuispsykososiaaliset palvelut
- Hoito- ja hoivapalvelut
- Kuntoutuspalvelut
- Perhepalvelut
- Vammaispalvelut
- Ympäristöterveydenhuolto
- Työterveyshuolto
- Toimeentulotuki ja työllistäminen
- Projektit

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2021

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion talousarvion ja suunnitelmakauden toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat Kallion palvelustrategiaan.

Omistajaohjaukseen liittyvät toiminnallisia tavoitteita:

- Tuottavuuden parantaminen ja euromääräisen tuottavuusohjelman laatiminen
- Erityisesti lasten ja nuorten palveluiden yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa

Talouden tasapainottamiseen 2021- 2023 liittyvät tavoitteet:

Kallion oman toiminnan nettomenojen muutos (%) jää pienemmäksi, kuin kaupungin verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet yhteensä) muutos (%).

1291 Sosiaali- ja terv.palv. Kallio	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTAKULUT							
Palvelujen ostot	-33 711 587	-34 077 000	-36 578 234	7,3	-36 580 000	-36 580 000	-37 700 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 711 587	-34 077 000	-36 578 234	7,3	-36 580 000	-36 580 000	-37 700 000
TOIMINTAKATE	-33 711 587	-34 077 000	-36 578 234	7,3	-36 580 000	-36 580 000	-37 700 000

Kunta: Ylivieska Toimiala:		Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	TA 2021 / TA 2020	TA 2021 / TP 2019	TA 2021 / TP 2018	Muutos TA 2021 / TA 2020
Vertailutaso	Netto	Netto	Netto	Netto	%	%	%	eur	
Vastaanottopalvelut	5 008 048	5 404 353	5 531 761	5 654 930	2,2 %	4,6 %	12,9 %	123 169	
Suun terveydenhuolto	1 644 359	1 788 926	1 678 060	1 770 199	5,5 %	-1,0 %	7,7 %	92 139	
Erikoissairaanhoito	18 175 887	19 639 075	18 677 894	19 143 628	2,5 %	-2,5 %	5,3 %	465 734	
- josta ostettu erikoissairaanhoito	17 605 469	18 944 717	17 850 000	18 315 000	2,6 %	-3,3 %	4,0 %	465 000	
Psykososiaaliset palvelut	1 999 582	2 061 748	2 169 902	2 313 764	6,6 %	12,2 %	15,7 %	143 862	
Hoito- ja hoivapalvelut	13 200 259	12 861 075	13 682 781	13 863 335	1,3 %	7,8 %	5,0 %	180 554	
Kuntoutuspalvelut	893 240	985 951	948 971	997 233	5,1 %	1,1 %	11,6 %	48 262	
Perhepalvelut	3 764 024	4 632 478	4 155 397	5 230 528	25,9 %	12,9 %	39,0 %	1 075 131	
Vammaispalvelut	3 447 607	4 365 942	4 375 135	4 246 146	-2,9 %	-2,7 %	23,2 %	-128 989	
Ympäristöterveydenhuolto	327 084	374 170	391 463	405 827	3,7 %	8,5 %	24,1 %	14 364	
Työterveyshuolto	39 791	50 584	56 622	31 284	-44,7 %	-38,2 %	-21,4 %	-25 338	
Työikäisten palvelut	485 477	489 958	660 403	549 672	-16,8 %	12,2 %	13,2 %	-110 731	
Projektit KORONA	-7 532	2 045		686 688				686 688	
Yhteensä	48 977 826	52 656 303	52 328 389	54 893 234	4,9 %	4,2 %	12,1 %	2 564 845	
Ostettu ESH	17 605 469	18 944 717	17 850 000	18 315 000	2,6 %	-3,3 %	4,0 %	465 000	
Oma toiminta	31 372 357	33 711 587	34 478 389	36 578 234	6,1 %	8,5 %	16,6 %	2 099 845	

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	1292	Erikoissairaanhoito (ostettu) / Peruspalvelukuntayhtymä Kallio
---------------	------	--

PALVELUAJATUS

Erikoissairaanhoidon palveluita tuotetaan osin peruspalvelukuntayhtymä Kallion omana toimintana, mutta suurin osa palveluista on ostopalveluja.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio hankkii erikoissairaanhoidon palveluja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymä Soitelta ja muilta palvelujen tuottajilta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2021

Hoitoon pääsyn turvaaminen riittävän nopeasti terveysongelma huomioon ottaen.

Hoitoketjun hyvinvointipalvelut – perusterveydenhuolto – erikoissairaanhoito optimaalinen toimivuus.

Talouden tasapainottamiseen liittyvät tavoitteet:

Ostetun erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitseminen mm. Kallion omaa palvelutoimintaa vahvistamalla, kilpailuttamista lisäämällä ja hoidonporrastamista tehostamalla.

1292 Erikoissairaanhoito	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTAKULUT							
Palvelujen ostot	-18 870 300	-17 450 000	-18 314 846	5,0	-18 415 000	-18 415 000	-19 700 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 870 300	-17 450 000	-18 314 846	5,0	-18 415 000	-18 415 000	-19 700 000
TOIMINTAKATE	-18 870 300	-17 450 000	-18 314 846	5,0	-18 415 000	-18 415 000	-19 700 000

Vastuutoimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Hallintojohtaja, talousjohtaja

Sitovuustaso:	1293 Muu sosiaali- ja terveydenhuolto
---------------	---------------------------------------

Peruspalvelukuntayhtymä Kallioon siirtyneen henkilöstön ja muun sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kaupungin maksuosuus elämenoperusteisesta eläkemaksusta ja varhaiseläkemaksusta. Määrärahavarau-
 raus 897.000 euroa.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksetaan henkilöstä, jolle on maksettu työttömyyden perusteella työ-
 markkinatukea yli 300 päivää. Tämän jälkeinen työttömyysaika rahoitetaan puoliksi valtion ja puoliksi työ-
 markkinatuen saajan kotikunnan varoista siihen asti, kunnes henkilö on saanut työmarkkinatukea työttö-
 myyden perusteella 1000 päivältä. 1000 päivän jälkeen työttömän kotikunnan rahoitusvastuu nousee 70
 %iin. Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahavaraus 700.000 euroa.

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Asiakkaat	109	200	325	325	200	200
- nuoret alle 25 -vuotiaat	19	25	80	80	25	25
Työllistämistoimenpiteissä	107	180	180	180	180	180
- nuoret alle 25 -vuotiaat	15	20	40	40	20	20
Palkkatukityöllistetyt	31	40	40	40	40	40
- nuoret alle 25 -vuotiaat	0	5	5	5	5	5
Muihin palveluihin ohjatut *	55	150	150	150	40	40
Lisäpalkkatuki	0	20	20	20	4	4
Nuorten kesätyöllistäminen	50	60	60	60	60	60
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	967 959	850 000	700 000	500 000	500 000	500 000
Avustukset kaupungin ulkopuoli- siin työllistämishankkeisiin, €	2820	900	30 000	30 000	30 000	30 000

*(esim. avoimet työmarkkinat, opiskelu, eläkeselvittelyt, työkyvyn arvioinnit)

1293 Muu sosiaali- ja terveydenhuolto	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Tuet ja avustukset	19 453	25 000		-100,0			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	19 453	25 000	0	-100,0	0	0	0
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-5 842						
Eläkekulut	-864 243	-897 720	-915 000	1,9	-915 000	-915 000	-915 000
Muut henkilösivukulut	-148						
Palvelujen ostot	-1 528	-4 000	0	0,0	0	0	0
Avustukset	-967 964	-850 000	-700 000	-17,6	-500 000	-500 000	-500 000
Muut toimintakulut	192						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 839 533	-1 751 720	-1 615 000	-15,7	-1 415 000	-1 415 000	-1 415 000
TOIMINTAKATE	-1 820 080	-1 726 720	-1 615 000	-15,7	-1 415 000	-1 415 000	-1 415 000

Vastuutoimielin:	35	PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Pelastusjohtaja	

Sitovuustaso:	190	Jokilaaksojen pelastuslaitos
---------------	-----	------------------------------

VISIO

Turvallinen ja kriisinkestävä Jokilaaksojen alue – ennakoiden ja yhteistyössä

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Vision toteuttamiseksi pelastuslaitos tuottaa palvelunsa säädösten ja sopimusten mukaisesti laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti:

- ylläpitämällä pelastustoiminnan toimintavalmiutta kaikissa turvallisuustilanteissa erilaisia onnettomuus- ja uhkatilanteita varten,
- huolehtimalla aktiivisesti onnettomuuksien ennaltaehkäisytyöstä,
- toimimalla alueellaan valmiussuunnittelun ja varautumisen asiantuntijana sekä
- tuottamalla erillisiin sopimuksiin perustuen ensihoidon palveluja,
- tekemällä yhteistyötä alueen asukkaiden, yhteisöjen ja viranomaisten kanssa

Palvelujen tuottamisen ja kehittämisen lähtökohtana on henkilöstön osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen Osaava Jokilaakso - mallin mukaisesti koko pelastustoimialueen hyväksi sekä joustavuuden säilyttäminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Palvelut tuotetaan alueen sopimuspalokuntatoimintaa hyödyntäen ja tukien sekä eri yhteistyöverkostojen kanssa yhteistyössä.

Pelastuslaitos voi ottaa tehtäväkseen myös muita tehtäviä, jos lainsäädäntö mahdollistaa ja se on lakisääteisiä tehtäviä vaarantamatta toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua.

Pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet

Pelastuslaitos parantaa alueensa turvallisuutta kaikissa oloissa - myös poikkeusoloissa - yhdessä muiden toimijoiden kanssa lähellä ihmistä:

- vähentämällä onnettomuuksia
- vastaamalla pelastustoiminnasta
- osallistumalla siviilivalmiuden ylläpitoon ja kehittämiseen
- rajoittamalla onnettomuuksien seurauksia kaikissa oloissa
- hyödyntämällä pelastustoimen valmiutta nykyistä laajemmin
- tuottamalla terveydenhuollon kanssa sovittuja ensivaste- ja ensihoitopalveluja

Pelastuslaitoksen alueelliset tavoitteet 2025 ovat:

- pelastuslaitoksella on valmius vastata riskeihin omalla toimialallaan
- pelastuslaitos on siviilivalmiuden vahva yhteen sovittaja ja luotettu yhteistyökumppani
- palvelut on järjestetty laadukkaasti ja kustannustehokkaasti
- jokainen on tietoinen ja kantaa vastuunsa omasta ja yhteisönsä turvallisuudesta ja ympäröivästä turvallisuudesta
- pelastuslaitos kehittää aktiivisesti toimintatapojaan
- henkilöstö voi hyvin

Pelastuslaitoksen suorituskyvyn kannalta kriittisiä menestystekijöitä ovat:

- jatkuvaan analyysiin perustuva kokonaiskuva yhteiskunnan ja alueen riskeistä
- pelastuslaitos kykenee riskit ja toimintaympäristö huomioiden tuottamaan säädösten, palvelutasopäätöksen ja sopimusten edellyttämät palvelut kaikissa turvallisuustilanteissa
- pelastuslaitoksella on valmius vastata riskeihin omalla toimialallaan ja -alueellaan
 - o omin toimenpitein ja yhteistyöverkostojen avulla vaikutetaan alueen onnettomuusmääriin ja vahinkoihin
 - o henkilöstö voi hyvin on osaavaa, motivoitunutta ja riittävän toimintakykyistä
 - o varmistetaan riittävät taloudelliset resurssit palvelujen edellyttämän henkilöstön ja kaluston ylläpitoon sekä kehittämiseen
- pelastuslaitos on keskeinen asiantuntijataho ja yhteen sovittaja alueen valmiussuunnittelussa ja varautumisen yhteistyön kehittämisessä
- toimintoja kehitetään tukemaan alueen kriisihallintakykyä ja kriisijohtamista
- organisaatiokulttuuri, jota ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti, tukee tehokasta toimintaa
- lakisääteinen palvelutuotanto ja sopimusperusteinen ensihoitopalvelu tukevat arjessa toisiaan ja henkilöstön käytettävyyttä on mahdollisimman laajaa

TOIMINTASUUNNITELMA

Suomessa ollaan toteuttamassa pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen hallinnollista uudistusta. Tavoiteaikataulu on, että uudet sote-pela-maakunnat aloittaisivat vuoden 2023 alusta. Uudistuksen yhteydessä kunnallinen pelastustoimi siirtyy osaksi maakuntahallintoa, johon muodostetaan uudet pelastuslaitokset. Pelastustoimen rahoitus muuttuu samalla valtiolta tulevaksi rahoitukseksi.

Ennen maakuntauudistusta on valmisteilla erilaisia kansallisia ja alueellisia pelastustoimen sisällölliseen uudistamiseen tähtääviä hankkeita, joissa myös Jokilaaksojen pelastuslaitos on erikseen sovittavalla tavalla mukana.

Erikseen laadittujen ensihoidon yhteistoimintasopimuksen ja ensivastetoimintaa koskevien sopimusten mukaisesti pelastuslaitos tuottaa ensihoitopalvelua ja ensivastetoimintaa alueellaan.

Muita valtakunnallisia muutostekijöitä:

- Toimialan tietotekninen kehitys on nopeaa ja pelastuslaitoksen on oltava siinä mukana. Sisäministeriön rahoitusosuus on ratkaisevassa asemassa. Tietojärjestelmä uudistukset edellyttävät myös pelastuslaitokselta henkilöresursointia.
- Rakenteellisten uudistusten valmistelu ja toteutus tulee sitomaan merkittäväällä tavalla pelastuslaitoksen henkilöresursseja.

Kuntakentässä pelastustoimialueella tapahtuvat muutokset:

- Kuntatalous ohjaa kehittämään tuottavuutta ja rajoittaa taloudellisia mahdollisuuksia.
- Väestörakenne muuttuu, lähes kaikkien kuntien väkiluku vähenee.
- Varautumisen ja valmiussuunnittelun osalta yhteistyön merkitys korostuu.
- Alueen riskit keskittyvät mikä vaikuttaa palvelujen järjestämiseen sekä organisointiin.

Muut muutokset:

- Toimintaympäristössä tapahtuu erilaisia muitakin muutoksia, joihin on kyettävä reagoimaan omassa toiminnassa.
- Pelastuslaitosten kumppanuusverkostoyhteistyö tuo synergiaetuja.
- Elinkeinoelämän suurhankkeet vaikuttavat toimintaan, resurssitarpeisiin ja varautumisjärjestelyihin.

Merkittävimmät pelastuslaitoksen toiminnan painopisteet ovat:

- Palvelutuotannon laadun kehittäminen kaikilla tulosalueilla.
- Alueellisen turvallisuustyön ja onnettomuuksien ehkäisyn yhteistyön kehittäminen.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden kehittämistä jatketaan.
- Sopimuspalokuntien pitkän aikavälin suorituskyvyn varmistamiseksi osallistutaan kansallisiin hankkeisiin ja tarvittaessa käynnistetään oma alueellinen hanke
- Oman varautumisen kehittäminen ja kuntien varautumisen tukeminen.
- Kehitetään pelastuslaitoksen viestintää.
- Osallistutaan aktiivisesti tulevien rakenteellisten uudistusten valmisteluun.
- Henkilöstön toimintakyvyn ylläpitoa, työturvallisuutta ja rekrytointia kehitetään erikseen laadittavien toimenpiteiden keinoin.

Henkilöstön toimintakyky on kriittinen menestystekijä pelastustoiminnan ja ensihoidon tehtävissä. Toimintakykyä ja hyvinvointia edistetään hyvällä henkilöstöpolitiikalla, kannustamalla sekä ohjaamalla toimintakyvyn ylläpitoon.

Pelastuslaitoksen on kyettävä rekrytoimaan osaavaa ja toimintakykyistä henkilöstöä. Toimintaympäristö ja niukka taloustilanne edellyttävät erikoisosaamisen kehittämistä ja palvelutuotannon laadun, prosessien ja toimintojen kehittämistä.

Kaikkien kuntien alueella tärkeää toimintavalmiuden kannalta on riittävä ja toimintakykyinen sopimushenkilöstö. Suunnittelukaudella pyritään panostamaan koko henkilöstön rekrytointiin, sopimuspalokuntien elinvoimaisuuteen ja henkilöstön toimintakykyisyyteen. Sopimuspalokuntien palokuntanuorisotyö on osoittautunut merkittäväksi rekrytointikanavaksi. Suunnittelukaudella arvioidaan keinoja, joilla voidaan tukea alueen palokuntanuorisotyötä.

Tunnusluvut

Pelastustoiminnan ja ensihoidon tunnusluvut	TP2017	TP2108	TP2019*	TAE2020	TAE2021
Pelastustoiminnan hälytystehtävät	1744	2070	2163	2000	2000
Ensivastetehtävät	853	930	1119	930	900
Ensihoitotehtävät	27 560	30 325	28 329	30 000	29 000
YHT	30 157	33 325	31 611	32 930	31 900

* Vuoden 2019 pelastustoiminnan tehtävtilastossa ensimmäisen kerran mukana yhteistoimintatehtävät (105 kpl) muille pelastuslaitosalueille

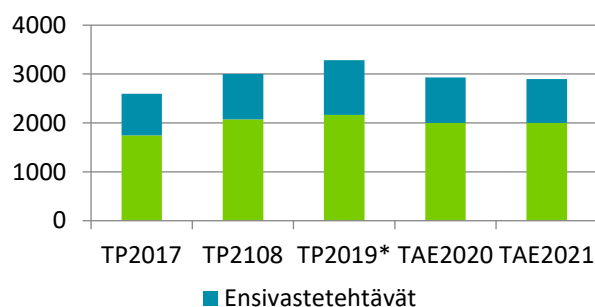
Toteutunut toimintavalmiusaika (*)

* (1 ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika

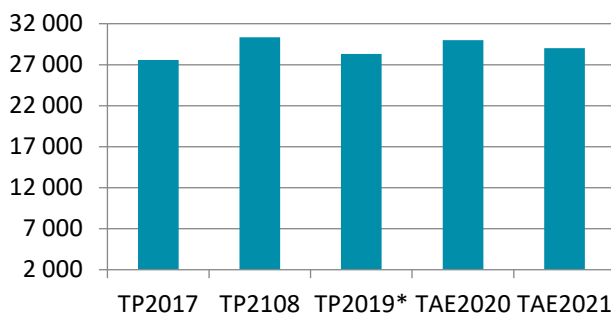
* (1 tehokkaan pelastustoiminnan alkamisaika

TP2017	TP2108	TP2019	TAE2020	TAE2021
86 / 86 %	81/83 %	84/85%	90 / 80 %	81/80%

Pelastustoiminnan tehtävät

Ensihoitotehtävät

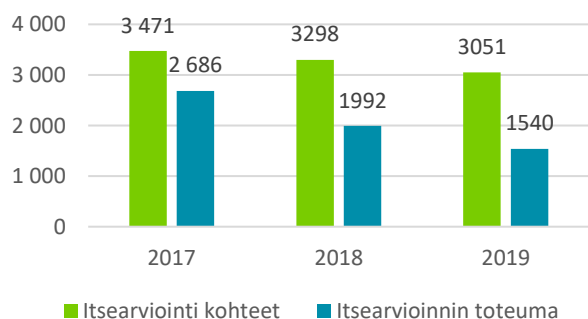

Riskienhallinnan tunnusluvut

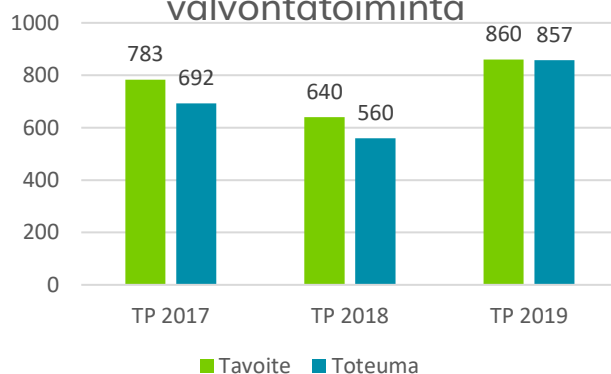
Valvontatoiminta	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TAE 2020	TAE 2021
Yritys- ja laitospaikkojen yleiset palotarkastukset TA	783	640	860	759	*
Yritys- ja laitospaikkojen yleiset palotarkastukset TP	692	560	857		
Muu valvonta ja asiantuntijapalvelut (asiakirja, lausunnot, ylimääräiset palot.)	192	465	558	550	570
Yritys- ja laitospaikkojen yleiset palotarkastukset % TP	88,4 %	88 %	99,75 %	100 %	100 %
* Valvontakohteiden lukumäärä selviää valvontasuunnitelmasta marraskuussa					
Paloturvallisuuden itsearviointi kohteet TA	3 471	3298	3051	2572	*
Paloturvallisuuden itsearvioinnin toteutuma TP	2 686	1992	1540		
Paloturvallisuuden itsearvioinnin jälkivalvonta (omavalv.tot.vaikeuttaa)	18	4	55		
Paloturvallisuuden itsearvioinnin suoritus % TP	77,4 %	60 %	52,30 %	75 %	75,00 %
Kaikki valvontasuoritukset yhteensä	3 588	3021	3010		

* Valvontakohteiden lukumäärä selviää valvontasuunnitelmasta marraskuussa

Paloturvallisuuden itsearviointi

Yritys- ja laitospaikkojen valvontatoiminta

Turvallisuusviestintä	TP 2017	TP2018	TP2019	TAE 2020	TAE 2021
Turvallisuusviestintäsuunnitelman mukainen tavoite	Ryhmät 100%	Ryhmät 100%	Ryhmät noin 95%	Ryhmät 100%	Ryhmät 100% *
Turvallisuuskoulutetut henkilöt TP	25 541	22 883	20 707		
Turvallisuusviestinnän toteutuma väestöstä	21	19	17		
*turvallisuusviestintäsuunnitelmassa suunnitellut lapsi- ja nuorisokohderyhmät					
Henkilöstö	TP2017	TP2108	TP2019	TAE2020*	TAE2021*
Vakinainen henkilöstö	244	245	253	258	258

190 JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	25 703 986	26 228 736	28 356 860	8,1	14 250 228	14 426 509	14 678 363
Maksutuotot	354 009	600 520	383 000	-36,2	600	600	600
Tuet ja avustukset	634 500	95 630	113 000	18,2	5 000	5 000	5 000
Muut toimintatuotot	192 643	124 500	122 148	-1,9	174 790	174 790	174 790
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	26 885 138	27 049 386	28 975 008	7,1	14 430 618	14 606 899	14 858 753
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-15 984 885	-16 161 676	-17 543 978	8,6	-7 627 255	-7 699 636	-7 812 740
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-2 808 899	-2 704 600	-2 965 177	9,6	-1 294 067	-1 306 267	-1 325 167
Muut henkilösivukulut	-247 745	-379 670	-456 140	20,1	-258 850	-261 350	-264 850
Palvelujen ostot	-2 252 514	-2 197 134	-2 109 451	-4,0	-1 696 992	-1 686 492	-1 702 642
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 227 780	-1 793 900	-1 751 058	-2,4	-910 700	-910 300	-910 400
Avustukset	-80 328	-77 000	-77 000		-80 000	-80 000	-80 000
Muut toimintakulut	-3 266 863	-3 655 406	-4 072 204	11,4	-2 562 754	-2 662 854	-2 762 954
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-26 869 014	-26 969 386	-28 975 008	7,4	-14 430 618	-14 606 899	-14 858 753
TOIMINTAKATE	16 124	80 000		-100,0			
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-414 330	-357 518	-384 700	7,6	-318 900	-282 900	-262 900
TILIKAUDEN TULOS	-398 206	-277 518	-384 700	38,6	-318 900	-282 900	-262 900
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	398 204	357 518	384 700	7,6	318 900	282 900	262 900
Varausten lis.(-)tai väh.(+)		-80 000		-100,0			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2	0		-100,0	0	0	0

PELASTUSLAITOKSEN TULOSLASKELMA 2021
Liikevaihto

Myyntituotot	14 482 628
Kuntien maksusuudet	13 355 818
Maksutuotot	901 414
Tuet ja avustukset	113 000
Muut tuotot	267 698

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	-17 543 978
Henkilösivukulut	-3 566 867

Ostot tilikaudella

Palvelujen ostot	-2 093 550
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 751 058

Muut kulut

Muut toimintakulut	-4 165 105
--------------------	------------

Poistot

-384 700

Liikeyli-/alijäämä

-384 700

Rahoitustulot ja -menot

Korkomenot	0
Korvaus jäännöspääomasta	0

Yli-/alijäämä ennen varauksia

-384 700

Investointivarauksen lisäys	0
Poistoeron vähennys	384 700
Varausten muutos (lisäys)	384 700

Tilikauden yli-/alijäämä

0,00

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Sivistysjohtaja	

Sitovuustaso:	220	Yleissivistävät koulutuspalvelut
----------------------	------------	---

PALVELUAJATUS

Koulutuspalveluiden vastuualueeseen kuuluu kouluissa annettavan esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen sekä koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen Ylivieskan kaupungissa laadukkaalla, kustannustehokkaalla ja samalla hyvinvointia ja terveitä elämäntapoja edistävällä tavalla.

Kasvatustavoitteina on kasvattaa oppilaista yhteistyökykyisiä, luovia, omiin kykyihinsä luottavia ja elämää sekä toisia ihmisiä kunnioittavia yhteiskunnan jäseniä. Tavoitteena on antaa oppilaille hyvään yleissivistykseen tarvittavat tiedot ja taidot sekä valmiudet jatko-opintoihin ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin tukien kotien kasvatusta.

TOIMINTASUUNNITELMA

Uusien Kaisaniemen koulun ja Taanilan yhtenäiskoulun valmistuminen keväällä 2021 ja opetustoiminnan käynnistyminen elokuussa 2021 ovat koulutuspalveluiden merkittävimmät toiminnalliset muutokset vuonna 2021. Taanilan koulu on ensimmäinen yhtenäiskoulu Ylivieskassa. Uudenlaisten oppimisympäristöjen käyttöönotto edellyttää myös koulujen toimintakulttuurien kehittämistä. Ylivieskan koulunjohtajille ja muulle opetushenkilöstölle järjestetään 2020-21 muutuskoulutusta, jonka avulla halutaan tarjota kouluille eväitä kehittämisohjelmien.

Syksystä 2021 alkaen oppivelvollisuus laajenee kattamaan toisen asteen koulutuksen. Ammatillinen toisen asteen koulutus ja lukiokoulutus muuttuu opiskelijoille maksuttomaksi alkaen syksyn 2021 koulutuksen aloittavista. Muutoksen kustannusten vaikutukset koulutuspalveluille ovat talousarvion 2021 laadintavaiheessa vielä auki.

Ylivieskassa on syksyllä 2020 aloitettu koulutuspalveluiden johdolla suunnittelemaan harrastamisen Suomen mallin toteuttamista Ylivieskassa. Hankkeessa kehitetään monitoimijuuteen perustuen koululaisten harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä. Tavoitteena on, että jokaiselle koululaiselle löytyisi vähintään yksi maksuton harrastus koulupäivän yhteyteen. OKM:n lanseeraamaan Suomen malliin on mahdollista saada pilottivaiheen valtionrahoitusta, ja pilottivaihe alkaisi 1.1.2021.

Oppilasmäärä 20.9.

	TP 2019	TA 2020 (*)	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Esiopetus	105	124	115	108	102	107
Vuosiluokat 1 - 6	1391	1389	1403	1421	1417	1379
Vuosiluokat 7 - 9	634	632	639	656	673	701
Peruskoululaiset	2025	2021	2042	2077	2090	2080
Peruskoulu ml esikoululaiset	2 130	2 145	2 157	2 185	2 192	2 187
Lukiolaiset (tutkintotavoitteiset)	289	309	320	330	340	340
Aineopiskelijat	26	25	20	20	20	20
yhdistelmätutkinnot	5	12	10	10	10	10
Lukio yhteensä	320	346	350	360	370	370

(* Syksyllä 2019 tehty ennuste talousarvion luvuksi vuodelle 2020)

TA-TS ennusteissa ei mukana muualta muuttavia+eskariennusteet otettu ikäluokka jaettuna kahdella (koulut/päiväkodit)

Tehokkuus / Taloudellisuus

Opetusryhmien keskikoko keskim.1-9 vsl)	18	18	18	18	18	18
---	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Käyttökustannukset € / oppilas

Peruskoulu, mukaan lukien esiopetus	9 812 €	9 499 €	10 177 €	10 099 €	10 150 €	10 258 €
Lukio	8 047 €	7 335 €	7 499 €	7 367 €	7 244 €	7 317 €

Kulut sis. Koulutuspalv. hallinnon osuuden. Vuodesta 2019 alkaen uudet ylläpito- ja pääomavuokrat.

Ateriakustannus € / oppilas	2,71 €	2,83 €	2,68 €	2,68 €	2,68 €	2,68 €
-----------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Toiminnan laajustiedot

Peruskoulujen lukumäärä	10	10	11	11	11	11
Lukioiden lukumäärä	1	1	1	1	1	1

Vakanssit 20.9.

<u>Opettajat / peruskoulu yhteensä</u>	162	163	168	171	172	172
Virat	156	151	166	168	169	169
Tuntiopettajat	6	12	2	3	3	3
<u>Opettajat / lukio yhteensä</u>	22	22	23	23	24	24
Virat	21	21	22	22	23	23
Tuntiopettajat	1	1	1	1	1	1
Opetusresurssit yhteensä	184	185	191	194	196	196
Koulujen muu henkilökunta	4	4	4	4	4	4
Koulunkäyntiavustajat (vak.toimet)	40	53	53	53	53	53
Koulunkäyntiavustajat (määräaikaiset)	52	37	37	37	37	37
Oppilashuolto - kuraattorit ja psykologit	5	6	6	6	6	6
Oppilashuolto -muut työntekijät (perhetyöntekijät)	2	5	5	5	5	5
Koulu/siv.toimen hallinto	4	4	4	4	4	4

Tilat

Koulut, lkm		11	12	12	12	12
-------------	--	----	----	----	----	----

220 YLEISSIVISTÄVÄT KOULUTUSPALV.	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	667 230	644 960	653 460	1,3	653 460	653 460	653 460
Maksutuotot	167 925	183 000	182 500	-0,3	182 500	182 500	182 500
Tuet ja avustukset	227 939	188 500	80 000	-57,6	80 000	80 000	80 000
Muut toimintatuotot	165 832	17 500	16 400	-6,3	16 400	16 400	16 400
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 228 926	1 033 960	932 360	-9,8	932 360	932 360	932 360
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-12 253 329	-12 252 350	-12 855 790	4,9	-12 985 300	-13 159 800	-13 336 700
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-2 130 307	-2 066 110	-2 188 850	5,9	-2 211 190	-2 240 290	-2 269 690
Muut henkilösivukulut	-194 338	-238 110	-270 960	13,8	-285 500	-292 300	-297 600
Palvelujen ostot	-3 831 123	-4 070 540	-3 893 063	-4,4	-3 885 563	-3 885 563	-3 885 563
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-537 947	-598 600	-683 650	14,2	-681 650	-681 650	-681 650
Avustukset	-7 000	-7 000	-7 000		-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	-4 719 291	-4 714 450	-5 600 082	18,8	-5 595 082	-5 595 082	-5 595 082
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-23 673 335	-23 947 160	-25 499 395	6,5	-25 651 285	-25 861 685	-26 073 285
TOIMINTAKATE	-22 444 409	-22 913 200	-24 567 035	7,2	-24 718 925	-24 929 325	-25 140 925

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Varhaiskasvatuksen johtaja	
Sitovuustaso:	293	Varhaiskasvatuspalvelut

Perhepäivähoito, päiväkotihoidon ja esiopetus, palvelusetelit, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalaisä, kotihoidon tuki, joustava ja osittainen hoitoraha, avoin varhaiskasvatus /leikkikerhotoiminta sekä perhekeskus- /PerhePesä-toiminta.

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Varhaiskasvatuspalveluissa tuetaan huoltajien kanssa yhteistyössä lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti pedagogiikkaa painottaen.

TOIMINTASUUNNITELMA

Varhaiskasvatuksen lainsäädäntöön tuli muutoksia 1.8.2020 alkaen siten, että päiväkotien yli 3-vuotiaiden lasten ryhmäkoko palautetaan takaisin seuraavasti: seitsemän yli 3-vuotiaasta lasta /1 kasvatus, opetus- ja hoitotehtävissä oleva henkilö (7/1). Lisäksi jatkossa lapsen varhaiskasvatusoikeutta ei rajata 20 tuntiin.

Simonpuiston päiväkodin laajennus- ja peruskorjaushanke on kokonaisuudessaan valmis kesällä 2021, jolloin päiväkodissa on syksyyn 2020 verrattuna kolme uutta lapsiryhmää. Päiväkodin paikkamäärä lisääntyy alle 3-vuotiaiden määrästä riippuen 45-63 paikkaa. Palveluverkkoa sopeutetaan tämän johdosta siten, että toiminta lakkaa määräajaksi sovituissa yksityisissä ryhmäperhepäivähoitokodeissa (n. 35 paikkaa) 1.8.2021 alkaen.

Tuottavuusohjelma:

- Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys on käynnistetty KuntaMaiseman kanssa. Selvityksen valmistuttua arvioidaan tulevana vuosina tarvittavaa varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja mahdollisesti lyhyemmällä tai pidemmällä aikavälillä tarvittavia sopeuttamistoimenpiteitä. Tarvittaessa suljetaan pieniä yksiköitä (kunnallinen, yksityinen).
- Vuoden 2021 budjettiin sisällytetään edelleen palvelujen turvaamiseksi Huvikummun päiväkodin toiminta. Lisäksi Huvikummun päiväkodin sijainti on edullinen perheille, koska päiväkotiverkosto on painottunut toiselle puolelle kaupunkia.
- Puhdistus- ja varhaiskasvatuspalveluiden yhteistyönä on tarkasteltu päiväkotien puhtaanapidon järjestämistä ja mitoitusta. Laskennalliset luvut ja käytäntö kohtaavat jo nykyisellään hyvin.

Ylivieskassa juurrutetaan LAPE-muutosohjelman mukaisesti matalan kynnyksen ennaltaehkäisevää ja perheiden hyvinvointia tukevaa perheiden kohtaamispaikkatoimintaa. Mannerheimin Lastensuojeluliiton PerhePesä- toimintakonsepti on osa perhekeskustoimintamallia siten, että PerhePesällä on keskeinen rooli kohtaamispaikan toiminnassa. PerhePesät ovat ammatillisesti ohjattuja kohtaamispaikkoja perheille ja

perheiden parissa toimiville tahoille. Perhepesätoimintaan varattava määrärahatarve pienenee, mikäli MLL saa hakemaansa hankerahoitusta.

Varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän kilpailutus siirtyy keväälle 2022. Kilpailutukseen ja hankintaan arvioit kustannukset sisältyvät investointiesitykseen vuodelle 2022.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä osa siirtyy OVTES-sopimukseen 1.9.2021. Siirron valmisteluaikana noudatetaan KVTES-sopimuksen ehtoja enintään 31.12.2022 asti.

Riskejä:

- Vuoden 2021 taloussuunnitelma ei sisällä varausta mahdolliseen lisääntyviin varhaiskasvatuspaikkojen tarpeisiin. Tämä on merkittävin varhaiskasvatuksen taloussuunnitelman talous-, toiminta- ja toimitilariski.
- Hallitusohjelmassa on kirjauksia työllisyysasteen nostamisesta ja siihen liittyen varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta 1.8.2021 alkaen, joita muutoksia ei ole huomioitu budjetissa (varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulojen vähentyminen ja mahdollisesti lisääntyvä varhaiskasvatuspalveluiden tarve).

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	Ta 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Talous						
Palveluiden piirissä oleva lapsi €/v	8 649 €	8 608 €	9073 €	8 960 €	9 016 €	9073 €
Palvelusetelien ja yksityisen hoidon tuen osuus (Ta2021), pois lukien lasten kotihoidon tuki, kerho- ja perhekeskustoiminta sekä hankkeet ovat 29 % talousarviosta (€) ja 38 % varhaiskasvatuksen piirissä olevista lapsista. - Koska yksityisten palveluiden prosenttiosuus on kansallisestikin tarkasteltuna korkea, mahdollisesti lisääntyvään kysyntään tulee vastata ensisijaisesti kunnallisilla palveluilla.						

Palveluiden piirissä olevien lasten määrä keskimäärin /kk						
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Päiväkotihoido (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	625	693	688	733	733	733
josta yksityisten päiväkotien palvelusetelit	207	237	248	248	248	248
Perhe- ja ryhmäperhepäivähoidossa (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	317	290	271	255	255	255
josta yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelit	175	147	138	122	122	122
Päiväkotihoido ja perhepäivähoito yht. (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	942	983	959	988	988	988
Yksityisen hoidon tuki	<5	5	5	5	5	5
Kotihoidon tuki	243	260	250	250	250	250
Avoin varhaiskasvatus: - leikkikerhotoiminta	38	45	45	45	45	45
Edelläolevat yhteensä	1226	1293	1259	1288	1288	1288
Perhekeskustoiminta ja PerhePesä (MLL)	-	Arvio: toiminnan piirissä n. 100 lasta ja huoltajaa /vuosi				
Henkilöstö 31.12						
vakainainen, kokoaikainen	102					
vakainainen, osa-aikainen	14					
sijaiset, kokoaikaiset sijaiset, osa-aikainen	34 1					
tilapäiset, kokoaikainen tilapäiset, osa-aikainen	1 työllistetty					
Henkilöstötyövuodet (vak.)		116,4	125,5	130	130	130
Henkilöstötyövuodet (määräaik, tilap.)		21	19,5	19,5	19,5	19,5

222 VARHAISKASVATUS- PALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	36 558	34 300	21 500	-37,3	21 500	21 500	21 500
Maksutuotot	657 787	658 700	640 000	-2,8	640 000	640 000	640 000
Tuet ja avustukset	20 412		300		300	300	300
Muut toimintatuotot	47 397		500		500	500	500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	762 154	693 000	662 300	-4,4	662 300	662 300	662 300
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-4 373 098	-4 701 688	-4 889 037	4,0	-5 074 856	-5 135 502	-5 198 935
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-758 524	-782 910	-822 330	5,0	-853 600	-863 800	-874 700
Muut henkilösivukulut	-53 182	-65 070	-101 960	56,7	-64 400	-66 300	-68 300
Palvelujen ostot	-1 334 008	-1 355 375	-1 369 567	1,0	-1 352 520	-1 352 255	-1 351 608
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77 588	-94 390	-93 385	-1,1	-97 775	-97 775	-97 776
Avustukset	-3 784 238	-3 824 310	-3 864 500	1,1	-3 814 500	-3 814 500	-3 814 500
Muut toimintakulut	-985 700	-998 708	-944 174	-5,5	-945 074	-944 074	-941 274
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 366 338	-11 822 451	-12 084 953	2,2	-12 202 725	-12 274 206	-12 347 093
TOIMINTAKATE	-10 604 184	-11 129 451	-11 422 653	2,6	-11 540 425	-11 611 906	-11 684 793

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Nuorisopalvelujohtaja	
Sitovuustaso:	230	Nuorisopalvelut

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Nuorisopalveluiden palveluajatuksena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, luoda palveluiden kautta hyvinvointia ja tukea nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Tavoitteena on tukea nuorten omaehtoista toimintaa, harrastamista, kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä, niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista sekä toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Tavoitteen toteutumisen lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, monialainen yhteistyö, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Nuorilla tarkoitetaan nuorisolain mukaisesti alle 29-vuotiaita.

Nuorisotyö luo vahvaa pohjaa lasten ja nuorten osallisuudelle, viihtymiselle paikkakunnalla, yhteisöllisyydelle, kiinnittymiselle yhteiskuntaan sekä yhteisen tulevaisuuden rakentamiselle. Non-formaali oppiminen on keskiössä. Keskeiset nuorisopalveluiden osa-alueita ovat tilatoiminta, nuorisotoiminta tapahtumiseen ja leireineen, kouluissa tehtävä nuorisotyö, nuorten oman toiminnan tukeminen, nuorten kohtaaminen verkossa, sosiaalinen media, harrastusmahdollisuudet, nuorisolan ehkäisevä päihdetyö, nuorten vaikuttamismahdollisuudet, etsivä työ, Ohjaamopalvelut, sosiaalinen vahvistaminen, monialainen yhteistyö, monikulttuurinen ja kansainvälinen toiminta.

Tavoitteena on innovatiivinen, laadukas, tasapuolinen, nuoria tavoittava ja aktivoiva nuorisotoiminta. Toimintamme on nuorisolain sisältöjä vastaavaa sekä ajassa mukana pysyvää nuorisotyötä ja -politiikkaa. Toiminnassamme huomioimme hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveyden edistäminen. Henkilöstön työhyvinvointi ja osaamisen varmistaminen, nuorisotilojen ja välineiden hyvä ja ajantasainen kunto ovat olennainen osa nuorisopalvelujen toimintaperiaatteita.

TOIMINTASUUNNITELMA

Nuorisotyön ydin on laadukas, monipuolinen ja osallistava toiminta, joka tavoittaa laajasti nuoria aktivoiden heitä omaehtoiseen toimintaan. Nuorisotyö seuraa aikaa ja muuntautuu tarpeen mukaan. Sosiaalisen median ja verkkonuorisotyön käytännöt ovat työntekijöillä hallussa, siirtyen joustavasti tarpeen tullen lähipalveluista verkossa tapahtuvaan nuorisotyöhön. Tavoitteenamme on, että kaikilla työntekijöillä on toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet. Keskeistä on lisäksi, että kaikki työntekijät koulutautuvat ja seuraavat aikaa pysyen nuorten muuttuvan maailman mukana.

Nuorten osallisuus on vahvaa, vaikuttamismahdollisuuksia on sekä nuorisovaltuuston, Lasten Parlamentin että verkkovaikuttamisen kautta. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on monipuolista työtä nuorten hyvinvoinnin ja heidän paikkakunnalla viihtymisen tueksi. Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys ovat luonteva osa toimintaa. Tukea tarvitsevien nuorten kanssa työskentely on vahvaa ja monipuolista, tavoittaen heikoimmassa asemassa olevat nuoret.

Keskeistä vuoden 2021 toiminnassa ovat seuraavat toiminnot: koulunuorisotyön laaja vahvistaminen sekä ala- että yläkouluilla kahden koulunuorisotyöntekijän voimin. Ohjaamon moniammatillisen yhteistyöverkoston toiminnan vakiinnuttaminen yhdessä Jelpiverkon yksilö- ja starttivalmennuksen ja etsivän työn kanssa. Ohjaamo on mukana työllisyyden kuntakokeilussa tarjoten kuntakokeiluun kuuluvat moniammatilliset palvelut alle 30-vuotiaille. Jalkautuva ja liikkuva työ ovat osa niin perusnuorisotyötä kuin Ohjaamon palveluja. Liikennepuiston ja minigolfin toimintaa kehitetään luoden alueesta positiivinen, perheiden aktiivisessa käytössä oleva monipuolinen alue. Perusnuorisotyön pohjaa vahvistetaan tiiviillä yhteistyöllä muiden nuorten parissa toimivien kanssa, tarvelähtöisesti kehitetään mm. kerhotoimintaa ja avointa talotoimintaa.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
0–28-vuotiaiden nuorten määrä	5750	5740	5747	5720	5700	5700
Nettomenot € / 0–28-vuotiaat (Suomen keskiarvo 103 €)	61,64	68,51	69,58	71,16	72,67	74,03
Nettomenot €/asukas	23,24	25,69	26,21	26,60	27,07	27,49
Henkilöstö	5	5	5	8	8	9,5
Hanketyöntekijä	2	3,5	4,5	1,5	1,5	

230 NUORISOPALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	28						
Maksutuotot	13 016	14 800	15 000	1,4	15 000	15 000	15 000
Tuet ja avustukset	184 311	256 300	274 000	6,9	274 000	274 000	274 000
Muut toimintatuotot	4 178	4 000	3 000	-25,0	3 000	3 000	3 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	201 533	275 100	292 000	6,1	292 000	292 000	292 000
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-274 573	-345 100	-349 500	1,3	-355 200	-361 250	-367 450
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-53 947	-64 360	-65 734	2,1	-66 760	-67 900	-69 140
Muut henkilösivukulut	4 128	-11 220	-12 020	7,1	-12 300	-12 300	-12 700
Palvelujen ostot	-84 511	-80 927	-97 126	20,0	-97 130	-97 130	-97 030
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 456	-31 700	-30 400	-4,1	-30 400	-30 400	-30 400
Avustukset	-6 070	-7 000	-7 000		-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	-108 533	-119 606	-130 097	8,8	-130 253	-130 253	-130 253
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-555 962	-659 913	-691 877	4,8	-699 043	-706 233	-713 973
TOIMINTAKATE							
	-354 429	-384 813	-399 877	3,9	-407 043	-414 233	-421 973

Vastuutoimielin:	60	KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kirjastojohtaja	

Sitovuustaso:	225	Kirjastopalvelut
---------------	-----	------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Kirjasto on peruspalvelu sekä osa hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluja. Kirjasto tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tukee tiedon hankintaa, monipuolista lukutaitoa sekä lukemista ja kirjallisuutta. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston tulee olla kaikkien saavutettavissa. Maksuttomat kirjasto- ja tietopalvelut ehkäisevät syrjäytymistä, tukevat elinikäistä oppimista, edistävät kansalais- ja digitaitoja, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja monikulttuurisuutta.

Ylivieskan kirjaston palveluverkon muodostavat pääkirjasto, kirjastoauto, hakeutuva toiminta (siirtokokoelmat ja kotipalvelu) sekä verkkopalvelut. Kirjasto toimii tiiviissä yhteistyössä muiden kirjastojen, kaupungin toimialojen ja yhteisöjen kanssa.

Riittävä ammattitaitoinen henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset tilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat kirjastopalvelut sekä niiden kehittämisen.

TOIMINTASUUNNITELMA

Ylivieskan kirjasto jatkaa suunnitelmallista yhteistyötä naapurikirjastojen kanssa tehokkaasti ja taloudellisesti. Vuoden 2021 aikana toteutetaan Tiekkö- ja Kiri-kirjastojen sekä Reisjärven kirjaston yhdistyminen yhdeksi kirjastoryhmäksi. Yhteinen kirjastojärjestelmä ja verkkokirjasto sekä käytänteet lisäävät kirjastopalveluiden tasapuolista saatavuutta. Yhteinen tietokanta parantaa kokoelmien tehokasta käyttöä.

Kirjasto panostaa fyysisen aineiston ohella e-aineistoihin. Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueellisen eKirjaston sisältö monipuolistuu ja lisää tasa-arvoa. Digitaalisia palveluja kehitetään ja niiden saavutettavuutta parannetaan. Kirjastossa on tarjolla digitukea sitä tarvitseville.

Asiakkaita osallistetaan tulevaisuuden kirjastotilojen ja -palvelujen suunnittelemiseen käynnistämällä 2021 hanke ”Ylivieskalaisten näköiset kirjastopalvelut”.

Käynnistyvä Kirjastokeikka- hanke kehittää kirjastoa yhteisöllisenä kohtaamispaikkana järjestämällä matalan kynnyksen maksuttomia kulttuuritapahtumia ja konserteja.

Tiloja tarjotaan oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan vanhan kirjastorakennuksen ehdoilla. Tilojen ajanmukaistamista pyritään suunnittelukaudella viemään aktiivisesti eteenpäin. Vuoden 2021 aikana parannetaan asiakkaiden työskentely- ja opiskelumahdollisuuksia sekä henkilökunnan työhyvinvointia investoimalla työpisteiden kalusteisiin.

Palvelut turvataan riittävällä ja ammattitaitoisella henkilöstöllä, jonka täydennyskoulutukseen panostetaan. Rutiinityötä vähennetään tekniikkaa ja omatoimiratkaisuja hyödyntäen. Henkilöstöresurssia suunnataan asiantuntijatyöhön.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Kirjojen uutuushankinta kpl / 1000 asukasta	329	400	400	400	400	400
Lainat / asukas Pohjois-Pohjanmaa 17,6 (2019)	19,1	17,4	19,2	19,2	19,2	19,2
Käyntiä / asukas Pohjois-Pohjanmaan 9,2 (2019)	6,7	9,2	7	8	9	9,2
Toimintakulut € / asukas Pohjois-Pohjanmaa 56,6 (2019)	55,6	55,5	56,2	56,2	56,2	56,2
Lainan hinta € / laina Pohjois-Pohjanmaa 3,2 (2019)	2,9		2,9	2,9	2,9	2,9
Kirjastoaineistomääräraha %-käyttömenoista	15,7	20	17	18	19	20
E-aineistokulut € / asukas	0,51	0,75	0,75	0,8	0,85	0,9
E-aineiston lainaus / asukas	0,9		1	1,2	1,4	1,6
Poistot % kokoelmasta	6,2	6	6	6	6	6
Aukiolotunnit h / vuosi	2919		4900	4900	4900	4900
Henkilöstön määrän kehitys	10	10	10	10	10	10

225 KIRJASTOPALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	275						
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	35 000	22 000	22 000				
Muut toimintatuotot	14 515	13 500	13 500		13 500	13 500	13 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	49 790	35 500	35 500		13 500	13 500	13 500
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-338 795	-337 637	-340 802	0,9	-337 700	-342 400	-347 190
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-87 010	-84 600	-85 795	1,4	-85 358	-86 158	-86 958
Muut henkilösivukulut	-3 814	-9 990	-10 730	7,4	-10 700	-10 700	-10 900
Palvelujen ostot	-91 017	-95 369	-103 950	9,0	-92 752	-92 752	-92 752
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-145 507	-132 800	-136 800	3,0	-136 300	-136 300	-136 300
Avustukset							
Muut toimintakulut	-180 187	-183 856	-177 698	-3,3	-176 998	-176 998	-181 898
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-846 330	-844 252	-855 775	1,4	-839 808	-845 308	-855 998
TOIMINTAKATE							
	-796 540	-808 752	-820 275	1,4	-826 308	-831 808	-842 498

Vastuutoimielin:	60	KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kulttuurijohtaja	
Sitovuustaso:	235	Kulttuuripalvelut

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Kulttuuritoiminta on osa kunnan hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluita. Kuntien lakisääteinen toiminta tukee ja edistää kulttuurielämää ja kulttuurikasvatusta, sen saavutettavuutta ja osallisuutta. Tavoitteina on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita taidenäyttelyiden, teatteriesitysten, konserttien ja erilaisten kulttuuritapahtumien merkeissä, jotka luovat elämyksiä sekä lisäävät sosiaalisuutta. Kulttuuritoiminta tukee moniarvoista taiteiden harjoittamista ja harrastamista, kolmannen sektorin sekä eri kulttuurijärjestöjen ja ammattitaiteilijoiden toimintaa. Kulttuuritoiminta tekee tapahtumayhteistyötä eri toimijoiden kanssa paikallisella ja valtakunnallisella tasolla. Kulttuuri edistää hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Kulttuuritoimi vaalii kaupungin perinne- ja kulttuurihistoriaa huolehtien perinnehistoriallisista arvokohteista Helaalan Myllystä ja Puuhkalan kotiseutumuseosta.

Kulttuuripalvelut koostuvat kokonaisuudesta: muu kulttuuritoimi, museotoimi, matkailu ja Kulttuuri-keskus Akustiikan toiminta. Kaupungin taidekokoelman ylläpito ja kotiseutuarkiston hoito kuuluvat kulttuuripalveluiden tehtäviin.

TOIMINTASUUNNITELMA

Ylivieskan kaupungin kulttuuripalveluiden keskeisenä toimintana on tehdä ja kehittää erilaisia taide- ja kulttuuritapahtumia itsenäisesti sekä yhteistyössä kaupunkiorganisaation eri hallintokuntien kuin ulkoisten kulttuuritapahtumia tuottavien tahojen kanssa. Kulttuuripalvelut ovat mukana alueellisissa kulttuuria ja taidetta kehittämissä hankkeissa mahdollisuuksiensa mukaan.

Kaupungin matkailua pyritään edistämään kulttuurisilla keinoilla. Kulttuuripalveluiden kesätoiminta keskittyy historiallisiin arvo- ja suojelukohteisiin, Puuhkalan kotiseutumuseolle ja Helaalan Myllylle sekä vapaa pääsyisiin toritapahtumiin. Museoiden toimintaa ja mahdollisuuksia kehitetään asiakaslähtöisellä otteella monipuolista ohjelma- ja palvelukokonaisuuksien sisältöjä. Perinne- ja kulttuurihistorian esille tuominen sekä kuntalaisten osallistaminen on kulttuuripalveluiden kesätoimintojen tärkein osa-alue. Yhteistyötoimintoja yhdistyksien ja järjestöjen sekä lukion teatteriakatemian kanssa kehitetään. Asiakkaita osallistetaan tapahtumasisältöjen ideointiin.

Alueellisen kulttuurikeskuksen Kulttuurikeskus Akustiikan toiminta kerää asiakkaita laajalta alueelta tapahtumiin toimintakausillaan, kevät- ja syyskaudella. Akustiikka on Ylivieskan kulttuurielämän ydin ja

palvelutasoltaan erinomainen kokous-, koulutus-, taidenäyttely- ja konsertointipaikka. Kulttuurikeskus toimii yhteistyössä taiteen harrastajien, järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa sekä ulkoisten toimijoiden kanssa. Yhteistyö Ylivieskan seudun musiikkiopiston ja Pohjois-Pohjanmaan Kesäyliopiston sekä kaupungin eri hallintokuntien kanssa on tiivistä kuin myös toiminta kulttuurikasvatuksellisisa asioissa perusopetuksen ja eri oppilaitosten kanssa.

Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikka on vetovoimatekijä Ylivieskan kaupungille, jonka myötä kerrannaisvaikutukset ovat mittavat koko kaupunkikuvassa.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Kulttuuritoiminta						
Kulttuurikeskus Akustiikan palvelujen käyttäjämäärät	76.132	80.000	81.000	82.000	82.000	82.000
Akustiikan omakatteisuus %	35 %	35 %	35 %	35%	35%	35 %
Ilman pääomavuokraa	52%	52%	52%	52%	52%	52%
Museotoiminta – perinnekulttuuri						
Puuhkalan museon, iltatorin ja Helaalan Myllyn kävijämäärä	8.000	8.000	8.000	8.000	10.000	10.000
Yleinen kulttuuritoimi	4.000	4.000	4.000	4.500	6.000	6.000
Henkilöstö						
Kulttuurikeskus Akustiikka, kotiseutuaristo, museotoimi, muu kulttuuritoimi	8	8	8,33	8,333	9,33	9,33

235 KULTTUURIPALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	172 278	214 000	75 700	-64,6	75 700	75 700	75 700
Maksutuotot	7 401						
Tuet ja avustukset	1 240	5 000		-100,0			
Muut toimintatuotot	259 183	290 040	283 540	-2,2	284 080	284 080	284 080
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	440 102	509 040	359 240	-29,4	359 780	359 780	359 780
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-299 958	-302 496	-317 541	5,0	-321 779	-327 085	-331 965
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-52 832	-52 930	-56 139	6,1	-53 200	-54 100	-54 700
Muut henkilösivukulut	3 268	-7 840	-10 960	39,8	-10 900	-11 200	-11 300
Palvelujen ostot	-192 114	-155 322	-100 109	-35,5	-100 109	-100 109	-100 109
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-84 527	-81 942	-75 600	-7,7	-75 600	-75 600	-75 600
Avustukset	-7 500	-5 000	-2 500	-50,0			
Muut toimintakulut	-560 514	-586 972	-478 653	-18,5	-478 653	-478 653	-475 653
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 194 177	-1 192 502	-1 041 502	-12,7	-1 040 241	-1 046 747	-1 049 327
TOIMINTAKATE	-754 075	-683 462	-682 262	-0,2	-680 461	-686 967	-689 547

KULTTUURIPALVELUIDEN TULOSLASKELMA 2021	
Liikevaihto	
Myyntituotot	75 000
Vuokratuotot	70 700
Muut tuotot	212 840
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-317 541
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-56 139
Muut henkilösivukulut	-10 960
Ostot tilikaudella	
Palvelujen ostot	-100 109
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-75 600
Muut kulut	
Sisäiset vuokrat	-434 253
Muut toimintakulut	-44 400
Poistot	
	-40 400
Liikelyli-/alijäämä	-720 862
Tilikauden yli-/alijäämä	-720 862
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, ei poistoja)	34,5
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, sis. poistot)	33,2

Vastuutoimielin:	65	MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Musiikkiopiston rehtori	
Sitovuustaso:	240	Musiikkiopiston toiminta

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on alueellinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa. Ylivieskan lisäksi toimialueeseen kuuluvat sopi-muskunnat Alavieska, Kalajoki, Pyhäjoki, Reisjärvi ja Sievi.

TOIMINTASUUNNITELMA

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on edelleen keskeinen ja näkyvä toimija kaikissa jäsenkunnissa. Toimin-tamme tunnetaan laadukkaista palveluista ja innovatiivisuudesta. Huomioimme toiminnassamme hyvin-voinnin ja terveyden edistämisen välittämällä musiikin kautta hyvinvointia eri ikäryhmille.

Haluamme kehittää opettajien ja hallintohenkilöstön osaamista ammatillisten koulutusten avulla ja ylläpitää luovaa toimintailmapiiriä, joka kannustaa yhteistyöhön eri tahojen kanssa. Lukuvuoden 2019-2020 alussa käyttöön otetun Eepos-oppilaitoshallinto-ohjelma käyttäjäkunta on laajentunut oppilaisiin ja huoltajiin. Ke-hitämme edelleen tiedonkulkua perheiden suuntaan sekä perehdymme jatkuvasti ohjelman käyttöön.

Jatkamme opetussuunnitelmatyötä käytännön työn tuomien kokemusten pohjalta ja viimeistelemme syven-tävien opintojen opetussuunnitelman.

Kiinnitämme erityistä huomiota opettajarekrytointiin laadukkaaseen opetuksen turvaamiseksi jatkossakin. Pi-dämme huolta opetustilojen turvallisuudesta mm. sisäilmakysymysten osalta.

Ylivieskan kaupungin arvioitu osuus nettomenoista vuodelle 2021 on 218 405 euroa. Musiikin perus- ja opistotason oppilaita Ylivieskassa on 150, viikkotuntimäärä 209.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Tuntimäärät à 45 min.						
- vuodessa (35 viikkoa)	17 331	18 130	18 060	18 130	18 130	18 130
- viikossa	495	518	516	518	518	518
Oppilasmäärä yhteensä	714	714	714	714	714	714
- musiikin perus- ja syventävät opinnot	376	379	379	379	379	379
- varhaisiän musiikkikasvatus (musiikkileikkikoulu ja valmennusryhmät)	339	335	335	335	335	335
Todistukset	30	25	25	25	25	25
suorituksia/opettaja	1	1	1	1	1	1
Bruttomenot						
euroa/tunti	81 €	82 €	83 €	84 €	85 €	86 €
euroa/oppilas	1 974 €	2 080 €	2 098 €	2 123 €	2 148 €	2 175 €
Viikkotunnin hinta vuodessa	977 €	1 077 €	1 045 €	1 074 €	1 103 €	1 133 €
Henkilöstö	28	28	28	28	28	28

240 MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA							
	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	290 829	339 900	327 800	-3,6	336 700	345 700	354 800
Maksutuotot	188 583	200 000	204 000	2,0	204 000	204 000	204 000
Tuet ja avustukset	3 088	6 000		-100,0			
Muut toimintatuotot	12 049	10 600	10 700	0,9	10 700	10 700	10 700
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	494 549	556 500	542 500	-2,5	551 400	560 400	569 500
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-929 235	-988 100	-999 900	1,2	-1 014 700	-1 029 900	-1 045 400
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-188 894	-191 520	-195 721	2,2	-198 211	-200 811	-203 311
Muut henkilösivukulut	-9 053	-32 110	-34 300	6,8	-34 800	-35 400	-36 100
Palvelujen ostot	-160 057	-171 100	-177 036	3,5	-177 036	-177 036	-177 036
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 243	-11 400	-12 000	5,3	-12 000	-12 000	-12 000
Avustukset							
Muut toimintakulut	-111 748	-121 700	-78 800	-35,2	-78 800	-78 800	-78 800
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 409 230	-1 515 930	-1 497 757	-1,2	-1 515 547	-1 533 947	-1 552 647
TOIMINTAKATE							
	-914 681	-959 430	-955 257	-0,4	-964 147	-973 547	-983 147

Vastuutoimielin:	70	KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kansalaisopiston rehtori ja apulaisrehtori	

Sitovuustaso:	245	Kansalaisopiston toiminta
----------------------	------------	----------------------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopisto-opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taide- ja taitoaineet, tietotekniikka ja terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille musiikin opetusta sekä kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat.

TOIMINTASUUNNITELMA

Kansalaisopiston toimenpiteiden pohjana on Ylivieska - Kasvun kaupunki -strategiasta osiot Koulutuksesta osaamista ja Palveluista hyvinvointia unohtamatta kansalaisopiston alueen liike-elämälle tuottamaa elinvoimaa.

Keskeisin toiminnan painopiste on toiminta-alueen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen monipuolisen ja laadukkaan kurssitarjonnan avulla. Merkittävä kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävä tavoite on Kaisaniemen koulun salin ensisijaisen käyttöoikeuden saaminen opiston liikunta- ja tanssiopetukseen klo 16.00 jälkeen. Esiintyvillä ryhmillämme (kuoroilla, teatteritoiminnalla, orkestereilla jne.) vaikutamme merkittävästi paikalliskulttuurin ylläpitämiseen ja monipuolistamme alueen kulttuurielämää ja lisäämme kuntalaisten osallisuutta. Kurssisuunnittelussa ja toiminnassa kuntalaiskuuleminen ja toiminnan arviointi ovat tärkeitä toiminnan kehittämisvälineitä. Henkilöstöpalavereiden tavoitteena on kehittää avointa ja joustavaa päätöksentekoa ja lisätä työhyvinvointia.

Suunnitelmavuosina tulee varautua henkilöstön eläköitymisestä aiheutuviin muutoksiin.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Opetustunnit	9673	10 300	9 540	9 760	9 980	10 080
Opiskelijamäärä	3 379	3 410	3 200	3 370	3 420	3 490
Toimipaikkojen määrä	72	60	60	60	60	60
Kustannukset €/t	92,13	95,71	102,67	102,05	100,77	100,79
Kustannukset €/opiskelija	263,74	288,82	306,08	295,54	294,07	291,11
Tuloilla katettu %	24,76	29,07	29,22	28,74	28,46	28,17
Opintomaksuilla katettu, %	15,64	20,60	21,10	20,74	20,54	20,34
Henkilöstö (sivutoimisia tuntiopettajia n. 170 / v)	5	7,5	6,5	7	7,5	7,5

245 KANSALAIPOISTON TOIMINTA		TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot		72 710	81 480	78 620	-3,5	78 600	78 600	78 600
Maksutuotot		139 383	202 895	206 655	1,9	206 600	206 600	206 600
Tuet ja avustukset		3 500						
Muut toimintatuotot		5 047	1 900	1 000	-47,4	1 000	1 000	1 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		220 640	286 275	286 275		286 200	286 200	286 200
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot		-480 036	-539 610	-544 670	0,9	-558 500	-566 090	-574 730
Henkilösivukulut								
Eläkekulut		-107 229	-119 690	-120 810	0,9	-123 050	-124 450	-125 950
Muut henkilösivukulut		-12 254	-17 490	-18 640	6,6	-19 000	-19 200	-19 500
Palvelujen ostot		-130 383	-129 577	-128 924	-0,5	-128 950	-129 080	-128 910
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-8 389	-9 366	-8 320	-11,2	-8 320	-8 320	-8 320
Avustukset		-3 500						
Muut toimintakulut		-149 375	-152 741	-158 110	3,5	-158 140	-158 570	-158 570
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ		-891 166	-968 474	-979 474	1,1	-995 960	-1 005 710	-1 015 980
TOIMINTAKATE		-670 526	-682 199	-693 199	1,6	-709 760	-719 510	-729 780

Vastuutoimielin:	75	LIIKUNTALAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Liikuntajohtaja	

Sitovuustaso:	250	Liikuntapalvelut
---------------	-----	------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen
- tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
- ylläpitämällä liikuntapaikkoja

Liikunnalla on merkittävä myönteinen vaikutus kaupungin väestön kokonaisvaltaiselle terveydelle ja hyvinvoinnille sekä sairauksien ennaltaehkäisyssä ja hoidossa. Ylivieskan kaupungin elinvoimaisuuden näkökulmasta on merkittävää aktiivinen seuratoiminta yhdessä liikuntapalveluiden kanssa. Liikuntapalveluiden yhtenä tavoitteena on työssäkäyvien kaupunkilaisten työssä jaksaminen, edistää kunnan ylläpitämistä, antaa kokemuksia ja elämyksiä arkeen. Liikkumattomuus on haaste liikuntapalveluille, liikkumisen edistäminen edellyttää yhteistyötä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.

Ylivieskan liikuntapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille liikuntamahdollisuudet yhdenvertaisuus-, tasa-arvo- ja liikuntalain puitteissa asukkaitaan kuullen liikuntaa koskevissa päätöksissä, sillä liikunnalla on keskeinen rooli kuntalaisten harrastustoiminnassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Hyvinvointia ja aktiiviset kuntalaiset ovat kunnan kivijalka.

TOIMINTASUUNNITELMA

Liikuntapalvelut aloitti lokakuussa 2019 yhteistyön Peruspalveluyhtymä Kallion, kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa liikunnan palveluketjun kehittämiseksi tavoitteena kehittää elintapaohjausta moniammatillisesti ja edistää ennaltaehkäisevää työtä; mm. Liikuntaa läheteellä –periaatteella. Koronapandemia keskeytti yhteistyön vuonna 2020, mutta yhteistyötä on tarkoitus jatkaa vuonna 2021.

Työn tekemisen pitää olla terveellistä, turvallista, mielekästä ja hallittavaa (Työterveyslaitos). Liikuntapalvelut ottaa tavoitteekseen henkilökunnan työhyvinvoinnin työnantajan ja työntekijän pitkäjänteisenä yhteistyönä mm. seuraavin keinoin: henkilökunta voi käyttää työssään omia vahvuuksiaan ja osaamistaan. Työilmapiiri on avoin ja tieto kulkee. Työmäärä on sopiva ja työtilat sekä –välineet ovat hyviä. Työntekijää innostetaan ja kannustetaan.

Liikuntapalvelut luo edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle liikuntalain mukaisesti. Uusien koulujen valmistumisen myötä vuonna 2021 sekä sisäliikunta- että ulkoliikuntaolosuhteet liikunnan harrastamiseen paranevat huomattavasti.

Liikuntapalvelut järjestää jatkossakin monipuolisia matalankynnyksen palveluita kaikenikäisille asukasläh-
töisesti osallistamalla asukkaita ja kuuntelemalla palautetta.

Vuosille 2019-2023 hyväksytyn tuottavuusohjelman mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti, että hyvinvoin-
tipalvelut organisoituvat omaksi toimialakseen yhden toimielimen alaisuuteen.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Uimahallin kävijämäärä	65 227	60 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Keilahallin ratatunnit	8 047	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500
Liikuntasalin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5	70 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Tennishallin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5.	68 %	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %
Jäähallin käyttöaste (Iltatunnit 1.1.-huhti, elo-31.12)	94 %	98 %	98 %	98 %	98 %	98 %
Erityisryhmien tilaisuudet	517	600	600	600	600	600
Liikuntapalveluiden nettomenot €/asukas	142	144	141	136	131	133
Henkilöstö	14,5	13,5	13,5	14	14	14

250 LIIKUNTAPALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	616 232	715 680	713 240	-0,3	691 480	682 480	682 480
Maksutuotot	727						
Tuet ja avustukset	27 603	34 000	37 500	10,3	37 500	37 500	37 500
Muut toimintatuotot	36 246	44 200	43 140	-2,4	43 100	43 100	43 100
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	680 808	793 880	793 880		772 080	763 080	763 080
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-535 001	-590 700	-591 000	0,1	-603 900	-611 700	-619 400
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-103 638	-108 960	-110 017	1,0	-112 700	-113 800	-114 900
Muut henkilösivukulut	-8 432	-16 070	-15 240	-5,2	-14 600	-14 800	-15 000
Palvelujen ostot	-420 488	-425 550	-431 126	1,3	-426 100	-423 500	-423 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-114 831	-107 900	-114 300	5,9	-109 400	-109 300	-109 300
Avustukset	-53 257	-70 000	-70 000		-70 000	-70 000	-70 000
Muut toimintakulut	-1 605 987	-1 623 100	-1 622 600	0,0	-1 553 300	-1 470 700	-1 470 400
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 841 634	-2 942 280	-2 954 283	0,4	-2 890 000	-2 813 800	-2 822 500
TOIMINTAKATE							
	-2 160 826	-2 148 400	-2 160 403	0,6	-2 117 920	-2 050 720	-2 059 420

LIIKUNTAPALVELUT TULOSLASKELMA 2021
Liikevaihto

Myyntituotot	713 240
Vuokratuotot	26 740
Muut tuotot	16 400

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	-591 000
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-110 017
Muut henkilösivukulut	-15 240

Ostot tilikaudella

Palvelujen ostot	-431 126
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-114 300

Avustukset

Avustukset yhteisöille	-70 000
------------------------	---------

Muut kulut

Sisäiset vuokrat	-1 603 800
Muut toimintakulut	-18 800

Poistot

-397 700

Liikeyli-/alijäämä	-2 595 603
---------------------------	-------------------

Rahoitustulot ja -menot

Korkomenot	0
Korvaus jäännöspääomasta	0

Yli-/alijäämä ennen varauksia	-2 595 603
--------------------------------------	-------------------

Varausten muutos	0
------------------	---

Tilikauden yli-/alijäämä	-2 595 603
---------------------------------	-------------------

Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, ei poistoja)	25,60
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, sis. poistot)	22,57

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	255	Tekniset palvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Tekniset palvelut turvaa osaltaan hyvinvoinnin perustan ja luo ihmisille ja yrityksille edellytykset menestymiseen ja viihtymiseen Ylivieskassa. Teknisten palveluiden keskeisiä tehtäviä ovat kaupunkirakenteen kehittäminen sekä liikenneväylien ja muun kunnallistekniikan sekä puistojen ja liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnossapito. Toimiala huolehtii kaupungin rakennusten rakennuttamisesta ja ylläpidosta, kaupungin puhdistus- ja ruokapalveluista, kaupunkiympäristön siisteydestä, viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja kaa-voituksesta sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

TOIMINTASUUNNITELMA

Teknisten palveluiden hallinto

Teknisten palveluiden hallinto tuottaa teknisten palveluiden lautakunnan ja palvelukeskuksen yleis- ja taloushallinto sekä tuki- ja asiakaspalvelutehtäviä. Yksikkö huolehtii osaltaan toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä, ohjaa ja valvoo toimialan suunnittelua ja toteutusta sekä seuraa toiminnan tuloksia ja huolehtii yhteistyöstä.

Kaupunki kehittää digitalisaatiota ja siirtyy esimerkiksi sähköiseen arkistointiin, joka muuttaa myös teknisen palvelukeskuksen työtapoja, mutta helpottaa tulevaisuudessa asiakirjojen hallintaa. Talouden seurantaan käytetään erilaisia raportteja ja talouden toteutumista vertaillaan muihin kuntiin maisemamallin avulla.

Tekniset palvelut edistää lisälmen radan sähköistämistä ja Kantatie 86:n tieluokituksen nostamista valtatienksi. Kantatie 86/63 edunvalvontaa varten on syksyllä 2020 perustettu 86/63 aluekehitys ry. Yhdistyksen ensimmäinen kokous oli 7.10.2020 Sievissä. Yhdistyksen tarkoituksena on yhteistyössä jäsenkuntien, elinkeinoelämän, aluekehitysviranomaisten, muiden viranomaisten sekä järjestöjen kanssa edistää alueen asioita, yhteistoimintaa ja edunvalvontaa.

Vakinaista henkilökuntaa on 3.

Kuntatekniikan palvelut

Kuntatekniikan palvelut tuottavat palveluja kadunpidon ja kaupunkiympäristön elinkaaren eri vaiheisiin kaupungin asukkaille sekä turvaa osaltaan elinvoimainvestointien ja -hankkeiden toteutumista.

Vuoden 2021 suurin investointi on Taanilan uuden kouluympäristön ajoneuvo- ja kevyenliikenteen yhteyksien rakentaminen.

Kuntatekniikan palvelut jatkavat toimintavuonna Kiviojan asuinalueen kunnallistekniikan rakentamista, huulevesiviemäriönnin rakentamista sekä katujen parantamista Toivonpuistossa.

Liikenneturvallisuuteen kokonaisuutena kiinnitetään erityistä huomiota.

Leikkipuistojen turvallisuutta parannetaan kunnostamalla ja uusimalla leikkivälineitä. Yleisten alueiden hoidossa ja kehittämisessä huomioidaan kaupungin viihtyisyys ja vetovoimaisuus.

Työllistämiprojektin tehtäviä ohjataan yksikön kautta.

Vakinaista henkilökuntaa on 10.

Tilapalvelut

Tilapalvelut rakennuttaa, ylläpitää ja vuokraa kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tiloja, jotka ovat käytettävyyden ja kustannukset huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja monikäyttöisiä.

Suunnitelmakaudella on tavoitteena vähentää kiinteistöjä, jotka eivät ole palvelutuotannossa. Kiinteistöstrategian laatiminen on ajankohtaista. Sisäisten vuokran määräyksiä tarkistetaan vuosittain käyttökokeuksiin ja toteutumaan perustuen.

Vuoden 2021 aikana Kaisaniemen koulu, Taanilan koulu ja Simonpuiston päiväkotit valmistuvat. Kaisaniemen koulun pihatyöt jatkuvat vuonna 2022. Koulujen osalta investointimäärärahoihin sisältyy rakentamiskustannukset, opetustilojen ensisijainen opetusvälineistö ja -kalusto sekä irtokalusteet ja ICT-ratkaisu. Kaisaniemen koulun C-taloon on suunniteltu vuodelle 2022 korjausmääräraha, joka tarkentuu kun suunnittelu aloitetaan.

Valmistuvien koulujen myötä osa siirtorakennuksista poistuu käytöstä talousarviovuoden aikana. Talonrakennuksen investointihankkeita toteutetaan erillisen investointiohjelman mukaisesti. Vähäkankaan koulun hankesuunnittelu esitetään aloitettavaksi talousarviovuonna. Rakennushankkeissa harkitaan vaihtoehtoisia toteuttamis- ja rahoitusratkaisuja.

Vakinaista henkilökuntaa on 9.

Maankäyttöpalvelut

Maankäytön toiminnan tavoitteena on kaupunkistrategiaa tukevien maapoliittisten tavoitteiden toteuttaminen kaavoituksessa ja raakamaan hankinnassa sekä tonttien luovuttamisessa. Maankäytölle laaditaan erillinen toteuttamisohjelma. Vuosittainen tonttivarantotavoite on 30 - 40 asuintonttia ja 5 - 10 liike- ja teollisuustonttia. Raakamaata hankitaan ensisijaisesti vapaaehtoisilla kaupoilla. Tarvittaessa käytetään maankäyttö- ja rakennuslain mahdollisuuksia asemakaavojen toteutumisen varmistamiseen.

Asemakaavoilla turvataan sekä asuinalueiden että elinkeinotonttien riittävyys. Keskustaa eheytetään ja kehitetään hankekaavoilla vastaamaan muuttuneita tarpeita. Suunnitelmakaudella eteneviä merkittäviä asemakaavahankkeita ovat asemanseudun kaavamuutos sekä Hamarinpohdan asemakaavamuutos.

Pajukosken tuulivoimapuiston toisen vaiheen YVA-selvitys valmistuu ja osayleiskaavoitus aloitetaan. Urakanevan tuulivoimayleiskaava etenee hyväksymisvaiheeseen. Taanilan koulurakentamisen myötä aloitettu Taanilan osayleiskaava etenee hyväksymisvaiheeseen. Tavoitteena suunnitelmakaudella on tiiviiden kyläalueiden osayleiskaavojen laatiminen.

Kaavahankkeet kuvataan tarkemmin vuosittaisessa kaavoituskatsauksessa. Asemakaavoitus tehdään omana työnä.

Paikkatietopalvelurajapinnan ja KuntaTietoPalvelun (KTP) kehittämistä jatketaan aineistoja parantamalla ja ohjelmistoja päivittämällä sekä uusimalla. Kiinteistöinsinöörin palvelut ostetaan paikalliselta maanmittaustoimistolta. Mittauspalveluja kehitetään laitteistoja uusimalla ja henkilöstön toimenkuvaa laajentamalla. Tämä mahdollistaa myös palvelun myymisen ulkopuolisille. Laserkeilausaineistoa hyödynnetään maastomallien sekä kartta- ja suunnitteluaineistoissa.

Vuonna 2020 aloitettua kiinteistöveroselvitystä jatketaan. Verottajan tietoja tullaan vertaamaan kaupungin tietojärjestelmän tietoihin.

Metsien hoidossa ja hakkuissa noudatetaan vuosittain metsäsuunnitelmaa. Myyntiin tulevien tonttien puus-toa raivataan ennakoivasti.

Vakinaista henkilökuntaa on 8.

Puhdistus- ja ruokapalvelut

Puhdistus- ja ruokapalvelut tuottaa teknisesti ja toiminnallisesti laadukkaita palveluja asiakkaille.

Puhdistuspalveluilla luodaan ja ylläpidetään rakennusten arvoa ja kuntoa ja osaltaan vaikutetaan siihen, että tilat ovat käyttäjilleen terveelliset, turvalliset ja miellyttävät. Tavoitteena on taloudellinen ja tarkoituksenmukainen puhtaustaso erityyppisissä rakennuksissa. Keskeisimmät tehtävät ovat ylläpito- ja perussivouspalvelut. Palvelun laadun tulee vastata tilojen käyttötarkoitusta ja siellä olevan toiminnan vaatimaa puhtaus- ja hygieniatasoa. Siivottavia kohteita ovat mm. koulut, päiväkodit, virastot, kirjasto, pelastuslaitos ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion käyttämät tilat, kuten terveyskeskus ja palvelutalot. Siivottavaa pinta-alaa on n. 60 000 m²

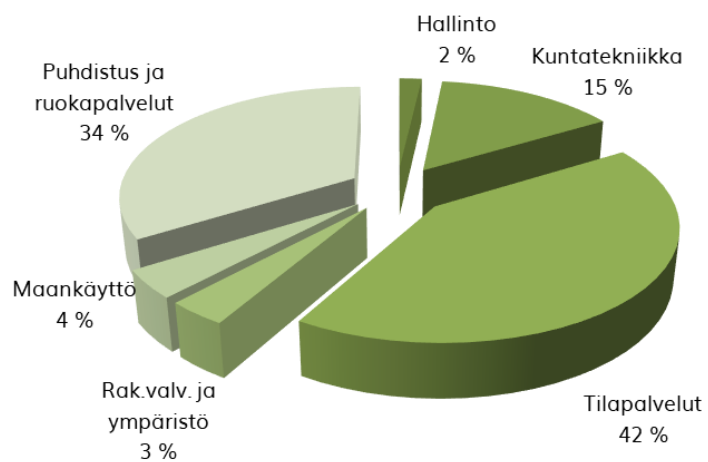
Ruokapalveluiden toiminta-ajatuksena on laadukkaiden, ravitsemuksellisesti täysipainoisten ja asiakkaiden hyvinvointia edistävien aterioiden tuottaminen. Ruuanvalmistuskeittiöitä on kaksi; Keittiö Vilja ja terveyskeskuksen keittiö (Vieskan keittiö). Keittiö Viljassa tehdään ateriat kouluille, varhaiskasvatukseen, palvelutaloihin, ateriat kotipalveluasiakkaille ja työpaikkalounaat. Vieskan keittiön toiminta jatkuu ennallaan. Keittiöt valmistavat päivän kaikkia aterioita asiakkaiden tarpeiden mukaan

Kouluilla palvelukeittiöitä on 11 (uusia Kaisaniemi ja Taanila) ja varhaiskasvatuksessa 5. Vuonna 2021 Kotikartano 4:n palvelukeittiön toiminnan vastuu siirtyy PPKY Kallion oma henkilöstölle kokeiluna. Tällöin ruokapalveluilta ei kohteessa ole palvelutyöntekijöitä.

Henkilökuntaa on henkilötyövuosina 93, joista tällä hetkellä vakinaisia 69.

Liikuntakeskuksen puhtaanapitopalvelut on kilpailutettu vuonna 2015 ja sopimus optioineen päättyy vuonna 2021. Liikunta- ja terveystakeskuksen puhtaanapitopalvelut kilpailutetaan kevään 2021 aikana.

Teknisten palveluiden kustannusten jakautuminen

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Tekniset palvelut - kustannukset €/as - henkilöstö	1 035 118	1 100 117	1100 117	980 115	980 115	980 115
Kuntatekniikka Liikenneväylät - kustannukset (€/as) Katujen rakentaminen (m) Yksityisteiden hoito (€/as)	 70 1 000 10	 66 1 000 7	 66 1 000 7	 66 1 000 7	 66 1 000 7	 66 1 000 7
Maankäyttö Kaavoitus -kustannukset (€/as) Tontit (kpl) -asuinrakentaminen (myydyt) - asuinrakentaminen (vuokratut) -liike- ja teollisuus (kpl) Kiinteistö- ja mitt.palvelut -kustannukset (€/as)	 14 16 2 29	 16 20 5 26	 14 20 4 4 27	 14 20 4 4 27	 14 20 5 5 27	 14 20 5 5 27
Puhdistus - ja ruokapalvelut Puhdistuspalvelut: -kustannukset (€/m²/kk) -kustannukset (€/as) Ruokapalvelut: -aterian keskihinta (€)	 3 135 2,77	 3,3 147 3,19	 3,1 147 3,07	 3,1 140 3,09	 3,1 140 3,11	 3,2 140 3,14
Tilapalvelut - kustannukset (€/m²/kk) - rakennusneliöt (m²/as) - kustannukset (€/as) - koulut (m²/opp) - kustannukset (€/opp) Energian kulutus -kwh/m²	6,6 5,7 458 14 973 252	6 5 467 14 970 270	6 5 450 14 900 250	6 5 450 14 900 250	6 5 450 14 900 250	6 5 450 14 900 250

255 TEKNISET PALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	4 702 850	4 704 652	4 528 840	-3,7	4 528 840	4 528 840	4 528 840
Maksutuotot	315 268	391 680	390 350	-0,3	390 350	390 350	390 350
Tuet ja avustukset	6 637		20 000		20 000	20 000	20 000
Muut toimintatuotot	10 080 602	10 606 310	8 415 878	-20,7	8 346 578	8 264 578	8 264 578
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	15 105 357	15 702 642	13 355 068	-14,9	13 285 768	13 203 768	13 203 768
Valmistus omaan käyttöön	460 978	285 000	427 700	50,1	427 700	427 700	427 700
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-4 266 554	-4 821 540	-4 647 287	-3,6	-4 715 691	-4 785 105	-4 855 594
Henkilösiivokulut							
Eläkekulut	-984 245	-1 035 150	-1 020 022	-1,5	-1 031 662	-1 043 062	-1 055 262
Muut henkilösiivokulut	-54 748	-111 020	-145 625	31,2	-147 020	-149 520	-151 820
Palvelujen ostot	-3 008 875	-2 689 288	-3 280 395	22,0	-3 280 295	-3 280 295	-3 280 295
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 725 629	-4 034 740	-4 401 099	9,1	-4 400 800	-4 400 800	-4 400 800
Avustukset	-13 162	-18 000	-10 000	-44,4	-10 000	-10 000	-10 000
Muut toimintakulut	-3 204 519	-3 584 918	-2 620 717	-26,9	-2 620 717	-2 620 717	-2 620 717
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 796 754	-16 009 656	-15 697 445	-1,9	-15 778 485	-15 861 799	-15 946 788
TOIMINTAKATE	308 603	-307 014	-2 342 377	663,0	-2 492 717	-2 658 031	-2 743 020

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	260	Viemärlaitos
---------------	-----	--------------

PALVELUAJATUS

Viemärlaitos huolehtii jätevesien keräilystä ja poisjohtamisesta.

TOIMINTASUUNNITELMA

Uutta viemäriverkostoa rakennetaan asemakaavan laajentumisen ja kaupunkikehityksen mukaisesti. Vanhaa viemäriverkostoa saneerataan vuotovesien vähentämiseksi koko verkoston alueella.

Suunnitelmavuosina laaditaan yleissuunnitelman pohjalta rakennussuunnitelma Niemelänkylän haja-asutusalueen viemäroinnille. Viemärointialue on jaettu 5 alueeseen. Suunnitelma noudattelee alueellista siirto- viemärointiä. Seuraava hanke lähtee rakentumaan aikaisintaan vuonna 2022.

Jäteveden käyttömaksua korotetaan 0,15 euroa (alv 0 %) 1.4.2021 alkaen kustannusnousua vastaavasti. Edellinen korotus on tehty 1.1.2015.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Viemärlaitos						
Kustannukset (€/as)	85	78	85	78	78	78
Viemärien rakentaminen (m)						
- jätevesiviemärit	500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Laskutettu jätevesi (m ³)	583 000	640 000	640 000	640 000	640 000	640 000
Huleveden määrä (%)	43	30	25	25	25	25

260 VIEMÄRILAITOS	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	1 727 037	1 847 500	1 881 000	1,8	1 881 000	1 881 000	1 881 000
Maksutuotot	8 537	9 650	9 000	-6,7	9 000	9 000	9 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 735 574	1 857 150	1 890 000	1,8	1 890 000	1 890 000	1 890 000
Valmistus omaan käyttöön	5 125	10 000	10 000		10 000	10 000	10 000
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-15 902	-50 550	-28 100	-44,4	-28 523	-28 949	-29 383
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-12 753	-18 780	-15 272	-18,7	-15 342	-15 342	-15 542
Muut henkilösivukulut	-488	-1 640	-980	-40,2	-900	-900	-1 000
Palvelujen ostot	-1 243 215	-1 053 607	-1 215 030	15,3	-1 215 030	-1 215 030	-1 215 030
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 156	-55 500	-33 900	-38,9	-33 900	-33 900	-33 900
Muut toimintakulut	-3 921	-12 750	-6 220	-51,2	-6 220	-6 220	-6 220
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 299 310	-1 182 827	-1 289 502	9,0	-1 289 915	-1 290 341	-1 291 075
TOIMINTAKATE	436 264	674 323	600 498	-10,9	600 085	599 659	598 925

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA 2021

Liikevaihto

Myyntituotot	1 881 000
Maksutuotot	9 000

Valmistus omaan käyttöön 10 000

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	-28 100
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-15 272
Muut henkilösivukulut	-980

Ostot tilikaudella

Palvelujen ostot	-1 215 030
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-33 900

Muut kulut

Muut toimintakulut	-6 220
--------------------	--------

Poistot -354 000

Liikeyli-/alijäämä 246 498

Rahoitustulot ja -menot

Korkomenot	0
Peruspääoman korko (4 %)	-144 275

Yli-/alijäämä ennen varauksia 102 223

Tilikauden yli-/alijäämä 102 223

Vastuutoimielin:	80	Rakennus- ja ympäristölautakunta
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöpäällikkö	

Sitovuustaso:	255	Ympäristöpalvelut
---------------	-----	-------------------

PALVELUAJATUS

Ympäristöpalvelut vastaa rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvistä, sektorin lainsäädännön edellyttämistä viranomaistehtävistä Ylivieskan kaupungin alueella. Laeissa tarkoitettuna viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen, sekä myös muuhun kaupungin hallintoon nähden riippumaton palvelutuotanto.

TOIMINTASUUNNITELMA

Lupapiste (www.lupapiste.fi) on valtakunnallisesti kehitetty palvelukanava, jossa lupahakemukset ja niihin liittyvät aineistot saadaan kunnan järjestelmiin suoraan sähköisessä muodossa. Lupapisteen käyttö on vakiintunut ja kaikki rakennusvalvonnan hakemukset otetaan vastaan, käsitellään ja arkistoidaan järjestelmässä sähköisesti. Vuonna 2017 aloitettiin aiemman arkiston muuttaminen sähköiseksi ja se jatkuu edelleen vuonna 2021.

Lainsäädännön muutoksiin varaudutaan lupaviranomaisen ja henkilöstön kouluttamisella. Vuonna 2021 aloittava uusi lautakunta perehdytetään tehtäviinsä. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus on käynnissä ja sen kehittymisestä saa tietoa rakennusvalvonnan koulutuksissa. Jätelaki uudistetaan. Rakennusjärjestyksen uudistaminen on käynnistynyt ja uusi rakennusjärjestys hyväksytään vuosina 2020-2021.

Rakentaminen on Ylivieskassa kaupungin kokoon nähden runsasta. Rakennuskohteet ovat monialaisia ja vaativia, minkä lisäksi asemakaavoitetun alueen lähiympäristön poikkeamiset tekevät rakentamisen ohjauksesta haasteellista. Viranhaltijapalveluja myydään Alavieskan ja Toholammin kunnille. Toholammin viranhoidon varten on palkattu osa-aikainen rakennustarkastaja (0,5 htv). Lisäksi hän hoitaa ns. kiinteistövero-projektia.

Siirto- ja alueviemäröinnin suunnittelu ja rakentaminen on viranomaisnäkökulmasta katsottuna tärkeä rakentamiseen vaikuttava ja sitä ohjaava tekijä. Kaupungin nopea kehittyminen lisää käsiteltävien ympäristölupahakemusten määrää ja toimintojen valvontatarvetta.

Kehittyvä kaupunki vaatii yhä enemmän myös jatkuvalta valvonnalta. Jatkovaa valvontaa on tehty viime vuosien aikana aiempaa enemmän ja siihen on jatkossakin syytä resursoida henkilöstön työaika.

Ympäristöpalveluiden keskeisinä tavoitteina suunnitelmakaudella ovat sähköisten palveluiden kehittämisen ohella myös asiakkaiden hankkeiden suunnittelutyön tason nostaminen, tiedottamisen tehostaminen, pitkäjänteinen työ kaupunkikuvan ja viihtyisän vetovoimaisen ympäristön edistämiseksi sekä tiivis yhteistyö teknisten palveluiden muiden yksiköiden kanssa.

Ympäristönsuojelussa siirryttiin vuonna 2018 lain edellyttämään ns. säännölliseen valvontaan, mitä varten laadittiin valvontasuunnitelma ja -ohjelma. Toiminta on nyt vakiintunut. Valvonta toteutetaan kuntayhteistyönä siten, että mukana ovat myös Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungit sekä Merijärvi ja Sievi. Valvontatyöstä vastaa ympäristötarkastaja. Viranhaltijapalveluja myydään Kannuksen ja Oulaisten kaupungeille ja Merijärven kunnalle. Elokuussa 2020 käynnistyi palvelun myynti myös Alavieskan ja Toholammin kunnille. Tätä varten perustettiin uusi osa-aikainen ympäristötarkastajan virka (0,6 htv). Lisäksi kuntayhteistyötä jatketaan Kalajoen valuma-alueen vesienhoitoryhmässä, johon kaupunki on saanut valtionavustusta ELY-keskuksen kautta.

Kaupungin ympäristönsuojelumääräykset ovat osin vanhentuneet ja niiden uudistaminen käynnistettiin vuonna 2018. Valmistelu on tehty laaja-alaisena kuntayhteistyönä siten, että mukana on kuntia mm. Kalajoki- ja Pyhäjokivarresta. Uudet määräykset hyväksytään vuonna 2021.

Rakennus- ja ympäristölautakunta jakaa Ylivieskan kaupungin ympäristöpalkinnon maailman ympäristöpäivänä 5. kesäkuuta 2021.

Vakinaista henkilökuntaa on 5, minkä lisäksi vuoden 2021 alussa töissä on kolme määräaikaista viranhaltijaa ja kaksi työsuhteista.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Rakennusvalvonta						
Rakennusluvut						
- määrä (kpl)	136	150	150	150	150	150
- määrä (k-m ²)	37 947	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Toimenpideluvut						
- määrä (kpl)	77	100	100	100	100	100
Lupapäätökset yht.						
- määrä (kpl)	246	250	250	250	250	250
Rakennusvalvonta						
- kustannukset (€/as)	20	17	17	17	17	17
- tuottojen osuus (%)		45	45	45	45	45
Ympäristöpalvelut						
Ympäristöluvut (kpl)	7	10	10	10	10	10
Henkilöstö						
- vakinainen	5	5	5	5	5	5
- määräaikaisten	3	5	5	5	5	5

256 YMPÄRISTÖPALVELUT	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	92 998	83 000	149 000	79,5	145 000	145 000	145 000
Maksutuotot	182 486	179 500	177 638	-1,0	137 638	137 638	137 638
Tuet ja avustukset	73 628	29 300	81 000	176,4	94 000	94 000	94 000
Muut toimintatuotot	2 385	25 000	12 000	-52,0	39 000	39 000	39 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	351 497	316 800	419 638	32,5	415 638	415 638	415 638
Valmistus omaan käyttöön	47 319						
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-333 796	-318 090	-383 538	20,6	-389 395	-395 295	-401 295
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-61 723	-57 970	-69 145	19,3	-63 800	-64 700	-65 800
Muut henkilösivukulut	-11 658	-10 320	-13 130	27,2	-13 200	-13 400	-13 400
Palvelujen ostot	-178 146	-135 901	-171 023	25,8	-171 023	-171 023	-171 023
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 076	-6 200	-7 200	16,1	-7 200	-7 200	-7 200
Avustukset							
Muut toimintakulut	-57 058	-58 908	-52 563	-10,8	-53 163	-53 163	-53 163
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-603 138	-587 389	-696 599	18,6	-697 781	-704 781	-711 881
TOIMINTAKATE	-251 641	-270 589	-276 961	2,4	-282 143	-289 143	-296 243

Vastuutoimielin:	90	JÄTELAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Jätelautakunnan esittelijä	

Sitovuustaso:	Jätelautakunta
---------------	----------------

PALVELUAJATUS

Jokilaaksojen jätelautakunta (myöhemmin jätelautakunta) on jätelain edellyttämä ja kuntalain mukainen yhteinen lautakunta kuntien omistaman, jätehuollon palvelutehtävästä huolehtivan jätehuoltoyhtiö Vestia Oy:n toimialueella.

Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä siten kuin jätelaissa on säädetty.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen sekä myös riippumaton palvelutuotanto.

TOIMINTASUUNNITELMA

Jätelautakunnan toiminnan keskeisiä tehtäviä vuonna 2021 ovat:

- kuntavaalien jälkeen valittavan uuden jätelautakunnan perehdyttäminen
- jätehuollon liittymisvelvoitteen seuranta
- jätemaksutaksan käsittely
- jätteenkuljetusrekisterin kehittämisen ja ajantasaisemmaksi saamisen selvittäminen
- sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmään liittyvät kysymykset
- uudistuvan jätelain täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset
- jätehuoltomääräysten päivityksen tarpeen arviointi

Lisäksi keskeinen osa lautakunnan toimintaa ovat jätetaksaan liittyvät tehtävät, kuten maksuunpano- ja perintäluetteloiden hyväksyminen sekä maksumuistutusten käsitteleminen ja maksujen kohtuullistamispäätökset. Lautakunnan alaisia työntekijöitä työllistävät myös poikkeamisratkaisut jätehuoltomääräyksistä, kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen liittymättömät kiinteistöt sekä jätteen kuljetuksen rekisterin ylläpitotehtävät.

Jätelautakunnan esittelijän kokoaikainen virka on täytetty vuonna 2019, joten jätelautakunnan viranomaispalveluissa työskentelee vuonna 2021 kaksi työntekijää. Talousarvioesityksessä on varaus määräaikaisen työntekijän palkkaamiselle kuljetusrekisterin kokoamiseen, sen ylläpitoon ja liitetietojen kartoittamiseen keskittymistä varten.

TUNNUSLUVUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SU 2022	SU 2023	SU 2024
Henkilöstö (htv)	3	3	3	3	3	3

264 JÄTELAUTAKUNTA	TP2019	TA2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	128 846	168 800	175 850	4,2	177 750	179 800	181 760
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	128 846	168 800	175 850	4,2	177 750	179 800	181 760
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-79 196	-112 500	-116 200	3,3	-117 830	-119 480	-121 140
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-11 806	-17 350	-18 150	4,6	-18 400	-18 700	-18 900
Muut henkilösivukulut	-2 748	-3 650	-3 980	9,0	-4 000	-4 100	-4 200
Palvelujen ostot	-23 345	-23 201	-21 800	-6,0	-21 800	-21 800	-21 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-689	-400	-700	75,0	-700	-700	-700
Avustukset							
Muut toimintakulut	-11 060	-11 699	-15 020	28,4	-15 020	-15 020	-15 020
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-128 844	-168 800	-175 850	4,2	-177 750	-179 800	-181 760
TOIMINTAKATE							
	2	0	0	32,6	0	0	0

6.Tytäryhtiöt

Tytäryhtiöt

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisölle toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisön kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisön toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisön talousarvion tulee perustua sille asetettujen tavoitteiden täyttämiseen. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Alla on esitetty yhtiöihin kohdistuvat tavoitteet ja tunnusluvut. Tunnusluvuissa on käytetty v.2019 osalta tilinpäätöstietoja ja 2020 ja 2021 osalta ennustetta/talousarvioletietoa.

6.1 Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka perustettiin vuonna 1989 Ylivieskan kaupungin vuokra-asuntojen hallinnointia varten. Yhtiö vuokraa ja hallinnoi vuokra-asuntoja Ylivieskan alueella.

Toimintaympäristön muutokset

Vuokra-asuntoja on hyvin tarjolla paikkakunnalla, joka vaikeuttaa käyttöasteen nostoa. Lehmustie 3 -talo puretaan.

Tavoite	Tavoitetaso
Vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään	90 %
Toiminnan omavaraisuusaste vähintään	100 %
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	30 %
Omavaraisuusaste	40 %

Tunnusluvut	2019	2020	2021
Liikevaihto, t€	2785	2957	2942
Tilikauden tulos, t€	92	2	41
Taseen loppusumma, t€	10 540	11 015	10 815

6.2 Ylivieskan Teknologia kylä Ytek Oy

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Teknologia kylä Ytek Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1998. Yhtiö omistaa ja hallinnoi kahta yritys- ja kehitystoimintaa Vierimaantiellä. Yhtiö tuottaa myös kaupungin elinkeino- ja kehittämisspalvelut.

Toimintaympäristön muutokset

Ylivieskan valtuusto päätti 7.9.2020 sulauttaa Ylivieskan Teknologia kylä Oy:n elinkeino- ja kehitysspalvelut kaupungin organisaatioon ja Ylivieskan Teknologia kylä Ytek Oy jää kiinteistö- ja hallinnointiyhtiöksi. Ajankohta muutokselle on vuoden 2021 alkupuoli.

Tavoite	Tavoitetaso
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	40 %
Omavaraisuusaste	20 %

Tunnusluvut	2019	2020	2021
Liikevaihto, t€	914	865	560
Tilikauden tulos, t€	17	0	0
Taseen loppusumma, t€	2 602	2 418	2 321

6.3 Vieskan Teollisuustalo Oy

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vieskan Teollisuustalo Oy on kaupungin 62,54 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1971. Yhtiö omistaa ja hallinnoi teollisuuskiinteistöä osoitteessa Joutsentie 11.

Toimintaympäristön muutokset

Ei tiedossa olevia muutoksia.

Tavoite	Tavoitetaso
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	20 %
Omavaraisuusaste	40 %

Tunnusluvut	2019	2020	2021
Liikevaihto, t€	89	89	89
Tilikauden tulos, t€	-29	-54	0
Taseen loppusumma, t€	289	279	269

6.4 Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1998. Yhtiö omistaa ja hallinnoi Ylivieskan kaupungille vuokrattua keskuskeittiörakennusta.

Toimintaympäristön muutokset

Yhtiössä käynnistettiin yhtiön jakautuminen syksyllä 2020. Jakautumisen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2021 alussa. Jakautumisessa muodostuu kaksi yhtiötä; Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy ja Ylivieskan Kettukallionkatu 4 Oy.

Tavoite	Tavoitetaso
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	40 %
Omavaraisuusaste	20 %

Tunnusluvut	2019	2020	2021
Liikevaihto, t€	195	337	337
Tilikauden tulos, t€	47	0	0
Taseen loppusumma, t€	4 726	4 500	4 300

6.5 Asunto Oy Raudassato

Asunto Oy Raudassato on kaupungin 100 %:sti omistama kahden rivitalon yhtiö, joka vuokraa asuntoja. Ryhmäperhepäiväkoti Rastas toimii yhtiön tiloissa.

Tavoite	Tavoitetaso
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä

Tunnusluvut	2019	2020	2021
Liikevaihto, t€	44	44	44
Tilikauden tulos, t€	1	0	0
Taseen loppusumma, t€	286	280	270

6.6 Asunto Oy Ylivieskan Koivukallionsato

Asunto Oy Ylivieskan Koivukallionsato on kaupungin 70,37 %:sti omistama yhtiö, joka perustettiin vuonna 1999. Osaomistusyhtiö omistaa kaksi rivitaloa. Osakkaat lunastavat viimeisen maksuerän 29.4.2021, jonka jälkeen kaupungin omistus jää sen lunastamiin kahteen huoneistoon.

Tavoite	Tavoitetaso
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä

Tunnusluvut	2019	2020	2021
Liikevaihto, t€	19	19	19
Tilikauden tulos, t€	0	0	0
Taseen loppusumma, t€	542	518	494

7.Tuloslaskelmaosa

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittävätkö toimintatulot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustulot palvelujen tuottamisesta ja rahoituksesta aiheutuvien menojen kattamiseen. Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnilla aina negatiivinen, koska tärkeimmät tulolähteet verotulot ja valtionosuudet ovat tuloslaskelmassa toimintakatteen jälkeen.

Vuosikate ilmoittaa paljonko talousarviovuoden tulo- ja rahoituksesta jää investointien (omarahoitussuus) ja lainanlyhennysten kattamiseen. Vuosikatteen tulisi olla vähintään vuosipoistojen suuruinen, mutta pitämällä aikavälillä keskimäärin nettoinvestointien suuruinen.

Tilikauden tulos ilmoittaa talousarviovuoden tulojen ja menojen erotuksen, kun vuosikatteen jälkeen huomioidaan vielä suunnitelman mukaiset poistot ja satunnaiset menot ja tulot.

Tilikauden yli-/alijäämä ilmoittaa talousarviovuoden yli-/alijäämän pakollisten ja vapaaehtoisten varausten ja muiden tuloksen käsittelyä koskevien erien jälkeen.

Tuloslaskelman sitovat määrärahat ja tuloarviot:

Tuloslaskelmassa esitetään myös valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut.

Tuloslaskelmassa sitovia erä ovat: korkomenot ja muut rahoitusmenot yhteensä. Verotulojen, valtionosuuksien ja rahoituserien poikkeamisista on raportoitava valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Talousarvion 2021 tuloslaskelma

Tuloslaskelma osoittaa, että toimintakate on 97,7 miljoonaa euroa negatiivinen. Toimintatulot ovat 57,5 miljoonaa euroa ja toimintamenot 155,3 miljoonaa euroa. Toimintatuloilla katetaan toimintamenoista 37 prosenttia.

Vuosikate on 7,1 miljoonaa euroa positiivinen. Vuosipoistojen määrä on noin 5,7 miljoonaa euroa. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään +4,5 % ja verotulot ja valtionosuudet kasvavat 2,6 % kuluvan vuoden verorahoituksen toteumaennusteesta.

Talousarviovuoden 2020 tulos on 1,4 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämäksi pelastuslaitoksen investointivarausten ja poistoeron muutoksen jälkeen muodostuu 1,8 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelmakauden 2021 – 2024 tuloslaskelmat

Suunnitelmavuoden 2022 vuosikate on 7,5 milj. euroa positiivinen. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään +1,3 % ja verotulot kasvavat 2,0 %.

Vuosipoistojen määrä on n. 6,7 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuoden 2022 ylijäämäksi muodostuu 1,2 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuoden 2023 vuosikate on 12,8 milj. euroa positiivinen. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään 0,3 % ja verotulot kasvavat 4,9 %.

Vuosipoistojen määrä on noin 6,4 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuoden ylijäämäksi muodostuu 6,6 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuoden 2024 vuosikate on 10,7 miljoonaa euroa positiivinen. Vuosipoistojen määrä on noin 6,4 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuoden ylijäämäksi muodostuu 4,5 miljoonaa euroa.

TULOSLASKELMA	TP2019	TA-M(III) 2020	TA2021	%	SU2022	SU2023	SU2024
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	34 219 657	34 794 608	36 966 370	5,4	22 844 758	23 023 089	23 286 003
Maksutuotot	2 084 751	2 443 364	2 208 143	-9,5	1 785 688	1 810 688	1 785 688
Tuet ja avustukset	1 619 741	1 003 130	1 125 201	4,2	838 800	838 800	838 800
Muut toimintatuotot	15 940 431	15 900 886	17 247 447	7,7	16 263 986	16 180 986	16 175 986
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	53 864 580	54 141 970	57 547 161	5,4	41 733 232	41 853 563	42 086 477
Valmistus omaan käyttöön	513 422	361 947	437 700	48,4	437 700	437 700	437 700
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-41 354 463	-41 922 881	-44 948 643	5,2	-35 406 429	-35 778 292	-36 112 522
Eläkekulut	-8 477 661	-8 392 881	-8 965 312	5,6	-7 348 640	-7 406 880	-7 466 820
Muut henkilösivukulut	-613 642	-871 424	-1 140 485	20,9	-919 570	-932 570	-942 970
Palvelujen ostot	-69 354 199	-69 141 363	-71 813 352	5,8	-71 367 170	-71 359 635	-73 774 168
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 045 797	-7 002 855	-7 389 412	5,3	-6 546 945	-6 545 045	-6 544 346
Avustukset	-5 098 420	-5 206 510	-4 959 800	-1,9	-4 683 600	-4 683 600	-4 683 600
Muut toimintakulut	-15 333 954	-16 185 892	-16 476 599	1,0	-14 915 063	-14 883 993	-14 918 993
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-146 764 714	-148 361 095	-155 255 903	4,8	-140 749 717	-141 152 315	-144 005 719
TOIMINTAKATE	-92 900 134	-94 219 125	-97 708 742	4,5	-99 016 485	-99 298 752	-101 919 242
Verotulot	55 039 048	55 187 000	60 611 000	4,3	61 834 000	64 850 000	63 989 000
Valtionosuudet	37 998 304	46 323 424	44 673 100	7,8	45 235 100	47 776 000	49 203 000
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	208 109	220 000	217 000	-1,4	217 000	217 000	200 000
Muut rahoitustuotot	266 208	114 100	58 800	-48,5	58 800	58 800	58 800
Korkokulut	-392 635	-680 000	-774 000	13,8	-780 000	-841 000	-845 000
Muut rahoituskulut	-146 253	-6 000	-2 000	-66,7	-2 000	-2 000	-2 000
VUOSIKATE	72 647	6 939 399	7 075 158	25,2	7 546 415	12 760 048	10 684 558
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-5 773 025	-5 926 266	-5 656 495	-4,6	-6 678 175	-6 423 420	-6 443 920
Arvonalentumiset	-72 808						
TILIKAUDEN TULOS	-5 773 186	1 013 133	1 418 663		868 240	6 336 628	4 240 638
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	398 204	357 518	384 700	7,6	318 900	282 900	262 900
Varausten lis.(-)tai väh.(+)		-80 000		-100,0			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-5 374 982	1 290 651	1 803 363		1 187 140	6 619 528	4 503 538

Verorahoitus

Tuloslaskelman verorahoitus muodostuu verotuloista ja valtionosuuksista yhteensä.

VERORAHOTUSLASKELMA

VEROTULOT	Tilinpäätös 2019	Talousarvio muut. 2020	Toteutuminen 2020	TA 2021	Muutos € Tot 20/ta21	Muut% 20/21	TA-SUUNN 2022	TA-SUUNN 2023	TA-SUUNN 2024
Kunnan tulovero	46 959 039	47 700 000	48 740 000	51 757 000	3 017 000	6,19	52 713 000	55 710 000	54 829 000
Yhteisövero	3 036 883	3 200 000	3 244 000	3 834 000	590 000	18,19	3 501 000	3 500 000	3 500 000
Kiinteistövero	5 043 125	5 100 000	4 616 000	5 020 000	404 000	8,75	5 620 000	5 640 000	5 660 000
VEROTULOT YHT.	55 039 047	56 000 000	56 600 000	60 611 000	4 011 000	7,09	61 834 000	64 850 000	63 989 000
Muutos % (edell. vuoteen)	0,8	1,7	2,8	7,1			2,0	4,9	-1,3
VALTIONOSUUDET	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteutuminen	TA 2021	Muutos €	Muutos%	TA-SUUNN 2022	TA-SUUNN 2023	TA-SUUNN 2024
Peruspalvelujen valtionosuus	29 163 010	25 063 300	29 291 271	27 252 500	-2 038 771	-6,96	26 669 000	28 108 000	28 713 000
Veromenetyksen kompensatio	0	6 434 000	6 773 210	7 028 100	254 890	3,76	7 789 000	8 223 000	8 590 000
Verotuloihin perustuva tasaus	8 597 808	9 696 000	9 653 776	10 122 500	468 724	4,86	10 499 000	11 159 000	11 605 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	237 486	250 000	256 960	270 000	13 040	5,07	278 100	286 000	295 000
VALT.OSUUDET YHT.	37 998 304	41 443 300	45 975 217	44 673 100	-1 302 117	-2,83	45 235 100	47 776 000	49 203 000
Muutos % (edell. vuoteen)	7,7	9,1	21,0	-2,8			1,3	5,6	3,0
VERORAHOTUS YHT.	93 037 351	97 443 300	102 575 217	105 284 100	2 708 883	2,64	107 069 100	112 626 000	113 192 000
Muutos % (edell. vuoteen)	3,5	4,7	10,3	2,6			1,7	5,2	0,5
Tuloveroprosentti	21,50	22,00	22,00	23,00	1,00		23,00	23,50	23,00
Kiinteistöveroprosentti:									
yleinen	1,30	1,30	1,30	1,30	0,00		1,30	1,30	1,30
vakituisten asuinrakennusten	0,70	0,70	0,70	0,70	0,00		0,70	0,70	0,70
muiden asuinrakennusten	1,15	1,15	1,15	1,15	0,00		1,15	1,15	1,15
voimalaitosten	2,85	3,10	3,10	3,10	0,00		3,10	3,10	3,10
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	0,00		3,00	3,00	3,00
yleishyödyllisen yhteisön	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00

Verotulot

Verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Valtuusto on vahvistanut vuoden 2021 tuloveroprosentiksi 23,00 % ja kiinteistöveroprosenteiksi seuraavat: yleinen 1,30 %, vakituisten asuinrakennusten 0,70 %, muiden asuinrakennusten 1,15 %, voimalaitosten 3,10 %, rakentamattomien rakennuspaikkojen 3,00 % ja yleishyödyllisten yhteisöjen 0,00 %.

Verotulot

Valtionosuudet muodostuvat peruspalveluiden valtionosuudesta, veromenestysten kompensatioista, verotuloihin perustuvasta tasauksesta ja opetus- ja kulttuuritoimen muusta valtionosuudesta.

Korkotulot ja muut rahoitustulot

Korkotulot muodostuvat antolainojen koroista sekä sijoitusten, talletusten ja kassavarojen korkotuloista. Ylivieskalla ei ole pitkäaikaisia sijoituksia tai talletuksia.

Muihin rahoitustuloihin kirjataan mm. verotilitysten korot, osingot ja provisiotuotot, viivästyskorot, arvopapereiden myyntivoitot ja muut rahoitustulot.

Korkomenot ja muut rahoitusmenot

Korkomenot muodostuvat lyhytaikaisten ja pitkäaikaisten lainojen korkomenoista. Lainojen korkomenoihin ja korkosuojauksista aiheutuviin menoihin on varattu yhteensä 774.000 euroa vuodelle 2021. Varaus perustuu oletukseen, että valtaosa lainakannasta pidetään sidottuna lyhytaikaisiin lainoihin, joiden viitekorkojen on ennakoitu säilyvän negatiivisena koko talousarviovuoden. Kaupungin maksama keskikorko on tällä hetkellä noin 0,5 %:a (vuonna 2019 noin 0,4 %) ja se tulee nousemaan edelleen suunnitelmavuosille yleisen korkotason nousun ja korkosuojausten alkamisen myötä.

Muihin rahoitusmenoihin kirjataan mm. verotilitysten korkomenot, viivästyskorot ja sosiaalikulustannusten oikaisut.

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelmapoistot lasketaan valtuuston vahvistaman poistosuunnitelman mukaisilla poistoajoilla ja -perusteilla. Poistot ovat n. 5,7 milj. euroa vuonna 2021. Mittavan investointiohjelman takia poistojen määrää kasvaa edelleen voimakkaasti vuonna 2022. Poistot ovat vuonna 2022 noin 6,7 miljoonaa euroa, vuonna 2023 noin 6,4 miljoonaa euroa ja 2024 noin 6,4 miljoonaa euroa.

Varausten muutos

Investointi- /poistoerovarausten muutos määräytyy Jokilaaksojen pelastuslaitoksen nettoinvestointien ja vuosipoistojen erotuksesta.

Pelastuslaitoksen nettoinvestoinnit ovat pienentyneet vuodesta 2018 lähtien, koska investointien sijaan uutta kalustoa on hankittu leasing-rahoituksella.

8. Investointiosa

INVESTOINNIT 2021-24

Sitovuustaso merkitty harmaalla värillä.

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2019	TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO 2021	Suunnitelma 2022	Suunnitelma 2023	Suunnitelma 2024
Maa- ja vesialueet						
Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus						
Vastuuviranhaltija: kaupunginjohtaja, tekninen johtaja						
Menot	-303 825	-580 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Tulot sis. myyntivoitot	551 925	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Netto	248 100	220 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Perustelut: Maa-alueiden ostot ja myynnit						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	0	euroa				
Osakkeet ja osuudet						
Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus						
Vastuuviranhaltija: kaupunginjohtaja, talousjohtaja						
Menot	-196 356	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	1 000 000	0	0	0
Netto	-196 356	0	-1 000 000	0	0	0
Perustelut: Ylivieskan Kettukallionkatu 4 Oy:n osakkeiden myynti						
Vastuutoimielin: Sivistyslautakunta						
Vastuuviranhaltija: varhaiskasvatusjohtaja						
Varhaiskasvatus						
Menot	-22 736	0	-15 000	-35 000	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-22 736	0	-15 000	-35 000	0	0
Perustelut: Tietojärjestelmä ja web-järjestelmän kehittäminen sekä Simonpuiston pk:n välineistö						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	-3 750	euroa				
Vastuutoimielin: Liikuntalautakunta						
Vastuuviranhaltija: Liikuntajohtaja						
Liikuntapalvelut						
Menot	-159 600	-10 000	-15 000	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-159 600	-10 000	-15 000	0	0	0
Perustelut: Ajoneuvohankinta						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:	-3 000	euroa				
Vastuuviranhaltija: kirjastojohtaja						
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut						
Menot	-14 443	-40 000	-10 000	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-14 443	-40 000	-10 000	0	0	0
Perustelut: Vanhentuneen kaluston uusiminen						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	-2 500	euroa				
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja						
Tekniset palvelut						
Menot	-93 394	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-93 394	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Perustelut: Kalusto						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	-6 000	euroa				

HANKERYHMÄ/ HANKE		TILINPÄÄTÖS 2019	TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO 2021	Suunnitelma 2022	Suunnitelma 2023	Suunnitelma 2024
Taanilan koulu		Menot	-261 512	-3 375 000	-6 700 000	0	0
		Tulot	0	0	0	0	0
		Netto	-261 512	-3 375 000	-6 700 000	0	0
Perustelut: Uuden Taanilan koulun rakentaminen Taanilan alueelle							
Kustannusarvio:		-20 500 000 euroa					
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-683 333 euroa					
Kaisaniemen koulu		Menot	-237 387	-3 375 000	-6 200 000	-680 000	0
		Tulot	0	0	0	0	0
		Netto	-237 387	-3 375 000	-6 200 000	-680 000	0
Perustelut: Kaisaniemen koulun rakentaminen							
Kustannusarvio:		-18 200 000 euroa					
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-606 667 euroa					
Vähäkankaan koulu		Menot	0	0	-50 000	-500 000	-3 150 000
		Tulot	0	0	0	0	0
		Netto	0	0	-50 000	-500 000	-3 150 000
Perustelut: Vähäkankaan uusi koulu							
Kustannusarvio:		-3 900 000 euroa					
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-130 000 euroa					
Ojakylän koulu		Menot	0	0	0	0	-50 000
		Tulot	0	0	0	0	0
		Netto	0	0	0	0	-50 000
Perustelut: Ojakylän koulun korjauksen/laajennuksen suunnittelu							
Kustannusarvio: Tarkentuu, kun suunnittelu aloitetaan suunnitelmavuosina							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		0 euroa					
Simonpuiston päiväkodin korjaus ja laajennus		Menot	0	-1 500 000	-1 200 000	0	0
		Tulot	0	0	0	0	0
		Netto	0	-1 500 000	-1 200 000	0	0
Perustelut: Simonpuiston päiväkodin korjaus ja laajennus							
Kustannusarvio:		-3 500 000 euroa					
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-140 000 euroa					
Liikuntakeskus		Menot	0	0	0	0	-100 000
		Tulot	0	0	0	0	0
		Netto	0	0	0	0	-100 000
Perustelut: Liikuntakeskuksen saneeraus							
Kustannusarvio: Tarkentuu, kun suunnittelu aloitetaan suunnitelmavuosina							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		0 euroa					
Kirjasto		Menot	0	0	0	0	-100 000
		Tulot	0	0	0	0	0
		Netto	0	0	0	0	-100 000
Perustelut: Kirjaston uudistaminen							
Kustannusarvio: Tarkentuu, kun suunnittelu aloitetaan suunnitelmavuosina							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		0 euroa					
Muut talonrakennus-investoinnit		Menot	-339 000	-500 000	-300 000	-500 000	-300 000
		Tulot	0	0	0	0	0
		Netto	-339 000	-500 000	-300 000	-500 000	-300 000
Perustelut: Rakennusten pienemmät korjaukset sekä piha-alueiden kunnostukset.							
Teknisten palveluiden lautakunta päättää kohdesuunnitelman ja kustannusarviot.							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-10 000 euroa					

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS TALOUSARVIO		TALOUSARVIO	Suunnitelma	Suunnitelma	Suunnitelma	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
<u>Liikennealueet</u>							
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta							
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja, kuntatekniikan päällikkö							
<u>Muut liikennealueet</u>	Menot	-5 533 379	-800 000	-571 500	-700 000	-400 000	-620 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	-5 533 379	-800 000	-571 500	-700 000	-400 000	-620 000
Perustelut: Katujen ja kevyen liikenteen väylien rakentaminen, katujen päällystäminen, sillat ja katuvalaistus. Sis. Taanilan tulvavesien hallinnan.							
Teknisten palveluiden Itk päättää kohteiden tarkemman kustannusarvion ja kohdesuunnitelman nimeämättömille.							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:			-85 725 euroa				
<u>Keskustan liikennejärjestelyt</u>	Menot	-1 289 740	-800 000	0	0	0	-1 100 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	-1 289 740	-800 000	0	0	0	-1 100 000
Perustelut: Keskustan alueen katujen ja putkien saneerauksen jatkaminen							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:			-165 000 euroa				
<u>Kiviojan kunnallistekniikka</u>	Menot	0	0	-150 000	-250 000	-450 000	-100 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-150 000	-250 000	-450 000	-100 000
Perustelut: Kiviojan laajennetulle asemakaava-alueelle ja 2022-23 Hamarin kev.liik.väylä							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:			-75 000 euroa				
<u>Taanilan alueen liikennejärjestelyt</u>	Menot	0	0	-1 300 000	-550 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-1 300 000	-550 000	0	0
Perustelut: Taanilan alueen liikennejärjestelyt							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:			-502 500 euroa				
<u>Kaisaniemen koulun alueen liikennejärjestelyt</u>	Menot	0	0	-300 000	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-300 000	0	0	0
Perustelut: Kaisaniemen koulun alueen liikennejärjestelyt							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:			-45 000 euroa				
<u>Närhitien ratasilta</u>	Menot	0	0	0	0	0	-100 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0	-100 000
Perustelut: Närhitien ratasilta							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:			0 euroa				
<u>Kiviojan rata-alitukset</u>	Menot	0	0	-100 000	-1 000 000	-1 000 000	-600 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-100 000	-1 000 000	-1 000 000	-600 000
Perustelut: Koskipuhdontien kevyenliikenteenväylän rakentaminen							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:			-270 000 euroa				
<u>Koskipuhdon alikulku</u>	Menot	0	0	0	0	0	-100 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0	-100 000
Perustelut: Koskipuhdon alikulun saneeraus							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:			0 euroa				

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2019	TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO 2021	Suunnitelma 2022	Suunnitelma 2023	Suunnitelma 2024
Viemärlaitos						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja ja kuntatekniikan päällikkö						
Menot	-480 799	-500 000	-400 000	-500 000	-400 000	-600 000
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-480 799	-500 000	-400 000	-500 000	-400 000	-600 000
Perustelut: Viemäriinjojen ja pumppaamojen rakentaminen ja kunnostaminen. Suunnitelmavuosina Rannan alueen viemäröinti. Teknisten palveluiden Itk päättää kohteiden tarkemman kustannusarvion ja kohdesuunnitelman nimeämättömille kohteille.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -28 000 euroa						
Puistoalueet						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja ja kuntatekniikan päällikkö						
Menot	-106 623	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Tulot	0	35 000	0	0	0	0
Netto	-106 623	-115 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Perustelut: Puistojen rakentaminen ja kunnostaminen. Teknisten palveluiden Itk päättää kohdesuunnitelman ja kustannusarviot.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -12 000 euroa						
Liikunta-alueet						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja, kuntatekniikan päällikkö ja liikuntajohtaja						
Menot	-548 368	-300 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Tulot	0	20 000	0	0	0	0
Netto	-548 368	-320 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Perustelut: Liikuntapaikkojen ja -alueiden rakentaminen ja kunnostaminen. Teknisten palveluiden Itk päättää kohdesuunnitelman ja tarkemmat kustannusarviot yhteistyössä liikuntaltn kanssa.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -9000 euroa						

		TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO	Suunnitelma	Suunnitelma	Suunnitelma
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
INVESTOINNIT	Menot	-13 084 303	-19 346 611	-17 781 500	-5 185 000	-6 170 000	-4 640 000
YHTEENSÄ	Tulot	208 756	855 000	1 800 000	800 000	800 000	800 000
	Netto	-12 875 547	-18 491 611	-15 981 500	-4 385 000	-5 370 000	-3 840 000

*Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi -kohtaan on merkitty voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisen vuosipoiston määrän (tasapoistot).

**Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi -kohtaan on merkitty voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisen ensimmäisen vuoden vuosipoisto (menojäännöspoistot).

9.RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen. Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien kassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan muutokset osoittavat, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksesta katettu tai miten ylijäämäinen nettokassavirta on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Tuloslaskelmasta rahoituslaskelmaan tuodaan vuosikate sekä satunnaiset tulot ja menot. Investointiosasta rahoituslaskelmaan tuodaan investointimenot yhteensä ja investointien rahoitustulot (mm. valtionosuudet) sekä käyttöomaisuuden myyntitulot.

Tuloslaskelmasta ja investointiosasta siirtyvien meno- ja tuloerien lisäksi rahoituslaskelmassa arvioidaan antolainojen ja ottolainojen muutokset.

Rahoituslaskelman pitkäaikaisten lainojen lisäys -kohtaan arvioidaan, kuinka paljon talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina tarvitaan pitkäaikaista lainaa kattamaan rahoitustarvetta. Vastaavasti lyhytaikaisten lainojen muutokset -kohtaan arvioidaan lyhytaikaisen rahoituksen lisäysten ja vähennysten muutos.

Rahoituslaskelman sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut:

Rahoituslaskelmassa esitetään valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut.

Rahoituslaskelmassa sitovia eräiä ovat: antolainasaamisten lisäykset ja lainakannan muutos (pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen lisäys/pitkäaikaisten ja lyhytaikaistenlainojen vähennys).

Kaupungin ottamien korollisten velkakirja- ja kuntatodistuslainojen määrä on vuoden 2021 lopussa noin 133,6 milj. euroa ja suunnitelmakauden lopussa vuonna 2023 noin 121,9 milj. euroa. Lainoista noin 99 % on markkinakorkoon sidottuja lyhyt- tai pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia lainoja. Vuoden 2022 loppuun mennessä vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on 100 %.

Koron nousuun liittyviltä riskeiltä on suojauduttu ja suojaudutaan pitkäaikaisilla koronvaihtosopimuksilla. Vaihtuvakorkoisen lainakannan suojausaste pidetään keskimäärin 35-65 prosentissa. Suojausaste voi jonakin vuonna alittaa ja jonakin vuonna ylittää tavoitteen mukaisen suojausasteen.

Talousarvion 2021 rahoituslaskelma

Vuoden 2021 talousarvion rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta negatiivinen noin 10,2 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ovat noin 26,9 milj. euroa ja lainojen lisäykset 36,3 milj. euroa. Lainakannan lisäys vuonna 2021 on noin 9,5 milj. euroa.

Talousarvion 2021 vaikutus maksuvalmiuteen on 0 euroa.

Taloussuunnitelmakauden 2022 – 2024 rahoituslaskelmat

Vuoden 2022 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta positiivinen 2,9 milj. euroa.

Lainojen lyhennykset ovat arviolta 7,2 milj. euroa ja lainojen lisäykset 4 milj.euroa. Lainakannan vähennys on noin 7,2 milj. euroa.

Vuoden 2023 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta positiivinen noin 7,1 milj.euroa.

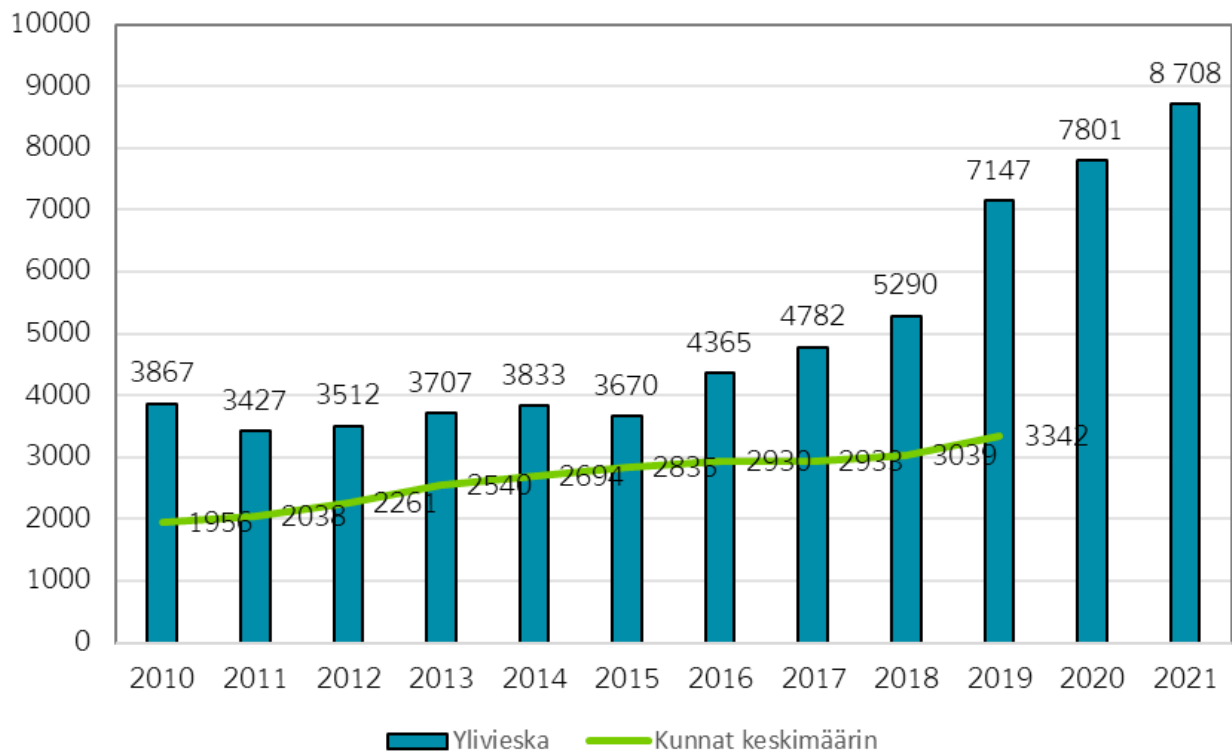
Lainojen lyhennykset ovat arviolta 1,3 milj. euroa ja lainojen lisäys noin 3,4 milj.euroa.

Vuoden 2024 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta positiivinen 6,5 milj.euroa.

Lainojen lyhennykset ovat arviolta noin 1,6 milj. euroa ja lainojen lisäykselle ei olisi tarvetta.

RAHOITUSLASKELMA	TILINPÄÄTÖS 2019	TA-M 2020	TALOUSARVIO 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate (+ / -)	72 683	6 939 399	7 075 158	7 546 415	12 760 048	10 684 558
Tulorahoituksen korjauserät (+ / -)	-759 464	-300 000	-1 300 000	-300 000	-300 000	-300 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot (-)	-20 156 268	-23 952 000	-17 781 500	-5 185 000	-6 170 000	-4 640 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	284 278	1 420 000	0	0	0	0
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot (+)	1 071 914	800 000	1 800 000	800 000	800 000	800 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-19 486 858	-15 092 601	-10 206 342	2 861 415	7 090 048	6 544 558
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lisäykset (-)	-3 000 000	0	0	0	0	0
Vähennykset (+)	752 550	10 000	750 000	102 000	102 000	102 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	0	16 513 049	36 300 000	4 000 000	3 422 000	0
Pitkäaik. lainojen vähennys (-)	-5 101 111	-1 450 000	-26 933 332	-7 233 331	-1 260 000	-1 560 000
Lyhytaikaisten lainojen lis + / väh -	31 000 000	19 552	89 674	269 916	-9 354 048	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	225 505	0	0	0	0	0
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	4 390 085	0	0	0	0	5 086 558
Lainamäärän muutos	25 898 889	15 082 601	9 456 342	-2 963 415	-7 192 048	-1 560 000
Lainat yhteensä 31.12.	109 044 000	124 126 601	133 582 943	130 619 528	123 427 480	121 867 480
Lainat e/asukas 31.12.	7 174	8 105	8 708	8 501	8 027	7 924
Asukasluku 31.12.	15 258	15 314	15 341	15 365	15 376	15 379

Lainakanta €/asukas

Lainakannan kasvutahti on kova ja emokaupungin osalta suunnitelmakauden lopussa yli 7800 euroa/asukas. Vuoden 2019 lopussa manner-Suomen korkein lainakanta oli 11.029 euroa/asukas ja Ylivieskan lainakanta oli jo kuudenneksi korkein. Talousarvion lainamäärällä Ylivieskan lainakanta on 2021 vuoden lopussa manner-Suomen toiseksi korkein.

